Cyfrifon Cryno NHS Cymru 2000-01

RHAGAIR

Rhagymadrodd

1. Mae Adran 98(4) o Ddeddf y Gwasanaeth Iechyd Gwladol (NHS) 1977 yn ei gwneud yn ofynnol i holl sefydliadau'r NHS yng Nghymru baratoi cyfrifon blynyddol a'u trosglwyddo i Gynulliad Cenedlaethol Cymru (y Cynulliad). Mae'n rhaid i'r cyfrifon gael eu harchwilio gan archwilwyr allanol ar gyfer yr NHS yng Nghymru a benodir gan y Comisiwn Archwilio.

2. Mae'n ofynnol i'r Cynulliad baratoi, ar unrhyw ffurf a gyfarwyddir gan Drysorlys EM, gyfrifon cryno o gyfrifon unigol sefydliadau NHS Cymru a'u trosglwyddo i Archwilydd Cyffredinol Cymru ar 30 Tachwedd neu cyn hynny. Mae'n ofynnol i Archwilydd Cyffredinol Cymru archwilio ac ardystio'r cyfrifon cryno, a chyflwyno adroddiad arnynt, a gall edrych ar gyfrifon y sefydliadau unigol, unrhyw gofnodion sy'n ymwneud â hwy ac unrhyw adroddiadau arnynt gan archwilwyr.

3. Mae cyfrifon blynyddol holl sefydliadau NHS Cymru wedi'u harchwilio ac mae'r cyfrifon cryno hyn wedi'u seilio ar y ffigurau archwiliedig hynny. Mae'r cyfrifon hyn yn cydategu manylion y gwariant ar ofal iechyd a geir yng nghyfrifon Cynulliad Cenedlaethol Cymru ar gyfer 2000-01.

4. Yn rhinwedd fy swydd fel Swyddog Cyfrif NHS Cymru, mae gennyf gyfrifoldeb ariannol am wariant y gwasanaeth iechyd. Gan hynny, yr wyf wedi llofnodi cyfrifon cryno yr awdurdodau iechyd, ymddiriedolaethau'r NHS, a'r cronfeydd a ddelir ar ymddiriedaeth gan awdurdodau iechyd ac ymddiriedolaethau'r NHS yng Nghymru.

5. Mae ar brif weithredwyr sefydliadau unigol yr NHS yng Nghymru ddyletswydd i'w priod fyrddau ac, yn eu rôl fel swyddogion atebol y sefydliadau hynny, ddyletswydd i mi, fel y Swyddog Cyfrif.

Cyfrifon Cryno

6. Mae tri chyfrif cryno ar gyfer NHS Cymru wedi'u paratoi, un i bob un o'r canlynol:

- y pum awdurdod iechyd yng Nghymru;
- y 15 ymddiriedolaeth NHS yng Nghymru; a'r
- cronfeydd a ddelir ar ymddiriedaeth gan yr awdurdodau iechyd ac ymddiriedolaethau'r NHS yng Nghymru.

(*a*) *Awdurdodau iechyd*

7. Sefydlwyd awdurdodau iechyd o dan Adran 8 o Ddeddf y Gwasanaeth Iechyd Gwladol 1977 i arfer unrhyw swyddogaethau sy'n ymwneud â'r gwasanaeth iechyd a gyfarwyddir gan y Cynulliad. Eu prif swyddogaethau yw paratoi strategaethau a chynlluniau i fodloni anghenion iechyd eu poblogaeth, comisiynu gwasanaethau oddi wrth ddarparwyr gofal iechyd a gwneud taliadau i gontractwyr gofal sylfaenol.

8. Mae cyfrif cryno yr awdurdodau iechyd yng Nghymru wedi'i seilio ar gyfrifon archwiliedig y pum awdurdod iechyd yng Nghymru a chyfrif archwiliedig y taliadau am wasanaethau deintyddol cyffredinol yng Nghymru a wnaed gan y Bwrdd Ymarfer Deintyddol.

9. Cyhoeddodd Archwilydd Cyffredinol Cymru adroddiad *Mwyhau'r Incwm Mwyaf oddi wrth Daliadau Presgripsiynau* ym mis Tachwedd 2000 sy'n awgrymu prinder posibl yn refeniw'r Gwasanaeth Iechyd yng Nghymru am fod unigolion nad ydynt yn gymwys i gael eu hesemptio rhag talu am bresgripsiynau yn cael cyffuriau a chyfarpar yn ddi-dâl er gwaethaf hynny. Mae hyn yn codi o gyfuniad o fethiant mewn systemau i sicrhau bod ymholiadau esemptio digonol ar gael a thwyll bwriadol i osgoi'r rheolau hynny. O'r herwydd, mae'r archwilwyr yr awdurdodau iechyd wedi amodi'r farn archwilio mewn perthynas â rheoleidd-dra y prinder posibl hwn mewn incwm o bresgripsiynau.

(b) Ymddiriedolaethau'r NHS

10. Sefydlwyd ymddiriedolaethau'r NHS o dan Adran 5 o Ddeddf y Gwasanaeth Iechyd Gwladol a Gofal Cymunedol 1990. Ymddiriedolaethau'r NHS sy'n gyfrifol am ddarparu gofal iechyd yr NHS mewn ysbytai ac yn y gymuned. Oddi wrth gomisiynwyr gofal iechyd y daw'r rhan fwyaf o'u hincwm, sef yr awdurdodau iechyd yng Nghymru yn bennaf.

11. Cafwyd y cam olaf yn ailgyfluniad ymddiriedolaethau'r NHS, sef creu Ymddiriedolaeth NHS Caerdydd a'r Fro, ar 1 Ebrill 2000, gan leihau nifer yr ymddiriedolaethau i 15 ar 1 Ebrill 2000.

12. Mae cyfrif cryno ymddiriedolaethau'r NHS yng Nghymru wedi'i seilio ar gyfrifon archwiliedig y pymtheg ymddiriedolaeth NHS yng Nghymru. Sicrhaodd pob un o'r pymtheg farn archwilio ddiamod gan eu harchwilwyr allanol.

(c) Cronfeydd a ddelir ar ymddiriedaeth

13. Mae gan yr awdurdodau iechyd bŵer o dan Adran 90 o Ddeddf yr NHS 1977 i dderbyn, dal a gweinyddu cronfeydd ar ymddiriedaeth at bob diben neu at unrhyw ddiben sy'n gysylltiedig â'r gwasanaeth iechyd. Mae Adran 11 o Ddeddf y Gwasanaeth Iechyd Gwladol a Gofal Cymunedol 1990 yn ymestyn y pŵer hwn i ymddiriedolaethau'r NHS.

14. Mae cyfrif cryno'r cronfeydd a ddelir ar ymddiriedaeth wedi'i seilio ar gyfrifon archwiliedig y cronfeydd a ddelir ar ymddiriedaeth gan holl sefydliadau NHS Cymru, ac mae'n cael ei gyflwyno yn unol â'r Datganiad ar Arferion a Argymhellir a gyhoeddir gan Gomisiynwyr Elusennau Cymru a Lloegr. Mae pob corff NHS yn rhoi i'r Comisiynwyr Elusennau gopi o gyfrifon archwiliedig y cronfeydd a ddelir ganddynt ar ymddiriedaeth yn y ffurf a ddangosir yn y Datganiad Arferion a Argymhellir.

15. Cafodd pob un o'r ugain cronfa a ddelir ar ymddiriedaeth farn archwilio ddiamod.

Y Perfformiad yn erbyn y Dyletswyddau Ariannol Statudol

Awdurdodau Iechyd

16. Nodir dyletswydd ariannol statudol yr awdurdodau iechyd yn Adran 97A o Ddeddf y Gwasanaeth Iechyd Gwladol 1977, sef sicrhau nad yw'r gwariant y gellir ei briodoli i berfformiad yr awdurdod iechyd yn fwy na chyfanswm y symiau a ddyrennir i'r awdurdod iechyd am y flwyddyn honno o dan adran 97 (1). Mae hyn yn golygu bod rhaid i'r awdurdodau iechyd aros o fewn eu terfynau arian bob blwyddyn ariannol.

17. Yn 2000-01, llwyddodd pob un o'r pum awdurdod iechyd i fodloni'r ddyletswydd statudol hon.

Ymddiriedolaethau'r NHS

18. Mae Deddf y Gwasanaeth Iechyd Gwladol a Gofal Cymunedol 1990 yn diffinio dyletswydd ariannol ymddiriedolaeth NHS fel hyn "Every NHS trust shall ensure that its revenue is not less than sufficient, taking one financial year with another, to meet outgoings properly chargeable to revenue account". Fel arfer, cymerir bod y diffiniad yn golygu nad yw cyfanswm eu gwariant yn fwy na'u hincwm, gan gymryd un flwyddyn gydag un arall. Cyfeirir at hon fel y ddyletswydd i dalu'r costau a dylai'r ymddiriedolaethau gynllunio i fodloni'r ddyletswydd hon bob blwyddyn. Mae'r ddyletswydd statudol i dalu'r costau, gan gymryd un flwyddyn gydag un arall, fel rheol wedi'i seilio ar gyfnod treigl o dair blynedd, a all gael ei estyn yn bum mlynedd drwy gytundeb gyda'r Cynulliad.

19. Mae'r ddyletswydd wedi'i hymestyn i bum mlynedd ar gyfer dwy ymddiriedolaeth, sef Ymddiriedolaeth NHS Sir Benfro a Derwen ac Ymddiriedolaeth NHS Ceredigion, a hynny i gyd-fynd â chyfnod eu hadferiad ariannol arfaethedig. Er bod un ymddiriedolaeth NHS, sef Ymddiriedolaeth Gwasanaethau Ambiwlans Cymru, wedi adrodd diffyg yn 2000-01 nid oes yr un ymddiriedolaeth NHS wedi methu yn y ddyletswydd i dalu'r costau.

20. Yr oedd gwarged cyffredinol incwm a gwariant ymddiriedolaethau'r NHS yng Nghymru ar gyfer 2000-01 yn £7.632 miliwn, o'i gymharu â diffyg o £0.706 miliwn ym 1999-2000.

21. Yn ystod y flwyddyn ariannol, yr oedd saith o'r pymtheg ymddiriedolaeth NHS ar

eu ffordd tuag at adferiad ariannol oherwydd problem ariannol isorweddol ddifrifol. Darparwyd cyfanswm o £19.162 miliwn o gymorth strategol anghylchol naill ai oddi wrth yr awdurdodau iechyd (£18.412 miliwn) neu yn uniongyrchol oddi wrth y Cynulliad Cenedlaethol (£0.750 miliwn) i helpu gydag anawsterau arian yn ystod y broses adfer. Heb y cymorth strategol eithriadol hwn, buasai sefyllfa ymddiriedolaethau'r NHS yn ddiffyg net o £11.530 miliwn.

22. Er mwyn cymharu 'tebyg â'i debyg', yr oedd diffyg 1999-2000 yn cynnwys £9.578 miliwn o incwm eithriadol i wneud yn iawn am y golled gyfrifydda a gafwyd ym 1998-99 yn sgil cyflwyno FRS11. Ffigur mwy cymharus ar gyfer 1999-2000 felly oedd diffyg o £10.284 miliwn. Dangosir y sefyllfaoedd hyn, heb gynnwys yr incwm eithriadol, ar wyneb y Cyfrif Incwm a Gwariant.

Y Perfformiad yn erbyn y Dyletswyddau Gweinyddol

Dyletswydd yr awdurdodau iechyd i dalu eu costau

23. O 2000-01 ymlaen, gosodwyd dyletswydd ar yr awdurdodau iechyd i dalu eu costau, gan ddefnyddio diffiniad tebyg i ddiffiniad ymddiriedolaethau'r NHS; sef targed tair-blynedd treigl o gydbwyso'r incwm a'r gwariant. Cyflwynwyd y targed hwn er mwyn sicrhau bod pob rhan o'r NHS yng Nghymru yn cael ei mesur ar sail gyson gan fod sefydlogrwydd ariannol cyffredinol yn gofyn bod yr incwm a'r gwariant yn gytbwys ym mhob rhan o'r NHS.

24. Yn Neddf Llywodraeth ac Adnoddau, cyflwynwyd dyletswydd statudol newydd i beidio â mynd yn uwch na therfyn ar adnoddau. Nid yw Cyllidebu Adnoddau wedi ei gyflwyno'n llawn hyd yn hyn yng Nghymru ac felly nid yw'r ddarpariaeth newydd wedi dechrau eto. Cafodd cynllun newydd ar gyfer yr NHS yng Nghymru *Gwella Iechyd yng Nghymru* ei lansio yn Ionawr 2000 pan gyhoeddwyd y câi'r awdurdodau iechyd yng Nghymru eu dileu. Gan hynny, nid oes bwriad dechrau defnyddio terfynau ar adnoddau'r awdurdodau iechyd. Er hynny, mae'r ddyletswydd weinyddol newydd hon yn sicrhau ei bod yn ofynnol i'r awdurdodau iechyd weithredu eu systemau ariannol ar sail arian ac ar sail incwm a gwariant yn y cyfnod pontio hwn.

25. Creodd pob un o'r pum awdurdod iechyd warged yn 2000-01, sef cyfanswm o £16.792 miliwn. Mae sawl ffactor yn gyfrifol am y gwarged, gan gynnwys incwm anghylchol i ariannu ôl-gostau'r Gyfarwyddeb Amserau Gwaith Ewropeaidd a godwyd ar wariant yn y flwyddyn ariannol flaenorol, llithriant ar ddatblygiadau newydd, tanwario ar gyllideb y Gwasanaethau Meddygol Cyffredinol a gwariant llai nag a ragwelwyd ar y gyllideb rhagnodi cyffuriau.

Terfyn arian allanol

26. Fel rhan o broses rheoli gwariant cyhoeddus, mae'r Cynulliad yn gosod gofynion ar bob ymddiriedolaeth NHS ynghylch arian allanol. Cyfrifiad pob terfyn sy'n pennu faint y caiff ymddiriedolaeth ei dderbyn o ffynonellau allanol, sef y Cynulliad fel rheol, i ariannu gwariant cyfalaf. Erbyn hyn, nid yw'r ymddiriedolaethau'n cael benthyca arian cyn bod ei angen a rhaid iddynt

gyflwyno datganiadau manwl ar lif arian i'r Cynulliad er mwyn cael eu hawdurdodi i dynnu cyfalaf difidend cyhoeddus. Nid yw'r targed hwn yn gymwys i'r awdurdodau iechyd.

27. Yn 2000-01, pennwyd terfyn arian allanol cyffredinol ymddiriedolaethau'r NHS yn £9.949 miliwn (negyddol) a'r union ofynion ariannu allanol oedd £10.438 miliwn (negyddol). Mae'r gwerth negyddol yn adlewyrchu'r ffaith bod dibrisiant mewnol yn fwy na gwariant cyfalaf ymddiriedolaethau'r NHS (hynny yw, yr oedd yr arian ar gyfer cynlluniau cyfalaf newydd, offer a chynnal ystadau a ddarparwyd gan y Cynulliad yn llai na chost dibrisiant blynyddol). Gan hynny, rhoddwyd ad-daliad net o Gyfalaf Difidend Cyhoeddus i'r Cynulliad.

28. Llwyddodd pob ymddiriedolaeth yng Nghymru i gadw at ei therfynau arian allanol.

Dyletswydd amsugno costau cyfalaf

29. Mae'r Cynulliad yn disgwyl i ymddiriedolaethau'r NHS yng Nghymru fodloni'r ddyletswydd i amsugno costau cyfalaf, sy'n mesur ad-daliadau difidendau a llogau ar fenthyciadau'r llywodraeth fel canran o'r asedau net perthnasol cyfartalog. Mae'r mesur wedi'i ddylunio i wella'r rheolaeth dros amsugno costau cyfalaf. Bernir bod ymddiriedolaethau sy'n sicrhau cyfradd rhwng 5.5% a 6.5% wedi cyrraedd eu targed.

30. Bodlonodd deg o ymddiriedolaethau'r NHS y targed angenrheidiol o ran y gyfradd amsugno costau cyfalaf. Yr oedd cyfraddau amsugno costau cyfalaf y lleill yn amrywio rhwng 4.6% a 5.4% a rhwng 7.2% a 7.8%.

31. Bwriad y targed ariannol hwn yw sicrhau bod ymddiriedolaethau'r NHS yn rhagfynegi eu costau cyfalaf yn gywir am y cyfnodau ariannol nesaf ond mae yna anawsterau ymarferol yn gysylltiedig ag ansicrwydd ynghylch dyraniadau cyfalaf, ailbrisio ystadau a chynnydd datblygiadau newydd. Yn hanesyddol mae wedi bod yn anodd penderfynu i ba raddau y mae ymddiriedolaethau'r NHS wedi cyrraedd y targed hwn oherwydd effaith enfawr yr ailbrisiad ystadau diwethaf ar y costau cyfalaf a ragwelwyd. Gan hynny, cafwyd peth amheuaeth yn yr NHS a gafodd y targed ei gyrraedd neu beidio. Mae adolygiad o'r targed ariannol hwn ar y gweill ar hyn o bryd er mwyn sicrhau bod gan ymddiriedolaethau'r NHS fwy o reolaeth dros gyrraedd y targed, gan y bydd cyflwyno cyllidebu adnoddau yn yr NHS yn golygu y bydd rhagolygon costau cyfalaf cywir yn dod yn fwy hanfodol.

32. Nid yw'r targed hwn yn gymwys i'r awdurdodau iechyd.

Crynodeb o fodloni'r dyletswyddau ariannol

33. Ceir crynodeb o berfformiad pob sefydliad unigol yn eu dyletswyddau ariannol yn Atodiad 1.

34. Cafodd yr holl ddyletswyddau ariannol eu bodloni, ac eithrio'r pum ymddiriedolaeth NHS a fethodd â bodloni'r ddyletswydd i amsugno costau cyfalaf, fel y'i disgrifiwyd uchod.

Cod talu'n brydlon

35. Er nad yw'n ddyletswydd ariannol ffurfiol, mae'n ofynnol i awdurdodau iechyd ac ymddiriedolaethau'r NHS dalu eu credydwyr yn unol â tharged Trysorlys EM ar gyfer cydymffurfio â thaliadau'r sector cyhoeddus. Y targed yw talu pob credydwr o fewn 30 diwrnod ar ôl cael y nwyddau neu anfoneb ddilys (p'un bynnag yw'r olaf) oni chytunwyd ar delerau talu eraill gyda'r cyflenwr.

36. Dangosir perfformiad pob awdurdod iechyd ac ymddiriedolaeth NHS yng Nghymru, gan ddangos canran y biliau a dalwyd o fewn y targed o 30 diwrnod, a pha ganran o werth cyfan y biliau y maent yn ei chynrychioli, yn y tabl yn Atodiad 4 i'r Rhagair hwn. Yr oedd nifer y biliau a dalwyd o fewn 30 diwrnod yn amrywio rhwng 66.6% a 95.2%, sef 81% ar gyfartaledd. O ran gwerthoedd, cafwyd amrediad rhwng 68.6% a 99.3%, sef 94.7% ar gyfartaledd.

37. Ceir tuedd gyffredinol tuag at welliant ers y flwyddyn flaenorol, er bod yna nifer o sefydliadau sy'n dal yn methu â chyrraedd perfformiad derbyniol. Yr wyf yn credu bod hyn yn annerbyniol ac yr wyf yn bwriadu cyflwyno hyn fel targed ariannol ffurfiol yn 2002-03. Mae deuddeg o'r pymtheg ymddiriedolaeth NHS wrthi yn cyflwyno system ariannol gyffredin a ddylai eu helpu i gyrraedd y targed hwn. Mae gweithgor wedi'i sefydlu gan y Cynulliad Cenedlaethol, gyda'r NHS, i sicrhau bod yr arferion gorau yn cael eu mabwysiadu drwy holl sefydliadau'r NHS i fod yn barod ar gyfer gosod y rheol dynnach o 2002-03 ymlaen.

Materion y Fantolen

Dyled yr NHS

38. O ganlyniad i ddiffygion hanesyddol yn ardal Dyfed Powys ac yn yr hen ymddiriedolaethau a unwyd erbyn hyn i ffurfio Ymddiriedolaeth NHS Caerdydd a'r Fro, mae'r Cynulliad wedi darparu broceriaeth (yn achos yr awdurdodau iechyd), a blaendaliadau benthyciadau Cyfalaf Difidend Cyhoeddus (yn achos ymddiriedolaethau'r NHS) er mwyn datrys problemau hylifedd yn y tymor canol.

39. Y ddyled gronnol gyda'r Cynulliad a gynhwyswyd yng nghyfrif cryno'r awdurdodau iechyd yw £30.389 miliwn a rhyw £12.486 miliwn yng nghyfrif ymddiriedolaethau'r NHS. Mae'r polisi cyfredol o roi cymorth strategol anghylchol i'r cyrff hynny sydd mewn diffyg, ar yr amod bod ganddynt gynllun adfer sydd wedi'i gymeradwyo'n llawn ac y gellir ei wireddu, wedi arwain at sadio'r ddyled hanesyddol hon yn 2000-01. Ceir manylion dyledion pob un o gyrff yr NHS yn Atodiad 3.

40. Ar hyn o bryd, y cynllun yw i'r dyledion hyn gael eu had-dalu drwy gyfrwng twf yn y dyfodol pan fydd y cynlluniau adfer, ar gyfer sicrhau cydbwysedd ariannol o fewn y flwyddyn, wedi'u gwireddu.

Darpariaethau Esgeulustod Clinigol

41. Ar 31 Mawrth 2001, yr oedd cyfanswm y rhwymedigaethau am esgeulustod clinigol yn £66.5 miliwn yn ymddiriedolaethau'r NHS a £60.2 miliwn arall yn yr awdurdodau iechyd. Cyfrifwyd y darpariaethau hyn a'r credydwyr ar sail ceisiadau yn erbyn y sefydliad, pan asesir ei bod yn debyg y caiff y cais ei setlo.

42. Nid yw cyfrifiadau'r darpariaethau a geir yn y cyfrifon cryno yn cynnwys amcangyfrif o £218.648 miliwn arall ar gyfer ceisiadau lle honnwyd bod esgeulustod meddygol neu esgeulustod cyflogwyr wedi digwydd heb i'r honiad gael ei dderbyn yn ddiddadl. Datgelir y rhain yn nodiadau'r cyfrifon fel rhwymedigaethau annisgwyl.

43. Sylwer bod y fethodoleg ar gyfer cyfrifo esgeulustod clinigol yn wahanol i'r ymdriniaeth yng nghyfrif cryno yr NHS yn Lloegr, sydd hefyd yn cynnwys darpariaeth ar gyfer digwyddiadau a ddigwyddodd ond na roddwyd gwybod amdanynt.

Cronfa Risg Cymru

44. Sefydlwyd Cronfa Risg Cymru (y Gronfa Risg) er mwyn helpu holl awdurdodau iechyd ac ymddiriedolaethau NHS Cymru i reoli risgiau a setlo ceisiadau. Cyd-drefniant hunan-yswirio yw'r Gronfa ar gyfer pob risg sy'n gysylltiedig â gweithgareddau'r NHS, ac eithrio tarfu ar fusnes ac yswiriant moduron. Mae pob cais a wneir gan ymddiriedolaeth NHS yn cario lefel gor-dâl newidiol sydd wedi'i seilio ar sut mae'r ymddiriedolaeth wedi cydymffurfio â Safonau Rheoli Risg Cymru.

45. Ymddiriedolaeth NHS Conwy a Sir Ddinbych sy'n gweithredu'r Gronfa Risg, ac mae'n cael ei rheoli gan Grŵp Rheoli sy'n cynnwys cynrychiolwyr o ymddiriedolaethau'r NHS, yr awdurdodau iechyd a'r Cynulliad.

46. Mae'r cyfraniadau'n cael eu hadolygu bob blwyddyn a'u cyfrifo i gynhyrchu cronfa a fydd yn ddigonol ar gyfer y taliadau a ragwelir yn ystod y flwyddyn ariannol. Os nad yw'r Gronfa Risg yn ddigon i dalu'r holl geisiadau yn ei herbyn yn ystod y flwyddyn, yna mae'n ofynnol i'r aelodau dalu premiwm ychwanegol. Mae rhwymedigaeth Ymddiriedolaeth NHS Conwy a Sir Ddinbych wedi'i chyfyngu i'r arian sydd ar gael yn y Gronfa Risg. Aelodau'r Gronfa Risg sy'n atebol yn y pen draw am dalu ceisiadau, ac mae'r Gronfa Risg wedi'i gwarantu gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru.

47. Yn ystod y flwyddyn, gwariodd y Gronfa Risg £10,417,000 (1999-2000: £12,258,000) a dalwyd drwy gyfrwng premiymau a dalwyd i'r Gronfa gan ei haelodau.

Ann Lloyd
Y Swyddog Cyfrif 30 Tachwedd 2001

Atodiad 1

Perfformiad NHS Cymru yn erbyn y Dyletswyddau Ariannol

	Terfyn Arian	Peidio â methu yn y Ddyletswydd i Dalu Costau	Terfyn Arian Allanol	Cyfradd Amsugno Costau Cyfalaf
Awdurdod Iechyd Bro Taf	✔	✔	-	-
Ymddiriedolaeth NHS Caerdydd a'r Fro	-	✔	✔	✔
Ymddiriedolaeth NHS Gogledd Morgannwg	-	✔	✔	✔
Ymddiriedolaeth NHS Pontypridd a Rhondda	-	✔	✔	✘
Ymddiriedolaeth NHS Felindre	-	✔	✔	✘
Awdurdod Iechyd Dyfed Powys	✔	✔	-	-
Ymddiriedolaeth NHS Sir Gaerfyrddin	-	✔	✔	✘
Ymddiriedolaeth NHS Ceredigion	-	✔	✔	✘
Ymddiriedolaeth NHS Sir Benfro a Derwen	-	✔	✔	✔
Ymddiriedolaeth NHS Gofal Iechyd Powys	-	✔	✔	✔
Awdurdod Iechyd Gwent	✔	✔	-	-
Ymddiriedolaeth NHS Gofal Iechyd Gwent	-	✔	✔	✔
Awdurdod Iechyd Iechyd Morgannwg	✔	✔	-	-
Ymddiriedolaeth NHS Bro Morgannwg	-	✔	✔	✘
Ymddiriedolaeth NHS Abertawe	-	✔	✔	✔
Awdurdod Iechyd Gogledd Cymru	✔	✔	-	-
Ymddiriedolaeth NHS Conwy a Sir Ddinbych	-	✔	✔	✔
Ymddiriedolaeth NHS Gogledd-ddwyrain Cymru	-	✔	✔	✔
Ymddiriedolaeth NHS Gogledd-orllewin Cymru	-	✔	✔	✔
Ymddiriedolaeth NHS Gwasanaethau Ambiwlans Cymru	-	✔	✔	✔

Perfformiad Ariannol NHS Cymru fesul ardal awdurdod iechyd

	Gwarged/(diffyg)	
	2000-01 £000	**1999-2000 £000 (wedi'i ailddatgan)**
Awdurdod Iechyd Bro Taf	**4,116**	**1,095**
Ymddiriedolaeth NHS Caerdydd a'r Fro	**45**	
Ymddiriedolaeth NHS Gogledd Morgannwg	**161**	**2,368**
Ymddiriedolaeth NHS Pontypridd a Rhondda	**346**	**186**
Ymddiriedolaeth NHS Felindre	**491**	**1,358**
Ymddiriedolaethau a ddiddymwyd adeg ailgyflunio		**(4,071)**
Cyfanswm ardal Bro Taf	**5,159**	**936**
Awdurdod Iechyd Dyfed Powys	**5,222**	**(5,877)**
Ymddiriedolaeth NHS Sir Gaerfyrddin	**14**	**(2,923)**
Ymddiriedolaeth NHS Ceredigion	**246**	**5,281**
Ymddiriedolaeth NHS Sir Benfro a Derwen	**72**	**295**
Ymddiriedolaeth NHS Gofal Iechyd Powys	**403**	**1,003**
Cyfanswm ardal Dyfed Powys	**5,957**	**(2,221)**
Awdurdod Iechyd Gwent	**314**	**(2,056)**
Ymddiriedolaeth NHS Gofal Iechyd Gwent	**16**	**61**
Cyfanswm ardal Gwent	**330**	**(1,995)**
Awdurdod Iechyd Iechyd Morgannwg	**1,466**	**2,111**
Ymddiriedolaeth NHS Bro Morgannwg	**10**	**37**
Ymddiriedolaeth NHS Abertawe	**4,132**	**(976)**
Cyfanswm ardal Iechyd Morgannwg	**5,608**	**1,172**
Awdurdod Iechyd Gogledd Cymru	**5,674**	**4,244**
Ymddiriedolaeth NHS Conwy a Sir Ddinbych	**504**	**(399)**
Ymddiriedolaeth NHS Gogledd-ddwyrain Cymru	**2,757**	**(2,960)**
Ymddiriedolaeth NHS Gogledd-orllewin Cymru	**178**	**(53)**
Cyfanswm ardal Gogledd Cymru	**9,113**	**832**
Ymddiriedolaeth NHS Gwasanaethau Ambiwlans Cymru	**(1,743)**	**87**
Pob Awdurdod Iechyd	**16,792**	**(483)**
Pob Ymddiriedolaeth NHS	**7,632**	**(706)**
Cyfanswm Cymru Gyfan	**24,424**	**(1,189)**
Y Bwrdd Ymarfer Deintyddol	**(146)**	**(458)**

Atodiad 3

Benthyciadau'r Cynulliad i'r Awdurdodau Iechyd a'r Ymddiriedolaethau NHS

	Benthyciadau heb eu talu ar 31 Mawrth 2000 £000	Symudiadau yn 2000-01 £000	Benthyciadau heb eu talu ar 31 Mawrth 2001 £000
Awdurdodau Iechyd			
Bro Taf	7,879	(1,200)	6,679
Dyfed Powys	23,710	-	23,710
Gwent	-		-
Iechyd Morgannwg	-		-
Gogledd Cymru	-		-
Cyfanswm yr Awdurdodau Iechyd	**31,589**	**(1,200)**	**30,389**
Ymddiriedolaethau'r NHS			
Caerdydd a'r Fro	3,500	-	3,500
Sir Gaerfyrddin	3,174	-	3,174
Ceredigion	1,300	-	1,300
Gogledd-ddwyrain Cymru	-	212	212
Sir Benfro a Derwen	2,800	-	2,800
Abertawe	4,127	(4,127)	-
Gwasanaethau Ambiwlans Cymru	-	1,500	1,500
Cyfanswm Ymddiriedolaethau'r NHS	**14,901**	**(2,415)**	**12,486**
Cyfanswm Benthyciadau'r Cynulliad	**46,490**	**(3,615)**	**42,875**

Perfformiad Taliadau'r Sector Cyhoeddus

	Biliau a dalwyd o fewn y targed o 30 diwrnod 2000-01		1999-2000	
	Nifer y biliau %	Gwerth y biliau %	Nifer y biliau %	Gwerth y biliau %
Awdurdod Iechyd Bro Taf	85.9	98.4	77.7	98.1
Ymddiriedolaeth NHS Caerdydd a'r Fro	73.1	68.6		
Ymddiriedolaeth NHS Gogledd Morgannwg	86.6	89.6	81.2	86.9
Ymddiriedolaeth NHS Pontypridd a Rhondda	85.3	87.2	83.6	91.5
Ymddiriedolaeth NHS Felindre	89.6	90.2	89.3	84.4
Awdurdod Iechyd Dyfed Powys	95.0	99.3	79.4	98.3
Ymddiriedolaeth NHS Sir Gaerfyrddin	88.1	94.0	84.3	91.2
Ymddiriedolaeth NHS Ceredigion	91.8	88.8	86.4	83.2
Ymddiriedolaeth NHS Sir Benfro a Derwen	87.2	94.1	77.2	80.4
Ymddiriedolaeth NHS Gofal Iechyd Powys	80.3	83.1	84.9	83.8
Awdurdod Iechyd Gwent	81.2	98.1	84.7	99.1
Ymddiriedolaeth NHS Gofal Iechyd Gwent	66.6	69.8	73.6	77.1
Awdurdod Iechyd Morgannwg	93.4	99.2	85.9	99.3
Ymddiriedolaeth NHS Bro Morgannwg	82.2	84.6	72.5	77.4
Ymddiriedolaeth NHS Abertawe	81.8	86.6	74.3	75.6
Awdurdod Iechyd Gogledd Cymru	92.4	99.0	81.6	99.1
Ymddiriedolaeth NHS Conwy a Sir Ddinbych	76.9	84.0	84.3	88.0
Ymddiriedolaeth NHS Gogledd-ddwyrain Cymru	87.3	89.6	87.9	84.2
Ymddiriedolaeth NHS Gogledd-orllewin Cymru	95.2	96.9	88.6	92.9
Ymddiriedolaeth NHS Gwasanaethau Ambiwlans Cymru	89.4	88.9	61.2	67.1
Pob Awdurdod Iechyd	90.6	98.8	81.1	98.7
Pob Ymddiriedolaeth NHS	80.5	82.4	76.5	78.1
Cyfanswm Cymru Gyfan	81.0	94.7	76.8	93.2

Awdurdodau Iechyd yng Nghymru

Datganiad o gyfrifoldebau Cynulliad Cenedlaethol Cymru a'r Swyddog Cyfrif

Mae Adran 98(4) o Ddeddf Gwasanaeth Iechyd Gwladol 1977 yn ei gwneud yn ofynnol i Gynulliad Cenedlaethol Cymru (y Cynulliad) baratoi datganiad o gyfrifon ar gyfer pob blwyddyn ariannol ar y ffurf a'r sail y mae'r Trysorlys yn eu cyfarwyddo. Caiff y cyfrifon eu paratoi ar ran y Cynulliad gan y Swyddog Cyfrif ar sail cronnol ac mae'n rhaid iddynt roi golwg gwir a theg ar sefyllfa'r awdurdodau iechyd yng Nghymru ar ddiwedd y flwyddyn, a'u hincwm a'u gwariant, cyfanswm eu henillion a'u colledion cydnabyddedig a'u llifau arian am y flwyddyn ariannol.

Wrth baratoi'r cyfrifon, mae'n ofynnol i'r Cynulliad:

cadw at y cyfarwyddyd cyfrifydda a roddwyd gan y Trysorlys, gan gynnwys y gofynion cyfrifydda a datgelu perthnasol, a defnyddio polisïau cyfrifydda addas yn gyson;

gwneud dyfarniadau ac amcangyfrifon yn rhesymol;

datgan a gafodd y safonau cyfrifydda cymwys eu dilyn neu beidio a datgelu ac esbonio unrhyw wyriadau perthnasol yn y datganiadau ariannol; a

pharatoi'r datganiadau ariannol ar sail busnes gweithredol, onid yw'n amhriodol gwneud hynny.

Mae'r Trysorlys wedi penodi Cyfarwyddwr NHS Cymru yn Swyddog Cyfrif ar gyfer Cyfrif Cryno'r awdurdodau iechyd yng Nghymru. Nodir ei chyfrifoldebau perthnasol, gan gynnwys ei chyfrifoldeb am briodoldeb a rheoleidd-dra'r arian cyhoeddus y mae'n atebol amdano a'i chyfrifoldeb am gadw cofnodion cywir, ym Memorandwm Swyddogion Cyfrif Cynulliad Cenedlaethol Cymru, a gyhoeddwyd gan y Trysorlys

Datganiad ar y System Rheolaeth Ariannol Fewnol

Fel Swyddog Cyfrif Cynulliad Cenedlaethol Cymru ar gyfer gwariant yr NHS, fi sy'n gyfrifol am gynnal system effeithiol ar gyfer rheolaeth ariannol fewnol. Fi hefyd sy'n penodi Swyddog Atebol pob un o awdurdodau iechyd ac ymddiriedolaethau'r NHS yng Nghymru. Cyfrifoldeb pob Swyddog Atebol yw sicrhau bod system effeithiol ar gyfer rheolaeth ariannol fewnol ar gael yn eu sefydliadau unigol.

Mae'r systemau hyn yn cynnig sicrwydd rhesymol yn unig, ac nid sicrwydd absoliwt, fod asedau'n cael eu diogelu, trafodion yn cael eu hawdurdodi a'u cofnodi'n iawn, a bod camgymeriadau neu afreoleidd-dra sylweddol naill ai yn cael eu hatal neu eu darganfod o fewn cyfnod amserol.

Yr wyf wedi rhoi canllawiau i bob Swyddog Atebol ynghylch llywodraethu corfforaethol a systemau ar gyfer rheolaeth ariannol fewnol, gan nodi yn benodol yr isafswm safonau rheoli a ddylai gael eu sefydlu. Yr wyf hefyd yn ei gwneud yn ofynnol i bob Swyddog Atebol wneud datganiad ar eu system rheolaeth ariannol fewnol, wedi'i ategu ag adroddiad gan archwilydd, gyda'u cyfrifon blynyddol.

Am y flwyddyn ariannol 2000-01, gwnaeth holl awdurdodau iechyd ac ymddiriedolaethau'r NHS ddatganiad ar y system ar gyfer rheolaeth ariannol fewnol. Dywedodd tri awdurdod iechyd fod ganddynt wendidau yn eu systemau neu eu bod heb fodloni'r isafswm safonau ar gyfer rheolaeth drwy gydol y flwyddyn. Yr wyf wedi adolygu'r datganiadau hyn ac adroddiadau'r archwilwyr sy'n cyd-fynd â hwy ac yr wyf yn fodlon bod y materion a godwyd yn cael sylw priodol gan y Swyddogion Atebol.

Mae'r system ar gyfer rheolaeth ariannol fewnol wedi'i seilio ar fframwaith o wybodaeth reoli gyson, rheoliadau ariannol, gweithdrefnau gweinyddol, sy'n cynnwys gwahanu dyletswyddau ac amrywiol lefelau dirprwyo. Yn benodol, mae'r system yn cynnwys:

* Systemau cyllidebu cynhwysfawr;
* Adolygiadau rheolaidd gan dîm uwch-reolwyr fy Nghyfarwyddiaeth ar adroddiadau ariannol misol chwarterol a blynyddol, sy'n dynodi'r perfformiad ariannol yn erbyn y rhagolygon a wnaed;
* Pennu targedau i fesur perfformiad ariannol a pherfformiad arall;
* Canllawiau pendant ar reoli buddsoddiadau cyfalaf; a
* Gweithdrefnau i ofalu am reolaeth prosiectau.

Mae gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru wasanaeth archwilio mewnol sy'n gweithredu yn ôl safonau a ddiffinnir yn Llawlyfr Archwilio Mewnol y Llywodraeth. Mae gwaith y gwasanaeth archwilio mewnol yn cael ei wneud ar sail dadansoddiad o'r risg y mae'r corff yn agored iddi, ac mae ei gynlluniau archwilio blynyddol yn cael eu seilio ar y dadansoddiad hwn. Mae'r dadansoddiad risg a chynlluniau'r archwilwyr mewnol ar gyfer gwariant yr NHS a reolir gan Gyfarwyddiaeth yr NHS yn cael eu hategu gan Bwyllgor Llywodraethu Corfforaethol y Cynulliad. Mae'r Pennaeth Archwilio Mewnol yn rhoi adroddiad blynyddol i Ysgrifennydd Parhaol Cynulliad Cenedlaethol Cymru ynghylch gweithgareddau'r gwasanaeth archwilio mewnol. Mae'r adroddiad hwn yn cynnwys barn annibynnol ar ddigonolrwydd ac effeithiolrwydd system Cynulliad Cenedlaethol Cymru ar gyfer

Mae nodyn 30 ar gyfrifon cryno'r awdurdodau iechyd yn esbonio bod prinder posibl yn y refeniw sy'n ddyledus i bob un o'r pum awdurdod mewn perthynas ag incwm o daliadau am bresgripsiynau. Mae'r prinder posibl yn deillio o'r ffaith bod unigolion nad ydynt o bosibl yn gymwys i gael eu hesemptio rhag talu yn cael cyffuriau a chyfarpar am ddim. Mae'r Cynulliad Cenedlaethol yn gweithio gyda'r awdurdodau iechyd i roi sylw i'r sefyllfa yn ystod y flwyddyn ariannol yn diweddu 31 Mawrth 2002.

Mae fy adolygiad innau o effeithiolrwydd y system ar gyfer rheolaeth ariannol fewnol yn cael ei fwydo gan waith yr archwilwyr mewnol, y Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol, sy'n goruchwylio gwaith yr archwilwyr mewnol, a sylwadau a gyflwynir gan yr archwilwyr allanol yn eu llythyr rheoli a'u hadroddiadau eraill.

Ann Lloyd
Cyfarwyddwr NHS Cymru a Swyddog Cyfrif

Tystysgrif ac Adroddiad Archwilydd Cyffredinol Cymru i Aelodau Cynulliad Cyffredinol Cymru

Yr wyf yn ardystio fy mod wedi archwilio'r datganiadau ariannol ar dudalennau 18 i 38 o Ddeddf y Gwasanaeth Iechyd Gwladol 1977. Mae'r datganiadau ariannol hyn wedi'u patatoi o dan y confensiwn cost hanesyddol fel y'i diwygiwyd drwy ailbrisio asedau sefydlog penodol a'r polisïau cyfrifydda a nodir ar dudalennau 22 i 25.

Priod gyfrifoldebau'r Swyddog Cyfrif a'r Archwilydd

Fel y disgrifir ar dudalen 13, Cyfarwyddwr NHS Cymru, fel Swyddog Cyfrif, sy'n gyfrifol am baratoi'r datganiadau ariannol cryno yn unol â Deddf y Gwasanaeth Iechyd Gwladol 1977 a chyfarwyddiadau'r Trysorlys a wneir odani ac am sicrhau rheoleidd-dra'r trafodion ariannol. Mae'r Swyddog Cyfrif hefyd yn gyfrifol am baratoi'r Rhagair. Mae fy nyletswyddau i, fel archwilydd annibynnol, wedi'u sefydlu drwy statud ac yn cael eu harwain gan y Bwrdd Arferion Archwilio ac arweiniad moesol y proffesiwn archwilio.

Yr wyf yn adrodd fy marn ar p'un a yw'r datganiadau ariannol cryno yn rhoi golwg gwir a theg ac a ydynt wedi'u paratoi yn briodol yn unol â Deddf y Gwasanaeth Iechyd Gwladol 1977 a chyfarwyddiadau'r Trysorlys a wneir odani ac a yw'r gwariant a'r incwm wedi'u defnyddio, ym mhob ystyr berthnasol, at y dibenion a fwriadwyd gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru ac a yw'r trafodion ariannol yn cydymffurfio â'r awdurdodau sy'n eu llywodraethu. Yr wyf hefyd yn adrodd os nad yw'r Rhagair, yn fy marn i, yn gyson â'r datganiadau ariannol, os nad yw Cynulliad Cenedlaethol Cymru wedi cadw cofnodion cyfrifydda priodol, neu os nad wyf wedi cael yr holl wybodaeth a'r esboniadau y mae arnaf eu hangen ar gyfer fy archwiliad.

Yr wyf yn adolygu a yw'r datganiad ar dudalennau 14 a 15 yn adlewyrchu bod Cynulliad Cenedlaethol Cymru wedi cydymffurfio â chanllawiau'r Trysorlys ar "Corporate governance: statement on the system of financial control". Yr wyf yn cyflwyno adroddiad os nad yw'n bodloni'r gofynion a bennir gan y Trysorlys, neu os yw'r datganiad yn gamarweiniol neu'n anghyson â gwybodaeth arall yr wyf yn gwybod amdani drwy fy archwiliad o'r datganiadau ariannol.

Sail y farn

Cynheliais fy archwiliad yn unol â Safonau Archwilio y Deyrnas Unedig a gyhoeddwyd gan y Bwrdd Arferion Archwilio. Mae archwiliad ariannol yn cynnwys archwiliad, ar sail prawf, o dystiolaeth sy'n berthnasol i symiau a datgeliadau trafodion ariannol a gynhwysir yn y datganiadau ariannol. Mae hefyd yn golygu asesu'r amcangyfrifon a'r dyfarniadau arwyddocaol a wneir gan y Swyddog Cyfrif wrth baratoi'r datganiadau ariannol, ac asesu a yw'r polisïau cyfrifydda yn briodol i'r amgylchiadau, wedi eu cymhwyso'n gyson a'u datgelu'n ddigonol.

Cynlluniais fy archwiliad a'i gyflawni er mwyn casglu'r holl wybodaeth a'r esboniadau a oedd yn angenrheidiol yn fy marn i er mwyn i mi gael digon o dystiolaeth i roi sicrwydd rhesymol nad oes camddatgan sylweddol yn y datganiadau ariannol, boed hynny wedi drwy gamgymeriad, neu drwy dwyll neu afreoleidd-dra arall a bod yr incwm a'r gwariant, ym mhob ystyr berthnasol, wedi'u defnyddio at y dibenion a fwriadwyd gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru a bod y trafodion ariannol yn cydymffurfio â'r awdurdodau sy'n eu llywodraethu. Wrth lunio fy marn, yr wyf hefyd wedi gwerthuso pa mor ddigonol yw cyflwyniad yr wybodaeth yn y datganiadau ariannol.

Fel y dywedir yn nodyn 30, ceir prinder posibl yn refeniw'r awdurdodau iechyd yng Nghymru am fod unigolion nad ydynt yn gymwys i gael esemptiad rhag talu taliadau presgripsiwn er hynny yn cael cyffuriau a chyfarpar am ddim. Serch hynny, cyfyngedig oedd y dystiolaeth am nad yw'r prinder yn cael ei fesur yn ystadegol. Gan hynny, mae'r archwilwyr a benodwyd ar gyfer pob un o'r pum awdurdod iechyd yng Nghymru wedi amodi eu barnau archwilio mewn perthynas â'r elfen rheoleidd-dra. Ceir rhagor o fanylion am y mater hwn yn fy adroddiad ar y datganiadau ariannol hyn.

Y farn

Yn fy marn i mae'r datganiadau ariannol cryno yn rhoi golwg gwir a theg ar sefyllfa'r awdurdodau iechyd yng Nghymru ar 31 Mawrth 2001 ac o'r gwaged, cyfanswm yr enillion a'r colledion cydnabyddedig a'r llifau arian am y flwyddyn a ddaeth i ben bryd hynny ac maent wedi'u paratoi yn briodol yn unol ag Adran 98(4) o Ddeddf y Gwasanaeth Iechyd Gwladol 1977 a'r cyfarwyddiadau a wneir odani gan y Trysorlys; ac

ym mhob ystyr berthnasol, mae'r gwariant a'r incwm wedi'u defnyddio at y dibenion a fwriadwyd gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru ac mae'r trafodion ariannol yn cydymffurfio â'r awdurdodau sy'n eu llywodraethu ac eithrio'r golled bosibl mewn perthynas ag incwm o bresgripsiynau nad oedd modd ei mesur gan yr awdurdodau iechyd a'u harchwilwyr penodedig.

Gweler hefyd fy adroddiad ar dudalennau 42 i 44.

John Bourn
Archwilydd Cyffredinol Cymru
13 Rhagfyr 2001

Cynulliad Cenedlaethol Cymru
Bae Caerdydd
Caerdydd
CF99 1NA

Cyfrif Incwm a Gwariant am y flwyddyn yn diweddu 31 Mawrth 2001

	Nodiadau	**2000-2001** **£000**	1999-2000 £000 (Wedi'i ailddatgan)
Incwm			
Cyllid refeniw y Cynulliad	2	**2,835,866**	2,600,830
Holl incwm arall y Trysorlys		**28,408**	23,530
Incwm heblaw incwm y Trysorlys		**26,581**	25,199
Rhyddhau o'r gronfa gyffredinol	13	**14,849**	19,706
		2,905,704	2,669,265
Gwariant			
Prynu gwasanaethau gofal iechyd sylfaenol	3	**783,992**	732,359
Prynu gwasanaethau gofal iechyd eilaidd	4	**1,991,691**	1,814,762
Gwasanaethau eraill yr awdurdodau	5	**56,922**	79,478
Costau'r awdurdodau iechyd	6	**47,595**	45,967
		2,880,200	2,672,566
Gwarged/(diffyg) gweithredu am y flwyddyn		**25,504**	(3,301)
Defnyddio arbedion Deiliaid Cronfeydd a ariannwyd gan yr Awdurdodau Iechyd		-	12,464
Arenillion net adeg gwerthu asedau sefydlog a oedd yn ildiadwy i'r Cynulliad		**(8,858)**	(10,104)
Gwarged/(diffyg) am y flwyddyn		**16,646**	(941)

Mae'r holl weithrediadau'n parhau.

Mae'r nodiadau ar dudalennau 22 i 38 yn rhan o'r cyfrif hwn.

Datganiad o Gyfanswm yr Enillion a'r Colledion Cydnabyddedig am y flwyddyn yn diweddu 31 Mawrth 2001

	Nodiadau	2000-2001 £000	1999-2000 £000 (Wedi'i ailddatgan)
Gwarged/(diffyg) am y flwyddyn ariannol	13	**16,646**	(941)
Gwarged nas gwireddwyd adeg ailbrisio asedau sefydlog	14	**4,955**	6,955
Gostyngiadau i'r cronfeydd wrth gefn		**(14,654)**	(23,800)
Cyfanswm yr enillion a'r colledion cydnabyddedig yn ymwneud â'r flwyddyn		**6,947**	(17,786)
Addasiad am y flwyddyn flaenorol		**(22,758)**	
Cyfanswm yr enillion a'r colledion ers yr adroddiad diwethaf		**(15,811)**	

Mae'r nodiadau ar dudalennau 22 i 38 yn rhan o'r cyfrif hwn.

Y Fantolen ar 31 Mawrth 2001

	Nodiadau	31 Mawrth 2001 £000	31 Mawrth 2000 (Wedi'i ailddatgan) £000
Asedau sefydlog			
Asedau Sefydlog Annirweddol	10.1	**30**	60
Asedau Sefydlog Diriaethol	10.2	**98,763**	108,433
		98,793	108,493
Asedau cyfredol			
Dyledwyr	11	**241,551**	224,414
Arian yn y banc ac mewn llaw	26	**6,117**	1,943
		247,668	226,357
Credydwyr			
Credydwyr: symiau sy'n ddyledus o fewn blwyddyn	12.1	**216,310**	201,399
Asedau cyfredol net		**31,358**	24,958
Cyfanswm yr asedau llai rhwymedigaethau cyfredol		**130,151**	133,451
Credydywyr: symiau sy'n ddyledus ar ôl mwy na blwyddyn	12.2	**30,501**	37,176
Darpariaethau ar gyfer rhwymedigaethau a chostau	15	**50,623**	54,195
Asedau net		**49,027**	42,080
A ariannwyd gan			
Y Gronfa Gyffredinol	13	**19,456**	10,085
Y gronfa ailbrisio	14	**29,571**	31,995
		49,027	42,080

Mae'r nodiadau ar dudalennau 22 i 38 yn rhan o'r cyfrif hwn.

Ann Lloyd
Swyddog Cyfrif

30 Tachwedd 2001

Datganiad Llif Arian
am y flwyddyn yn diweddu 31 Mawrth 2001

	Nodiadau	2000-2001 £000	1999-2000 £000 (Wedi'i ailddatgan)
Mewnlif/(all-lif) arian net o weithgareddau gweithredu	20	**3,418**	(7,329)
Gwariant cyfalaf a buddsoddiadau ariannol	23	**9,430**	1,728
All-lif arian net o ariannu	24	**(8,674)**	(1,316)
Cynnydd/(gostyngiad) mewn arian	26	**4,174**	(6,917)

Mae'r nodiadau ar dudalennau 22 i 38 yn rhan o'r cyfrif hwn.

Nodiadau ar y Cyfrifon

Polisïau cyfrifydda

1.1 Y confensiwn cyfrifydda

Mae’r cyfrif hwn wedi’i baratoi o dan y confensiwn cost hanesyddol, wedi’i ddiwygio i adlewyrchu newidiadau yng ngwerth asedau sefydlog, ac yn unol ag arferion cyfrifydda safonol yr NHS a gymeradwywyd gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru a chyfarwyddiadau'r Trysorlys. Mae'r cyfrifon wedi'u paratoi ar sail gyfun drwy hepgor trafodion a balansau rhwng yr awdurdodau iechyd. Cyfrifon 2000-01 yw'r rhai cyntaf i gael eu cwblhau gan ddefnyddio ffurf Cyfrifon Adnoddau. Yn sgil hyn, mae Cronfa Grantiau'r Llywodraeth a'r Gronfa Gyffredinol yn y Fantolen wedi'u huno i greu Cronfa Gyffredinol. Mae'r Trysorlys wedi rhoi caniatâd i barhau ar ffurf Incwm a Gwariant yn hytach na Datganiad Costau Gweithredu am weddill oes yr Awdurdodau Iechyd cyn i'r rheiny gael eu dileu ar 31 Mawrth 2003.

1.2 Asedau sefydlog

Yn 2000-01 nid yw cost cyfalaf yn gymwys mwyach i asedau sefydlog yn unig, ond yn hytrach i'r holl asedau a rhwymedigaethau llai'r balansau arian a ddelir yn Swyddfa'r Tâlfeistr Cyffredinol ac asedau aroddwyd. 6% oedd y gyfradd llog ar gyfer costau cyfalaf yn y ddwy flwyddyn ariannol.

a. Cyfalafu

Mae'r holl asedau yn y categorïau canlynol yn cael eu cyfalafu:

i. asedau diriaethol y gellir eu defnyddio am fwy na blwyddyn, ac sydd â chost sy'n gyfwerth â £5,000 neu'n fwy na hynny;

ii. grwpiau o asedau diriaethol sy'n gyd-ddibynnol, neu a gâi eu darparu neu eu hamnewid, fel rheol, fel grwp â chyfanswm eu gwerth yn £5,000 neu’n fwy na hynny, a'u gwerrth unigol yn £250 neu fwy;

iii. mae trwyddedau meddalwedd cyfrifiadur yn cael eu cyfalafu fel asedau annirweddol lle maent yn codi ac yn gallu cael eu defnyddio am fwy na blwyddyn a'u cost, yn unigol neu fel grwp, yn gyfwerth â £5000 neu'n fwy na hynny; ac

iv. mae asedau annirweddol a ddelir at ddibenion gweithredol yn cael eu prisio yn ôl eu cost hanesyddol.

b. Prisio

Prisir asedau sefydlog fel a ganlyn:

i. Mae tir, adeiladau, gosodiadau a ffitiadau yn cael eu datgan yn ôl cost eu hamnewid a hynny ar ôl dibrisiant. Prisir tir ac adeiladau nad oes eu hangen yn ôl eu gwerth ar y farchnad agored ar gyfer dibenion eraill. Cynhelir prisiadau gan Brisiwr Dosbarth Cyllid y Wlad bob pum mlynedd. Gwnaed y prisiadau diwethaf ar 31Mawrth 1999. Rhwng prisiadau, caiff mynegeion prisiau sy'n briodol i gategori'r ased eu defnyddio i gyrraedd gwerth cyfredol

ii. Prisir offer a ddelir at ddibenion gweithredol yn ôl y gost gyfredol. Prisir offer nad oes eu hangen yn ôl y gost adenilladwy net;

iii. mae asedau annirweddol a ddelir at ddibenion gweithredol yn cael eu prisio yn ôl eu cost hanesyddol.

c. Dibrisiant

Codir cost dibrisiant ar bob prif ddosbarth o asedau diriaethol fel a ganlyn:

i. mae adeiladau, gosodiadau a ffitiadau'n cael eu dibrisio yn ôl eu gwerth cyfredol dros weddill oes tybiedig yr asedau, yn unol â chyngor y Prisiwr Dosbarth;

ii. mae offer yn cael eu dibrisio yn ôl y gost gyfredol dros oes tybiedig yr ased.

iii. mae asedau annirweddol yn cael eu dibrisio dros uchafswm o oes o 7 mlynedd.

d. Elw a cholled wrth werthu asedau sefydlog

Mae gwaredu tir ac adeiladu'n arwain at ostyngiad cyfatebol yn y Gronfa Gyffredinol. Bydd unrhyw wahaniaeth rhwng y gwerth llyfr net a'r incwm a geir drwy werthu offer yn arwain at ryddhau swm cyfatebol o'r Gronfa Gyffredinol i'r Cyfrif Incwm a Gwariant.

e. Amhariad asedau sefydlog

I sicrhau y cydymffurfir yn llawn â Safon Adrodd Ariannol 11 (Amhariadau Asedau Sefydlog ac Ewyllys Da), mae amhariadau asedau sefydlog nad ydynt yn cael eu talu o'r Gronfa Gronfa Ailbrisio yn cael eu codi ar y Cyfrif Incwm a Gwariant. Rhyddheir swm cyfatebol o'r Gronfa Gyffredinol i'r Cyfrif Incwm a Gwariant i wrthbwyso costau o'r fath.

1.3 Colledion a thaliadau arbennig

Mae iawndal am golledion a thaliadau arbennig yn aml yn swm arwyddocaol, yn enwedig mewn perthynas ag achosion esgeulustod clinigol. I rannu cost y ceisiadau mwyaf, mae'r awdurdodau iechyd yn cymryd rhan mewn trefniant cronfa (Cronfa Risg Cymru), a reolir gan Ymddiriedolaeth NHS Conwy a Sir Ddinbych. Mae hyn yn cyd-fynd â Safon Adrodd Ariannol 12.

O dan y trefniadau hyn, mae'r awdurdodau iechyd yn gyfrifol am dalu'r £30,000 cyntaf o unrhyw gais llwyddiannus o dan y categorïau canlynol:

i. rhwymedigaeth gyfreithiol (mae hyn yn cynnwys esgeulustod clinigol ac esgeulustod arall);

ii. unrhyw ddigwyddiad lle collir y gwasanaeth;

iii. achosion o losgi bwriadol neu ddifrod maleisus os oes tystiolaeth i awgrymu bod ymddiriedolaeth wedi diogelu ei hadeiladau ond yr aed iddynt yn anghyfreithlon wedyn; a

iv. costau sy'n deillio o achosion anafiadau personol (e.e. costau cyfreithiol ac iawndal claimants).

Cronfa Risg Cymru sy'n talu costau ceisiadau uwchlaw'r gor-dâl o £35,000.

Mae'r awdurdodau iechyd yn talu cyfraniad blynyddol i Gronfa Risg Cymru. Mae'r cyfraniadau hyn yn cael eu codi ar y treuliau gweithredu pan fyddant yn ddyledus. Mae'r awdurdodau iechyd yn cyfrif am yr holl golledion a thaliadau arbennig y maent yn gyfrifol amdanynt (gan gynnwys esgeulustod clinigol), sy'n cynnwys cymorth sy'n ddyledus o Gronfa Risg Cymru. Maent yn cronni arian ar gyfer yr amcangyfrif o golledion sicr neu debygol a rhwymedigaethau arbennig ac yn datgelu taliadau posibl eraill fel rhwymedigaethau annisgwyl.

1.4 Cyfraniadau pensiwn

Mae ymddiriedolaethau'r NHS yn cymryd rhan naill ai yng nghynllun pensiwn yr NHS neu mewn cynlluniau pensiwn preifat. Mae cynllun pensiwn yr NHS yn gynllun statudol, gyda chyfraniadau diffiniedig, y nodir ei ddarpariaethau yn Rheoliadau Cynllun Pensiwn yr NHS 1995 (O.S.1995 Rhif 300). Mae ymddiriedolaethau'r NHS yn talu cyfraniadau cyflogwr yn ôl y cyfraddau a bennir o dro i dro gan y Cynulliad, fel y'i cynghorir gan Actiwari'r Llywodraeth a chyda chydsyniad y Trysorlys. Cyfradd y cyfraniadau ar gyfer 2000-01 oedd 5% o'r tâl pensiynadwy.

Nid yw costau pensiwn ychwanegol sy'n deillio o ymddeoliadau cynnar yn cael eu hariannu gan y cynllun, ac eithrio pan ymddeolir oherwydd afiechyd. Newidiodd yr Asiantaeth Bensiynau y trefniadau ar gyfer ymdrin â chostau ymddeoliadau cynnar o 6 Mawrth 1995 ymlaen. Ar gyfer ymddeoliadau cynnar a ddigwyddodd cyn y dyddiad hwnnw, caiff y costau ychwanegol eu hailgodi ar yr ymddiriedolaeth a'u cynnwys yn y treuliau gweithredu wrth iddynt godi. Ar gyfer ymddeoliadau cynnar na chânt eu hariannu gan y cynllun o'r dyddiad hwnnw ymlaen, caiff cyfanswm llawn y rhwymedigaeth ar gyfer y gost ychwanegol ei godi a y Cyfrif Incwm a Gwariant ar yr adeg y bydd yr ymddiriedolaeth yn ymrwymo i'r ymddeoliad, ni waeth beth fo'r dull talu.

1.5 Ymchwilio a datblygu

Mae gwariant ar ymchwilio a datblygu yn cael ei godi yn erbyn y Cyfrif Incwm a Gwariant wrth gael ei dynnu.

1.6 Prydlesau

Mae asedau a ddelir o dan brydlesau cyllid a chontractau hurbwrcas yn cael eu cyfalafu yn y Fantolen a'u dibrisio dros eu hoes defnyddiol. Mae rhenti o dan brydlesau gweithredol yn cael eu codi ar sail ddigyfnewid dros gyfnod telerau'r brydles.

1.7 Tâl archwilwyr

Datgelir ffioedd archwilio ar wahân yn nodyn 6 ar gyfer archwilio cyfrifon yr awdurdodau iechyd unigol ac ar gyfer gwaith anstatudol.

1.8 Deiliaid Cronfeydd ymhlith Ymarferwyr Cyffredinol

Mae'r holl arbedion sydd wedi'u cronni yn sgil deiliaid cronfeydd yn cael eu cofnodi fel credydwr, sydd i'w had-dalu i'r practisau a arferai ddal cronfeydd. Mae symiau sy'n cael eu dychwelyd neu eu dileu oherwydd amser yn cael eu trosglwyddo i'r Gronfa Gyffredinol.

1.9 Incwm Gohiriedig

Mae incwm a gafwyd oddi wrth y Cynulliad wedi'i ohirio tan y flwyddyn ariannol nesaf os ceir arwydd pendant fod yr arian wedi'i ddarparu at ddiben penodol yn unol â Chylchlythyr Iechyd Cymru (2001)35 Cyfrif Incwm Gohiriedig.

1.10 Addasiadau'r Flwyddyn Flaenorol

Daeth y newidiadau canlynol i rym yn 2000-2001:-

i) Yn y blynyddoedd blaenorol câi arian oddi wrth y Cynulliad Cendlaethol ei gredydu i incwm yn y flwyddyn. Ar gyfer 2000-2001, gohiriwyd cydnabod incwm o'r fath tan y flwyddyn ganlynol os ceir arwydd pendant fod yr arian wedi'i ddarparu at ddiben penodol a bod rhwymedigaeth yn bodoli i ddefnyddio'r adnoddau yn y dyfodol yn unol â Chylchlythyr Iechyd Cymru (2000) 35.

1.10 Addasiadau'r Flwyddyn Flaenorol (parhad)

ii) Erbyn hyn mae'r cyfrifon yn cynnwys cyfuniad cyflawn o gyfrifon y Bwrdd Ymarfer Deintyddol am ei weithgareddau yng Nghymru. O'r blaen, nid oedd y cyfrifon hynny yn cael eu paratoi ar sail gwir a theg.

iii) Mae incwm a gwariant penodol wedi'u hailddosbarthu i gyd-fynd yn agosach â gofynion y Llawlyfr Cyfrifeg Adnoddau.

iv) Mae Cronfa Grant y Llywodraeth a'i Chronfa Incwm a Gwariant wedi'u cyfuno i ffurfio Cronfa Gyffredinol. Hefyd, mae enillion a cholledion a wireddwyd adeg gwaredu asedau sefydlog bellach yn cael eu trosglwyddo o'r Gronfa Ailbrisio i'r Gronfa Gyffredinol.

Mae ffigurau cymaradwy 1999-2000 wedi'u hailddatgan yn unol â hyn.

Arian refeniw y Cynulliad **2**

	2000-2001 £000	1999-2000 £000 (Wedi'i ailddatgan)
Blaendaliadau i awdurdodau iechyd a gynhwyswyd o fewn Costau'r Rhaglen Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol	**2,755,382**	2,522,085
Costau cyfalaf	**4,857**	6,899
Ariannu anariannol arall	**9,461**	22,387
Blaendaliadau broceriaeth net	**-**	(12,814)
Bwrdd Ymarfer Deintyddol	**66,166**	62,273
	2,835,866	2,600,830

Prynu gwasanaethau gofal iechyd sylfaenol **3**

	Cyfyngiad arian £000	Dim cyfyngiad arian £000	Cyfanswm 2000-2001 £000	1999-2000 £000 (Wedi'i ailddatgan)
Gwasanaethau Meddygol Cyffredinol	60,474	155,002	**215,476**	204,186
Gwasanaethau Fferyllol	384,814	70,786	**455,600**	420,952
Gwasanaethau Deintyddol Cyffredinol	73	838	**911**	553
Gwasanaethau Offthalmig Cyffredinol	-	21,059	**21,059**	20,069
Bwrdd Ymarfer Deintyddol	-	90,946	**90,946**	86,599
	445,361	338,631	**783,992**	732,359

Prynu gwasanaethau gofal iechyd eilaidd **4**

	2000-2001 £000	1999-2000 £000
Ymddiriedolaethau'r NHS yng Nghymru	**1,778,969**	1,640,782
Ymddiriedolaeth NHS Gwasanaethau Ambiwlans Cymru	**48,736**	44,806
Cyrff eraill yr NHS nad ydynt yng Nghymru	**90,647**	79,548
Darparwyr eraill gofal iechyd heblaw'r NHS	**56,478**	35,482
Gwariant ar wasanaethau cymunedol	**10,835**	13,414
Eraill	**6,026**	730
	1,991,691	1,814,762

Gwasanaethau eraill yr awdurdodau 5

	2000-2001	1999-2000
	£000	£000
		(Wedi'i ailddatgan)
Gwariant arbedion deiliaid cronfeydd ymhlith ymarferwyr cyffredinol	**(76)**	12,130
Costau Ymgynghori Iechyd Cyhoeddus	**3,213**	2,661
Hybu Iechyd	**3,803**	3,440
Costau labordai sytoleg serfigol a chostau heblaw costau labordai	**1,546**	1,466
Gwasanaeth archwilio cartrefi nyrsio	**1,108**	946
Ymchwilio a datblygu	**12**	79
Colledion a thaliadau arbennig (gan gynnwys dyledion gwael)	**10,874**	6,952
Pensiynau a gyfnewidiwyd i bobl sy'n ymddeol yn gynnar	**4,748**	1,877
Cymorth i Goleg Staff Cymru Gyfan	**2,002**	2,100
Amrywiol	**15,739**	11,527
Llog taladwy	**-**	153
Dibrisiant ac amorteiddio	**4,790**	5,162
Addasiad costau cyfalaf	**4,673**	6,450
Colledion Amhariadau a ad-dalwyd i'r ymddiriedolaethau	**2,931**	19,891
Colled wrth waredu asedau sefydlog	**69**	3,453
Costau wrth waredu asedau sefydlog	**754**	412
Costau a dynnwyd ar eiddo anweithredol	**736**	779
	56,922	79,478

Costau'r awdurdodau iechyd 6

	2000-2001	1999-2000
	£000	£000
Tâl cyfarwyddwyr anweithredol	**306**	269
Cyflogau misol ac wythnosol eraill	**28,616**	26,491
Treuliau’r sefydliad	**5,354**	5,560
Cludiant a chyfarpar symudol	**179**	197
Adeiladau a chyfarpar sefydlog	**8,011**	7,866
Contractwyr allanol	**1,621**	1,622
Tâl archwilwyr - ffioedd archwilio	**652**	571
Tâl archwilwyr - ffioedd eraill	**266**	159
Costau T.G. y flwyddyn 2000	**-**	9
Llog taladwy	**74**	152
Costau paratoi Grwpiau Iechyd Lleol	**-**	44
Costau Grwpiau Iechyd Lleol heblaw gofal iechyd	**512**	651
Amrywiol	**1,443**	1,407
Dibrisiant ac amorteiddio	**365**	375
Cost amhariad	**11**	151
Addasiad costau cyfalaf – llog	**183**	442
Colled wrth waredu asedau sefydlog	**-**	1
Costau wrth waredu asedau sefydlog	**2**	-
	47,595	45,967

Rhenti prydlesau gweithredu

7 **Mae treuliau gweithredu yn cynnwys y symiau canlynol mewn perthynas â llogi a gweithredu rhenti prydles:**

	2000-2001 £000	1999-2000 £000
Llogi cyfarpar a pheiriannau	**20**	22
Prydlesau gweithredol eraill	**819**	802
	839	824

Ymrwymiadau blynyddol o dan brydlesau na ellir eu canslo yw:

	Tir ac adeiladau £000	Prydlesau eraill £000
Prydlesau gweithredol sy'n dod i ben:		
O fewn blwyddyn	**11**	**-**
Rhwng blwyddyn a 5 mlynedd	**450**	**11**
Ar ôl 5 mlynedd	**42**	**-**

Tâl Cyfarwyddwyr yr awdurdodau

8

	2000-2001 £000	1999-2000 £000
Tâl Cyfarwyddwyr anweithredol	**303**	269
Tâl Cyfarwyddwyr Gweithredol		
cyflogau sylfaenol	**1,878**	1,846
buddion	**53**	59
bonws yn ôl perfformiad	**10**	13
cyfraniadau pensiwn	**92**	67
	2,336	2,254

Gwrthodwyd £5,000 gan un o Gyfarwyddwyr Awdurdod Iechyd Gwent. Ni thalwyd dim lwfansau yn ei le.

Syrthiodd tâl y cyfarwyddwyr o fewn yr amrediadau canlynol:

	2000-2001 Nifer	1999-2000 Nifer
£ 0 - £ 5,000	**6**	19
£ 5,001 - £ 10,000	**29**	18
£ 10,001 - £ 15,000	**1**	1
£ 15,001 - £ 20,000	**1**	2
£ 20,001 - £ 25,000	**4**	3
£ 25,001 - £ 30,000	**-**	-
£ 30,001 - £ 35,000	**-**	-
£ 35,001 - £ 40,000	**3**	2
£ 40,001 - £ 45,000	**-**	1
£ 45,001 - £ 50,000	**-**	-
£ 50,001 - £ 55,000	**-**	3
£ 55,001 - £ 60,000	**-**	2
£ 60,001 - £ 65,000	**3**	1
£ 65,001 - £ 70,000	**3**	5
£ 70,001 - £ 75,000	**4**	7
£ 75,001 - £ 80,000	**4**	-
£ 80,001 - £ 85,000	**-**	1
£ 85,001 - £ 90,000	**2**	1
£ 90,001 - £ 95,000	**2**	4
£ 95,001 - £ 100,000	**3**	-
£ 100,001 - £ 105,000	**1**	-
£ 115,001 - £ 120,000	**1**	1

Costau'r cyfarwyddwyr gweithredol a'r staff 9

	2000-2001 £000	1999-2000 £000
Cyflogau wythnosol a misol	**29,907**	27,810
Costau nawdd cymdeithasol	**2,614**	2,374
Cyfraniadau cyflogwr i Asiantaeth Bensiynau'r NHS	**1,308**	937
Costau pensiwn eraill	**200**	142
Staff asiantaethau	**477**	354
	34,506	31,617

Datgelodd Awdurdod Iechyd Morgannwg fuddion staff o £71,000 mewn perthynas â chynllun prydlesu ceir a oedd ar waith.

Nifer y gweithwyr cyflogedig ar gyfartaledd (heb gynnwys staff asiantaethau) yn ystod y flwyddyn oedd:

	2000-2001 Nifer ar gyfartaledd	1999-2000 Nifer ar gyfartaledd
Comisiynu gofal iechyd	**500**	493
Gwasanaethau eraill yr awdurdodau	**651**	576
Aelodau Bwrdd y Grwpiau Iechyd Lleol	**220**	229
Aelodau eraill y grwpiau iechyd lleol	**224**	134
Gofal sylfaenol	**102**	92
Staff a ailgyflogwyd	**25**	17
	1,722	1,541

Yn ystod 2000-01 cytunwyd ar ddau ymddeoliad cynnar o'r awdurdodau iechyd yng Nghymru ar sail afiechyd. Yr amcangyfrif o gostau pensiwn ychwanegol yr ymddeoliadau afiechyd hyn (o'i gyfrifo ar sail cyfartaledd a'i dalu gan gynllun Pensiwn yr NHS) yw £141,216.

Yr oedd y nifer canlynol o uwch-weithwyr yn cael tâl (heb gynnwys cyfraniadau pensiwn) o fewn yr amrediadau canlynol:

	2000-2001 Nifer	1999-2000 Nifer
£ 40,001 - £ 45,000	**26**	40
£ 45,001 - £ 50,000	**31**	18
£ 50,001 - £ 55,000	**14**	27
£ 55,001 - £ 60,000	**17**	9
£ 60,001 - £ 65,000	**10**	11
£ 65,001 - £ 70,000	**14**	17
£ 70,001 - £ 75,000	**8**	5
£ 75,001 - £ 80,000	**5**	3
£ 80,001 - £ 85,000	**1**	1
£ 85,001 - £ 90,000	**2**	3
£ 90,001 - £ 95,000	**3**	1
£ 95,001 - £100,000	**1**	-
£100,001 - £105,000	**1**	-
£105,001 - £110,000	**-**	-
£110,001 - £115,000	**1**	1

Asedau Sefydlog 10.1 Asedau sefydlog annirweddol

	£000
Cost amnewid gros	
Ar 1 Ebrill 2000	**156**
Ychwanegiadau	**8**
Mynegeio	**4**
Trosglwyddiadau	**72**
Gwarediadau	**(14)**
Ar 31 Mawrth 2001	**226**
Amorteiddio	
Ar 1 Ebrill 2000	**96**
Ychwanegiadau	**3**
Mynegeio	**44**
Trosglwyddiadau	**62**
Gwarediadau	**(9)**
Ar 31 Mawrth 2001	**196**
Gwerth llyfr net ar 31 Mawrth 2001	**30**
Gwerth llyfr net ar 1 Ebrill 2000	60

10.2 Asedau sefydlog diriaethol

	Tir £000	Adeiladau, gosodiadau a ffitiadau £000	Offer £000	Cyfanswm £000
Cost amnewid gros				
Ar 1 Ebrill 2000	31,886	90,439	5,541	**127,866**
Mynegeio	-	1,052	69	**1,121**
Ychwanegiadau - a brynwyd	12	25	139	**176**
Trosglwyddiadau	15	(15)	5	**5**
Ailbrisio	3,499	483	-	**3,982**
Amhariadau	(11)	-	-	**(11)**
Gwarediadau	(9,599)	(1,177)	(156)	**(10,932)**
Ar 31 Mawrth 2001	**25,802**	**90,807**	**5,598**	**122,207**
Dibrisiant				
Ar 1 Ebrill 2000	-	14,659	4,774	**19,433**
Mynegeio	-	98	51	**149**
Trosglwyddiadau	-	-	5	**5**
Gwarediadau	-	(1,101)	(153)	**(1,254)**
A ddarparwyd yn ystod y flwyddyn:	-	4,847	264	**5,111**
Ar 31 Mawrth 2001	**-**	**18,503**	**4,941**	**23,444**
Gwerth llyfr net ar 31 Mawrth 2001	**25,802**	**72,304**	**657**	**98,763**
Gwerth llyfr net ar 1 Ebrill 2000	31,886	75,780	767	108,433

Asedau Sefydlog (parhad)

Mae gwerth llyfr net y tir a'r adeiladau ar 31 Mawrth 2001 yn cynnwys:

	31 Mawrth 2001 £000	31 Mawrth 2000 £000
Rhydd-ddaliad	**93,819**	103,324
Prydles Hir	**4,287**	4,342
Prydles Fer	**-**	-
	98,106	107,666

Colled netwrth waredu asedau sefydlog

	2000-2001 £000	1999-2000 £000
Gwerthoedd llyfr net yr asedau sefydlog a waredwyd	**9,683**	14,018
llai arenillion gros y gwerthu	**(9,614)**	(10,564)
Colled wrth waredu asedau sefydlog	**69**	3,454

Yn y flwyddyn, talodd yr awdurdodau arenillion net o £8,858,000 i Gynulliad Cenedlaethol Cymru wrth waredu, gan gadw costau'r gwaredu, o £756,000, a dalwyd gan yr awdurdodau.

Ni ddelid dim asedau o dan brydlesau cyllid neu gontractau hurbwrcas ar ddyddiad y fantolen (1999-200 dim un brydles gyllid).

Dyledwyr

11 Symiau sy'n ddyledus o fewn blwyddyn

	31 Mawrth 2001 £000	31 Mawrth 2000 £000 (Wedi'i ailddatgan)
Cynulliad Cenedlaethol Cymru	**138,268**	122,634
Ymddiriedolaethau'r NHS	**4,200**	14,655
Cronfa Risg Cymru	**69,330**	59,846
Dyledwyr cyfalaf	**97**	-
Dyledwyr eraill	**7,852**	6,762
Darpariaeth ar gyfer dyledion anadenilladwy	**(274)**	(418)
Blaendaliadau ac incwm a gronnwyd	**2,695**	884
	222,168	204,363

Symiau sy'n ddyledus ar ôl mwy na blwyddyn

Ymddiriedolaethau'r NHS	**6,679**	6,679
Cronfa Risg Cymru	**12,691**	13,359
Dyledwyr eraill	**13**	11
	19,383	20,051
Cyfanswm y Dyledwyr	**241,551**	224,414

Credydwyr: symiau sy'n ddyledus o fewn blwyddyn

12.1

	31 Mawrth 2001 £000	31 Mawrth 2000 £000 (Wedi'i ailddatgan)
Cynulliad Cenedlaethol Cymru	**650**	4,984
Ymddiriedolaethau'r NHS	**35,103**	36,907
Treth incwm a nawdd cymdeithasol	**1,087**	1,031
Credydwyr heblaw'r NHS	**95,871**	91,166
Credydywr cyfalaf	**517**	507
Benthyciadau'r Cynulliad	**-**	1,200
GPFH	**6,080**	8,317
Pensiynau yn ymwneud â staff eraill	**716**	396
Croniadau ac incwm a ohiriwyd	**24,153**	13,200
Credydwyr heblaw'r NHS - colledion a thaliadau arbennig	**13,733**	12,177
Credydwyr eraill	**38,400**	31,514
	216,310	201,399

Credydwyr: symiau sy'n ddyledus ar ôl mwy na blwyddyn

12.2

	31 Mawrth 2001 £000	31 Mawrth 2000 £000
Ymddiriedolaethau'r NHS	**-**	6,685
Benthyciadau'r Cynulliad - Broceriaeth	**30,389**	30,389
Pensiynau: yn ymwneud â staff	**112**	102
	30,501	37,176

Y Gronfa Gyffredinol 13

	£000 (Wedi'i ailddatgan)
Ar 1 Ebrill 2000	**10,085**
Gwarged am y flwyddyn	**16,646**
Ychwanegiadau	**184**
Trosglwyddiadau	**11**
Trosglwyddiad o'r Gronfa Ailbrisio	**7,379**
Rhyddhau o'r Gronfa Gyffredinol	**(14,849)**
Ar 31 Mawrth 2001	**19,456**

Y gronfa ailbrisio 14

	£000 (Wedi'i ailddatgan)
Ar 1 Ebrill 2000	**31,995**
Ailbrisio a mynegeio	**4,955**
Trosglwyddiad i'r Gronfa Gyffredinol	**(7,379)**
Ar 31 Mawrth 2001	**29,571**

Darpariaethau ar gyfer rhwymedigaethau a chostau 15

	Ar 1 Ebrill 2000 £000	Addasiad i'r ddarpariaeth a sefydlwyd mewn blwyddyn flaenorol £000	Llacio disgownt £000	Yn codi yn ystod y flwyddyn £000	A ddefnyddiwyd yn ystod y flwyddyn £000	Ar 31 Mawrth 2001 £000
Esgeulustod clinigol	50,266	3,100	-	4,057	(10,922)	**46,501**
Anafiadau personol	364	15	-	(42)	17	**354**
Ffïoedd cyfreithiol amddiffyn a chostau gweinyddol eraill	1,228	414	-	225	(245)	**1,622**
	51,858	3,529	-	4,240	(11,150)	**48,477**
Pensiynau staff	1,898	-	41	-	(376)	**1,563**
Eraill	439	(23)	-	508	(341)	**583**
	54,195	3,506	41	4,748	(11,867)	**50,623**

Mae'r awdurdoau iechyd yn amcangyfrif y byddant yn 2001-02 yn cael £31,572,000 ac yn 2002-03 ac wedyn yn cael £16,905,000 o Gronfa Risg Cymru mewn perthynas â cholledion a thaliadau arbennig gan gynnwys esgeulustod clinigol).

Rhwymedigaethau annisgwyl 16

	2000-2001 £000	1999-2000 £000
Adroddodd yr awdurdodau rwymedigaethau annisgwyl fel a ganlyn:		
Ceisiadau cyfreithiol am esgeulustod meddygol neu esgeulustod cyflogwyr honedig	**68,834**	66,459
Eraill	**284**	-
	69,118	66,459

Colledion a thaliadau arbennig **17**

	Cyfraniad at Gronfa Risg Cymru £000	Taliadau heb eu cronni o'r blaen £000	Cynnydd/ gostyngiad yn y ddarpariaeth at daliadau yn y dyfodol £000	Cyfanswm 2000-2001 £000	1999-2000 £000
Esgeulustod clinigol	-	533	16,857	17,390	28,048
Anafiadau personol	-	(62)	113	51	492
Yr holl golledion a thaliadau arbennig eriall	-	24	-	24	71
Ffioedd cyfreithiol amddiffyn a chostau gweinyddol eraill	-	254	722	976	841
Premiymau Cronfa Risg Cymru/yswiriant	9,659	-	-	9,659	5,893
Dyledion anadenilladwy	-	-	(23)	(23)	122
Cost gros	**9,659**	**749**	**17,669**	**28,077**	**35,467**
Llai: incwm a gafwyd/dyledus o Gronfa Risg Cymru				(17,203)	(28,515)
Cost net				**10,874**	**6,952**

Nid oes cysylltiad rhwng nodyn 15 a nodyn 17 gan fod darpariaethau blaenorol bellach yn cael eu datgelu yn ôl eu gwerth gros a bod ceisiadau y bernir eu bod yn fwy na 95% yn debyg o gael eu setlo yn cael eu trin fel credydywr yn hytrach na darapriaethau.

Dadansoddiad o gyfanswm y setliadau a wnaed yn y flwyddyn **18**

	Nifer yr achosion	Gor-dâl a dalwyd gan yr awdurdod iechyd £000	Setliad o Gronfa Risg Cymru £000	Cyfanswm 2000-2001 £000	1999-2000 £000
(i) Esgeulustod clinigol					
Setliadau a wnaed yn y flwyddyn ac a gronnwyd o'r blaen	***135***	845	18,015	**18,860**	6,460
Setliadau a wnaed yn y flwyddyn ac heb eu cronni o'r blaen	***81***	592	199	**791**	1,474
	216	1,437	18,214	**19,651**	7,934
(ii) Achosion eraill					
Setliadau a wnaed yn y flwyddyn ac a gronnwyd o'r blaen	***8***	52	110	**162**	464
Setliadau a wnaed yn y flwyddyn ac heb eu cronni o'r blaen	***50***	306	(31)	**275**	185
	58	358	79	**437**	649

Cafwyd 14 o setliadau yn fwy na £100,000, yr oedd pob un ohonynt i'w briodoli i esgeulustod clinigol, sef cyfanswm o £11,066,615. Yn ogystal, yr oedd 19 o daliadau interim cronnol yn fwy na £100,000.

Ymrwymiadau cyfalaf

19 Nid oedd gan yr awdurdodau iechyd unrhyw ymrwymiadau cyfalaf o dan gontract ar 31 Mawrth 2001 (ar 31 Mawrth 2000 yr oedd y gwerth contract hefyd yn sero).

Cysoniad y gwarged / (diffyg) â'r llifau arian gweithredu

20

	2000-2001	1999-2000
	£000	£000
Gwarged/(diffyg) net o'r gweithgareddau gweithredu	**25,504**	(3,301)
Addasiad ar gyfer trafodion anariannol (gweler nodyn 22)	**(1,318)**	4,801
Addasiad ar gyfer symudiadau mewn cyfalaf gweithio heblaw arian (gweler nodyn 21)	**(8,901)**	(1,572)
Defnyddio darpariaethau	**(11,867)**	(7,257)
Mewnlif/(all-lif) arian net o'r gweithgareddau gweithredu	**3,418**	(7,329)

Symudiad cyfalaf gweithio

21

	2000-2001	1999-2000
	£000	£000
		(Wedi'i ailddatgan)
Cynnydd o ran dyledwyr	**(17,137)**	(64,621)
Cynnydd o ran credydwyr	**8,236**	63,049
Symudiad cyfalaf gweithio	**(8,901)**	(1,572)

Trafodion anariannol

22

	2000-2001	1999-2000
	£000	£000
Rhyddhau o'r cronfeydd wrth gefn	**(14,848)**	(19,706)
Dibrisiant a dileadau eraill	**5,155**	5,537
Amhariadau asedau sefydlog	**11**	151
Colled wrth waredu asedau sefydlog	**69**	3,504
Darpariaethau anariannol	**8,295**	14,497
Ildio arbedion GPFH yn ystod y flwyddyn	**-**	818
	(1,318)	**4,801**

Dadansoddiad gwariant cyfalaf a buddsoddiadau ariannol **23**

	2000-2001	1999-2000
	£000	£000
Taliadau i gaffael asedau sefydlog	**(184)**	(299)
Derbyniadau o werthu asedau sefydlog	**9,614**	2,027
Mewnlif arian net	**9,430**	1,728

Dadansoddiad ariannu **24**

	2000-2001	1999-2000
	£000	£000
Arian cyfalaf	**184**	299
Ildio incwm o werthu asedau sefydlog	**(8,858)**	(1,615)
All-lif arian net o ariannu	**(8,674)**	(1,316)

Cysoniad y llif arian net â'r symudiad yn y ddyled net **25**

	2000-2001	1999-2000
	£000	£000
Cynnydd/(gostyngiad) arian yn y cyfnod	**4,174**	(6,917)
Mewnlif arian - blaendaliadau broceriaeth	**-**	(16,479)
All-lif arian - ad-daliadau broceriaeth	**1,200**	3,665
Newid yn y dyledion net yn sgil llifau arian	**5,374**	(19,731)
Dyled net ar 1 Ebrill	**(29,646)**	(9,915)
Dyled net ar 31 Mawrth	**(24,272)**	(29,646)

Dadansoddiad y newidiadau yn y ddyled net **26**

	Ar 1 Ebrill 2000 £000	**Llifau arian £000**	**Ar 31 Mawrth 2001 £000**
Arian yn y banc ac mewn llaw	1,943	4,174	**6,117**
Dyled sy'n ddyledus o fewn blwyddyn	(1,200)	1,200	**-**
Dyled sy'n ddyledus ar ôl mwy na blwyddyn	(30,389)	-	**(30,389)**
	(29,646)	5,374	**(24,272)**

Mae'r ddyled a dynnwyd gan yr awdurdodau iechyd yn cynnwys benthyciadau broceriaeth gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru i gynorthwyo â phrinder mewn llif arian.

Delir cyfanswm o £6,039 miliwn o falansau arian mewn cyfrifon yn Swyddfa'r Tâlfeistr Cyffredinol.

Cysoniad y symudiadau yn y cronfeydd **27**

	2000-2001	1999-2000
	£000	£000
		(Wedi'i ailddatgan)
Gwarged am y flwyddyn	**16,646**	(941)
Trosglwyddo asedau sefydlog	**11**	-
Trosglwyddo cynilion deiliaid cronfeydd ymhlith ymarferwyr cyffredinol o'r Gronfa Gyffredinol Wrth Gefn i'r Credydwyr	-	(11,646)
Ailbrisio a mynegeio	**4,955**	6,955
Ychwanegiadau asedau sefydlog	**184**	299
Gwarediadau a dileadau	**(9,683)**	(14,018)
Dibrisiant	**(5,155)**	(5,537)
Amhariadau asedau sefydlog	**(11)**	(151)
Cynnydd net yn y Cronfeydd	**6,947**	(25,039)
Cronfeydd ar 1 Ebrill	**42,080**	67,119
Cronfeydd ar 31 Mawrth	**49,027**	42,080

Trafodion partïon cysylltiedig **28**

Bernid bod Cynulliad Cenedlaethol Cymru yn barti cysylltiedig. Yn ystod y flwyddyn, cyflawnodd yr awdurdodau iechyd nifer arwyddocaol o drafodion sylweddol gyda'r Cynulliad a chyrff eraill yr NHS megis ymddiriedolaethau'r NHS.

Cyflawnodd pob un o'r pum awdurdod iechyd drafodion partïon cysylltiedig Gwelir manylion y rhain yn y cyfrifon isorweddol.

Gwariant ar Gyffuriau **29**

Arweiniodd prinder cyffuriau generig ym 1999-2000 at gynnydd yn yr amser a gymerodd yr Uned Gwasanaethau Rhagnodi (PSU), rhan o Atebion Iechyd Cymru (HSW) o fewn Awdurdod Iechyd Bro Taf, i brosesu presgripsiynau,

O'r herwydd, yn ystod 1999-2000, cymerodd trafodion presgripsiwn pob mis amser sylweddol hirach nag arfer i'w prosesu a chafwyd tagfa sylweddol o bresgripsiynau heb eu prisio. Erbyn diwedd 1999-2000, yr oedd presgripsiynau'r cyfnod Ebrill 1999 i Fedi 1999 wedi'u prisio'n llawn. Datblygwyd methodoleg samplo gan HSW i greu taliadau sylweddol gywir i fferyllwyr ar gyfer y cyfnod mis Hydref 1999 i Fawrth 2000. O dan y fethodoleg hon, cafodd pob fferyllfa fach, meddygon sy'n paratoi presgripsiynau a phractisau a weinyddir yn bersonol eu prisio'n llawn a defnyddiwyd y canlyniadau i adlewyrchu cyfanswm y presgripsiynau a baratowyd. Ar y sail hon, cyfrifwyd amcangyfrif o'r gwariant ar wasanaethau fferyllol a'i gynnwys yng nghyfrifon yr awdurdodau am 1999-2000.

Mae fferyllwyr a gytunodd i gael eu talu yn unol â'r fethodoleg samplo wedi'u talu. Caiff y rhai a oedd am gael eu talu ar sail cost wirioneddol y presgripsiynau a gyflwynwyd i'w prisio eu talu ar y sail honno pan fydd HSW yn gallu prisio'r presgripsiynau hynny (sef rywbryd yn Chwefror 2002 yn ôl y disgwyl ar hyn o bryd. Adolygwyd yr amcangyfrif o'r gwariant ar fferylliaeth a gynhwyswyd yng nghyfrifon yr awdurdodau am 1999-2000 yn ystod 2000-01 a'i ddiwygio lle'r oedd yn briodol.

Ar gyfer 2000-01 mae'r presgripsiynau wedi'u prisio'n llawn ar gyfer Ebrill 2000 i Chwefror 2001 ac mae amcangyfrif o gostau presgripsiynau Mawrth 2001 wedi'i gynnwys.

Incwm presgripsiynau 30

O dan Reoliadau'r Gwasanaeth Iechyd Gwladol (Ffioedd Cyffuriau a Chyfarpar) 1989, mae'n ofynnol ar hyn o bryd i gelifion dalu'r feryllydd sy'n paratoi'r presgripsiwn £6 am bob eitem mewn perthynas â phresgripsiwn meddyg. Ceir nifer fawr o esemptiadau a dim ond rhyw 9% o gleifion sy'n gorfod talu am eu presgripsiynau. Serch hynny, mae swm sylweddol o incwm yn cael ei gasglu ac mae cyfrifon y pum awdurdod iechyd am 2000-01 yn cynnwys y swm o £21.5 miliwn.

Mewn adolygiad a gynhaliwyd yng Nghymru a Lloegr ym 1996, nodwyd colled incwm sylweddol i'r NHS yn sgil osgoi talu ffioedd presgripsiynau. Oherwydd hyn, cyflwynwyd rhestrau cyfeirio newydd wrth y amn talu yng Nghymru a Lloegr yn Ebrill 1999. O dan y trefniadau hyn, mae'n ofynnol i fferyllwyr, a oedd yn gontractwyr annibynnol, sicrhau prawf o'u hawl oddi wrth unrhyw glaf sy'n gwneud cais am esemptiad ac os na all y claf ddangos tystiolaeth o'r fath, dylai'r fferyllwyr nodi ffurflen y presgripsiwn yn unol â hynny. Mae pob ffurflen bresgripsiwn yn cael ei hanfon at Atebion Iechyd Cymru i'w phrosesu er mwyn penderfynu pa dâl sy'n daladwy i'r fferyllydd, sef cost y cyffuriau a baratowyd a ffi am eu paratoi llai'r incwm a gasglwyd oddi wrth y cleifion.

Nid yw Cynulliad Cenedlaethol Cymru a'r Awdurdodau Iechyd yng Nghymru wedi bod mewn sefyllfa i sefydlu systemau a gweithdrefnau cynhwysfawr i nodi ac adennill arian sy'n ddyledus, ond heb ei gasglu gan fferyllwyr annibynnol. O ganlynaid i hynny, mae'r Awdurdod yn cydnabod ei bod yn bosibl bod prinder refeniw yn y cyfrifon am fod unigolion sydd heb hawl i gael eu hesemptio rhag talu ffioedd presgripsiynau er hynny yn cael cyffuriau a chyfarpar am ddim.

Mae Cynulliad Cenedlaethol Cymru'n gweithio gyda'r Awdurdodau Iechyd, Atebion Iechyd Cymru a Chyfarwyddwr Atal Twyll yng Nghymru i ddatblygu cynllun gweithredu i roi sylw i'r sefyllfa yn ystod y flwyddyn ariannol yn diweddu 31 Mawrth 2002. Hefyd, mae pob Awdurdod Iechyd yn cynnal nifer fawr o wiriadau i sicrhau bod cymaint â phosibl o incwm presgripsiynau yn cael ei gasglu. Er bod llawer o gleifion yn gwneud cais am esemptiadau o dan gategorïau anghywir, mae'r gwiriadau hyn yn dangos eu bod yn dal yn gymwys o dan gategorïau eraill.

Addasiadau'r flwyddyn flaenorol 31

Mae'r newidiadau yn y polisi cyfrifydda (nodyn 1.10) a'r newidiadau angenrheidiol yn y ffigurau cymaradwy ar gyfer 1999-2000 wedi arwain at leihau'r gwarged a adroddwyd am y flwyddyn ac mae gwerth y cronfeydd wrth gefn a adroddwyd ar 31 Mawrth 2000 fel a ganlyn:

	Gwarged/(Diffyg) 1999-2000 £000	nfeydd wrth gefn 31 Mawrth 2000 £000
Yn unol â'r adroddiad	4,938	64,838
Gan gynnwys y Bwrdd Ymarfer Deintyddol	(458)	(10,909)
Addasiad i gydnabod incwm gohiriedig	(5,421)	(11,849)
Wedi'i ailddatgan	(941)	42,080

Y GWASANAETH IECHYD GWLADOL - YMDDIRIEDOLAETHAU'R NHS YNG NGHYMRU

CYFARWYDDYD CYFRIFON A RODDWYD GAN Y TRYSORLYS YN UNOL AG ADRAN 98(4) DEDDF GWASANAETH IECHYD GWLADOL 1977

1. Yn y Cyfarwyddyd hwn, onid yw'r cyd-destun yn gofyn fel arall, golyga "Ymddiriedolaethau'r NHS" bob un o Ymddiriedolaethau'r NHS yng Nghymru.

2. Mae'r Trysorlys yn cyfarwyddo y caiff cyfrif o Ymddiriedolaethau'r NHS yng Nghymru, a grynhoir gan gyfuno, ei baratoi gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru yn ymwneud â'r flwyddyn ariannol a ddaeth i ben 31 Mawrth 2000 a blynyddoedd ariannol dilynol. Caiff sylfaen y paratoi a ffurf y cyfrifon eu gosod allan yn y paragraffau a'r Atodlenni canlynol.

SYLFAEN Y PARATOI

3 Caiff cyfrif cyfunol o Awdurdodau Iechyd ei baratoi o gyfrifon archwiliedig Awdurdodau Iechyd y mae'n ymwneud â hwy a bydd yn cydymffurfio â'r canlynol:

(a) arfer cyfrifo a gaiff ei dderbyn yn gyffredinol yn y Deyrnas Unedig (UK GAAP)
(b) gofynion cyfrifo a datguddio Deddf y Cwmnïau;
(c) yr holl safonau cyfrifo perthnasol a gyhoeddwyd gan y Bwrdd Safonau Cyfrifo neu a fabwysiadwyd ganddo, cyn belled ag y maent yn briodol i'r NHS yng Nghymru a'u bod mewn grym ar gyfer y flwyddyn ariannol y caiff y cyfrifon eu paratoi ar ei chyfer;
(d) yr holl arweiniad perthnasol a roddwyd yn llyfryn Cyfrifon yr Awdurdod Iechyd;
(e) y confensiwn cost hanesyddol a addaswyd gan gynnwys asedau sefydlog ameu gwerth i'r busnes o gyfeirio at gostau cyfredol; a stociau ar y gost ailosod gyfredol net isaf (neu gost hanesyddol os nad yw hyn yn sylweddol wahanol) a chost sylweddoladwy net.

FFURF A CHYNNWYS

4 Bydd cyfrif cyfunol yr Awdurdodau Iechyd yn cynnwys rhagair, cyfrif ar gyfer incwm a gwariant, mantolen, datganiad llif arian a datganiad o gyfanswm yr enillion a cholledion a gydnabyddir, gan gynnwys y cyfryw nodiadau sy'n angenrheidiol i sicrhau dealltwriaeth gywir o'r cyfrifon.

5 Bydd cyfrif cyfunol yr Awdurdodau Iechyd yn rhoi golwg gwir a theg ar y sefyllfa fel ag y mae ar ddiwedd y flwyddyn ariannol, a golwg ar yr incwm a'r gwariant, yr enillion a'r colledion, a'r llifau arian yn ystod y flwyddyn.

6 Caiff y rhagair a'r fantolen eu llofnodi gan y Swyddog Cyfrifo a'u dyddio.

AMRYWIOL

7 Caiff y cyfarwyddyd ei ailgynhyrchu fel atodiad i'r cyfrifon cyhoeddedig.

8 Mae'r cyfarwyddyd hwn yn disodli'r cyfarwyddyd a ddyddiwyd 16 Chwefror 1999.

B Glicksman
SWYDDOG CYFRIFO'R TRYSORLYS
16 Hydref 2000

Atodlen 1

CYMHWYSO GOFYNION CYFRIFO A DATGUDDIO DEDDF Y CWMNÏAU A'R GOFYNION CYFRIFO

Deddf y Cwmnïau

1 Ni fydd yr eithriadau datguddio a ganiateir gan Ddeddf y Cwmnïau yn gymwys i'r NHS oni chymeradwyir hwy yn benodol gan y Trysorlys.

2 Mae Deddf y Cwmnïau yn gwneud datguddio gwybodaeth benodol yn Adroddiad y Cyfarwyddwr yn ofynnol. I'r graddau y mae'n briodol i'r NHS, caiff y wybodaeth sy'n ymwneu â chyrff y NHS ei chynnwys ym mharagraff 33 o Atodlen 4 i Ddeddf y cwmn?au.

3 Nid yw'n ofynnol i gyrff y NHS ddarparu'r wybodaeth am gost hanesyddol a ddisgrifir ym mharagraff 33 o Atodlen 4 i Ddeddf y Cwmnïau.

Safonau Cyfrifo

4 Nid yw'n ofynnol i gyrff y NHS gynnwys nodyn yn dangos elw a cholledion y gost hanesyddo fel y disgrifir yn FRS 3.

Atodlen 2

GOFYNION YCHWANEGOL

1 Bydd y rhagair yn cynnwys datganiad i'r perwyl fod y cyfrifon cyfunol wedi eu paratoi i gydymffurfio â Chyfarwyddyd a roddwyd gan y Trysorlys yn unol ag Adran 98(4) Deddf NHS 1977.

2 Bydd y rhagair hefyd yn cynnwys disgrifiad o gefndir statudol a phrif swyddogaethau cyrff y NHS y mae yn ymwneud â hwy ynghyd ag arolwg teg o'u gweithgareddau gweithredol ac ariannol, a chrynodeb o'u perfformiad yn erbyn targedau.

3 Bydd y cyfrif cyfunol a'r fantolen ar gyfer incwm a gwariant yn edrych ar y cyfrif fformat 2 ar gyfer colled ac elw a'r fantolen fformat 1 a bennwyd yn atodlen 4 i Ddeddf y Cwmnïau, wedi'u haddasu fel y bo'n briodol.

Cyfrif Cryno Awdurdodau Iechyd Cymru: 2000-01

Adroddiad gan Archwilydd Cyffredinol Cymru

Rhagymadrodd

1. Mae cyfrif cryno awdurdodau iechyd Cymru wedi'i baratoi gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru o dan Adran 98(4) o Ddeddf y Gwasanaeth Iechyd Gwladol 1977. Cydgrynhoir ynddo ganlyniadau ariannol y pum awdurdod iechyd a gwasanaethau deintyddol cyffredinol y Bwrdd Ymarfer Deintyddol yng Nghymru.

2. Mae rhai a benodwyd gan y Comisiwn Archwilio wedi archwilio'r cyfrifon isorweddol a baratowyd gan yr awdurdodau iechyd a chan y Bwrdd Ymarfer Deintyddol. Ffurfio barn ar y cyfrif cryno yw fy nyletswydd i.

3. Yr wyf wedi cyfyngu elfen rheoleidd-dra fy marn archwilio ar gyfrif cryno 2000-01 yr Awdurdodau Iechyd yng Nghymru mewn perthynas â diffyg posibl yn y refeniw o daliadau presgripsiynau sy'n ddyledus i'r NHS yng Nghymru nad oes modd ei fesur. Nodir cefndir y penderfyniad hwnnw yn yr adroddiad hwn. Yr wyf wedi rhoi barn ddiamod ar gyfrifon cryno ymddiriedolaethau'r NHS yng Nghymru ar gyfer 2000-01 ac ar y cronfeydd a ddelir ar ymddiriedaeth gan gyrff yr NHS yng Nghymru.

Incwm presgripsiynau

4. Bob mis, bydd fferyllwyr annibynnol yn anfon yr holl bresgripsiynau y maent wedi'u paratoi at Atebion Iechyd Cymru, y corff sy'n gyfrifol am brisio'r cyffuriau a'r cyfarpar a baratoir. Mae Atebion Iechyd Cymru, sy'n rhan o Awdurdod Iechyd Bro Taf, yn cyfrif y taliadau sy'n ddyledus i bob fferyllydd am yr eitemau a baratowyd. Wrth gyfrifo, bydd Atebion Iechyd Cymru yn cymryd i ystyriaeth y taliadau presgripsiwn a gasglwyd gan y fferyllydd i'w tynnu o unrhyw daliad sy'n ddyledus i'r fferyllydd. Bydd Atebion Iechyd Cymru yn trosglwyddo'r wybodaeth am brisiau i'r awdurdodau iechyd er mwyn i bob un ohonynt roi'r taliadau priodol i'r fferyllwyr yn eu hardal.

5. Yn fy adroddiad i'r Cynulliad Cenedlaethol, *Mwyhau'r Incwm Mwyaf oddi wrth Daliadau Presgripsiynau*, a gyhoeddwyd ym mis Tachwedd 2000, amcangyfrifais

fod rhyw £15 miliwn y flwyddyn o bosibl yn cael ei golli am fod unigolion nad ydynt yn bodloni'r meini prawf perthnasol yn hawlio esemptiad rhag talu am bresgripsiynau. I roi'r ffigur hwn yn ei gyd-destun, £21.6 miliwn oedd yr incwm a gynhyrchwyd drwy gyfrwng taliadau presgripsiwn yng Nghymru yn ystod 2000-01.

6. Mae fy amcangyfrif o £15 miliwn y flwyddyn wedi'i seilio ar ddadansoddiad manwl o ychydig o dan 2,000 o bresgripsiynau a brisiwyd ar gyfer mis Medi 1999. Mewn naw y cant o'r achosion hynny lle'r oedd unigolyn wedi hawlio esemptiad rhag taliadau presgripsiwn, gwelwyd nad oedd yna hawl i gael esemptiad prima facie. Cafwyd nifer o resymau posibl am y diffyg hawl. Er enghraifft, adeg paratoi'r presgripsiynau, nid oedd yr unigolion hynny yn cael budd-dâl nawdd cymdeithasol cymwys neu nid oedd ganddynt Dystysgrif Esemptio ddilys oddi wrth yr Awdurdod Iechyd.

7. Nid oedd gan awdurdodau iechyd Cymru systemau a gweithdrefnau i ddod o hyd i arian a oedd yn ddyledus i NHS Cymru a'i adennill pan nad oedd wedi'i gasglu gan fferyllwyr annibynnol. Er hynny, drwy weithio gyda'r Cynulliad Cenedlaethol ac Atebion Iechyd Cymru, mae'r awdurdodau iechyd wedi datblygu cynllun gweithredu i fynd i'r afael â'r broblem yn ystod y flwyddyn ariannol sy'n diweddu ar 31 Mawrth 2002.

Barn archwilio ar gyfrifon y pum awdurdod iechyd

8. Daeth yr archwilwyr a benodwyd ar gyfer y pum awdurdod iechyd i'r casgliad bod y dystiolaeth a oedd ar gael yn gyfyngedig a hynny am nad oedd y diffyg refeniw ym mhob awdurdod unigol wedi'i fesur yn ystadegol. Nid oedd dim gweithdrefnau eraill y gallent eu mabwysiadu i benderfynu maint y diffyg yn 2000-01 yn sicrach. Gan hynny, maent wedi cyfyngu elfen rheoleidd-dra eu barn archwilio ym mhob un o'r pum achos. Mae'r math hwn o gyfyngu ar hyd a lled y gwaith archwilio yn cael ei ddefnyddio pan fydd rhyw fater yn sylweddol, ond heb fod yn treiddio drwy'r cyfrifon yn gyfan gwbl. Yr wyf wedi gosod cyfyngiad tebyg ar fy marn innau ar gyfrif cryno'r awdurdodau iechyd yng Nghymru ar gyfer 2000-01.

9. Ni fuasai'n briodol i'r archwilwyr penodedig ddefnyddio'r dadansoddiad o'm hadroddiad i fel dull ystadegol ddilys o amcangyfrif lefel y refeniw a gollwyd yn 2000-01. Presgripsiynau un mis yn y flwyddyn ariannol flaenorol a

ddadansoddwyd, a hynny at ddibenion archwilio gwerth am arian, ac nid oedd y dulliau casglu data na'r dulliau dadansoddi wedi'u dylunio i greu amcangyfrifon ar gyfer blynyddoedd ariannol yn y dyfodol a fyddai'n ddilys yn ystadegol.

Y Bwrdd Ymarfer Deintyddol

10. Mae archwilwyr penodedig y Bwrdd Ymarfer Deintyddol wedi amodi eu barn hwythau ar gyfrif Gwasanaethau Deintyddol Cyffredinol Cymru a Lloegr. Mae gan y Bwrdd weithdrefnau a ddyluniwyd i fonitro, ac os yw'n briodol, i gyfyngu ar wariant amhriodol. Mewn perthynas â'r gweithdrefnau hyn, gwneir amcangyfrifon o lefel y gwariant amhriodol o bob ffynhonnell, gan gynnwys gwallau gweinyddol, camddeall rheoliadau, gwaith amhriodol neu waith gwael a lladrata bwriadol.

11. Ar gyfer Cymru a Lloegr gyda'i gilydd yn 2000-01, mae'r Bwrdd wedi amcangyfrif y gallai rhwy £70 miliwn fod wedi'i dalu fel hyn, a bron hanner mewn cysylltiad â cheisiadau amhriodol gan gleifion am esemptiadau rhag taliadau, neu am beidio â thalu. Nid oes modd dyrannu'r ffigur hwn rhwng Cymru a Lloegr ond £90.9 miliwn oedd cyfanswm y gwariant ar weithgareddau'r Bwrdd yng Nghymru ar gyfer 2000-01. Yng nghyd-destun y cyfrif cryno, sy'n cynnwys gwariant o £2.9 biliwn, nid yw'n debyg y bydd lefel debygol y gwariant amhriodol o'r fath yng Nghymru yn sylweddol. Gan hynny, nid wyf wedi'i grybwyll yn benodol yn fy marn ar y cyfrif hwnnw.

John Bourn
Archwilydd Cyffredinol Cymru
13 Rhagfyr 2001

Cynulliad Cenedlaethol Cymru
Bae Caerdydd
Caerdydd
CF99 1NA

Ymddiriedolaethau'r NHS yng Nghymru

Datganiad o gyfrifoldebau Cynulliad Cenedlaethol Cymru a'r Swyddog Cyfrif

Mae Adran 98(4) o Ddeddf Gwasanaeth Iechyd Gwladol 1977 yn ei gwneud yn ofynnol i Gynulliad Cenedlaethol Cymru (y Cynulliad) baratoi datganiad o gyfrifon ar gyfer pob blwyddyn ariannol ar y ffurf a'r sail y mae'r Trysorlys yn eu cyfarwyddo. Caiff y cyfrifon eu paratoi ar ran y Cynulliad gan y Swyddog Cyfrif ar sail cronnol ac mae'n rhaid iddynt roi golwg gwir a theg ar sefyllfa ymddiriedolaethau'r NHS yng Nghymru ar ddiwedd y flwyddyn, a'u hincwm a'u gwariant, cyfanswm eu henillion a'u colledion cydnabyddedig a'u llifau arian am y flwyddyn ariannol.

Wrth baratoi'r cyfrifon, mae'n ofynnol i'r Cynulliad:

- cadw at y cyfarwyddyd cyfrifydda a roddwyd gan y Trysorlys, gan gynnwys y gofynion cyfrifydda a datgelu perthnasol, a defnyddio polisïau cyfrifydda addas yn gyson;
- gwneud dyfarniadau ac amcangyfrifon yn rhesymol;
- datgan a gafodd y safonau cyfrifydda cymwys eu dilyn neu beidio a datgelu ac esbonio unrhyw wyriadau perthnasol yn y datganiadau ariannol; a
- pharatoi'r datganiadau ariannol ar sail busnes gweithredol, onid yw'n amhriodol

Mae'r Trysorlys wedi penodi Cyfarwyddwr NHS Cymru yn Swyddog Cyfrif ar gyfer cyfrif cryno ymddiriedolaethau'r NHS yng Nghymru. Nodir ei chyfrifoldebau perthnasol, gan gynnwys ei chyfrifoldeb am briodoldeb a rheoleidd-dra'r arian cyhoeddus y mae'n atebol amdano a'i chyfrifoldeb am gadw cofnodion cywir, ym Memorandwm Swyddogion Cyfrif Cynulliad Cenedlaethol Cymru, a gyhoeddwyd gan y Trysorlys.

Datganiad ar y System Rheolaeth Ariannol Fewnol

Fel Swyddog Cyfrif Cynulliad Cenedlaethol Cymru ar gyfer gwariant yr NHS, fi sy'n gyfrifol am gynnal system effeithiol ar gyfer rheolaeth ariannol fewnol. Fi hefyd sy'n penodi Swyddog Atebol pob un o ymddiriedolaethau'r NHS yng Nghymru. Cyfrifoldeb pob Swyddog Atebol yw sicrhau bod system effeithiol ar gyfer rheolaeth ariannol fewnol ar gael yn eu sefydliadau unigol.

Mae'r systemau hyn yn cynnig sicrwydd rhesymol yn unig, ac nid sicrwydd absoliwt, fod asedau'n cael eu diogelu, trafodion yn cael eu hawdurdodi a'u cofnodi'n iawn, a bod camgymeriadau neu afreoleidd-dra sylweddol naill ai yn cael eu hatal neu eu darganfod o fewn cyfnod amserol.

Yr wyf wedi rhoi canllawiau i bob Swyddog Atebol ynghylch llywodraethu corfforaethol a systemau ar gyfer rheolaeth ariannol fewnol, gan nodi yn benodol yr isafswm safonau rheoli a ddylai gael eu sefydlu. Yr wyf hefyd yn ei gwneud yn ofynnol i bob Swyddog Atebol wneud datganiad ar eu system rheolaeth ariannol fewnol, wedi'i ategu ag adroddiad gan archwilydd, gyda'u cyfrifon blynyddol.

Am y flwyddyn ariannol 2000-01, gwnaeth holl ymddiriedolaethau'r NHS ddatganiad ar y system ar gyfer rheolaeth ariannol fewnol. Dywedodd pedair fod ganddynt wendidau yn eu systemau neu eu bod heb fodloni'r isafswm safonau ar gyfer rheolaeth drwy gydol y flwyddyn. Yr wyf wedi adolygu'r datganiadau hyn ac adroddiadau'r archwilwyr sy'n cyd-fynd â hwy ac yr wyf yn fodlon bod y materion a godwyd yn cael sylw priodol gan y Swyddogion Atebol.

Mae'r system ar gyfer rheolaeth ariannol fewnol wedi'i seilio ar fframwaith o wybodaeth reoli gyson, rheoliadau ariannol, gweithdrefnau gweinyddol, sy'n cynnwys gwahanu dyletswyddau ac amrywiol lefelau dirprwyo. Yn benodol, mae'r system yn cynnwys:

* Systemau cyllidebu cynhwysfawr;
* Adolygiadau rheolaidd gan dîm uwch-reolwyr fy Nghyfarwyddiaeth ar adroddiadau ariannol misol, chwarterol a blynyddol, sy'n dynodi'r perfformiad ariannol yn erbyn y rhagolygon a wnaed;
* Pennu targedau i fesur perfformiad ariannol a pherfformiad arall;
* Canllawiau pendant ar reoli buddsoddiadau cyfalaf; a
* Gweithdrefnau i ofalu am reolaeth prosiectau.

Mae gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru wasanaeth archwilio mewnol sy'n gweithredu yn ôl safonau a ddiffinnir yn Llawlyfr Archwilio Mewnol y Llywodraeth. Mae gwaith y gwasanaeth archwilio mewnol yn cael ei wneud ar sail dadansoddiad o'r risg y mae'r corff yn agored iddi, ac mae ei gynlluniau archwilio blynyddol yn cael eu seilio ar y dadansoddiad hwn. Mae'r dadansoddiad risg a chynlluniau'r archwilwyr mewnol ar gyfer gwariant yr NHS a reolir gan Gyfarwyddiaeth yr NHS yn cael eu hategu gan Bwyllgor Llywodraethu Corfforaethol y Cynulliad. Mae'r Pennaeth Archwilio Mewnol yn rhoi adroddiad blynyddol i Ysgrifennydd Parhaol Cynulliad Cenedlaethol Cymru ynghylch gweithgareddau'r gwasanaeth archwilio mewnol. Mae'r adroddiad hwn yn cynnwys barn annibynnol ar ddigonolrwydd ac effeithiolrwydd system Cynulliad Cenedlaethol Cymru ar gyfer rheolaeth ariannol fewnol.

Mae fy adolygiad innau o effeithiolrwydd y system ar gyfer rheolaeth ariannol fewnol yn cael ei fwydo gan waith yr archwilwyr mewnol, y Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol, sy'n goruchwylio gwaith yr archwilwyr mewnol, a sylwadau a gyflwynir gan yr archwilwyr allanol yn eu llythyr rheoli a'u hadroddiadau eraill.

Ann Lloyd
Cyfarwyddwr NHS Cymru a Swyddog Cyfrif

Tystysgrif ac Adroddiad Archwilydd Cyffredinol Cymru i Aelodau Cynulliad Cyffredinol Cymru

Yr wyf yn ardystio fy mod wedi archwilio'r datganiadau ariannol ar dudalennau 49 i 72 o Ddeddf y Gwasanaeth Iechyd Gwladol 1977. Mae’r datganiadau ariannol hyn wedi’u patatoi o dan y confensiwn cost hanesyddol fel y'i diwygiwyd drwy ailbrisio asedau sefydlog penodol a'r polisïau cyfrifydda a nodir ar dudalennau 53 i 56.

Priod gyfrifoldebau'r Swyddog Cyfrif a'r Archwilydd

Fel y disgrifir ar dudalen 46, Cyfarwyddwr NHS Cymru, fel Swyddog Cyfrif, sy'n gyfrifol am baratoi'r datganiadau ariannol cryno yn unol â Deddf y Gwasanaeth Iechyd Gwladol 1977 a chyfarwyddiadau’r Trysorlys a wneir odani. Mae'r Swyddog Cyfrif hefyd yn gyfrifol am baratoi'r Rhagair. Mae fy nyletswyddau i, fel archwilydd annibynnol, wedi'u sefydlu drwy statud ac yn cael eu harwain gan y Bwrdd Arferion Archwilio ac arweiniad moesol y proffesiwn archwilio.

Yr wyf yn adrodd fy marn ar p'un a yw'r datganiadau ariannol cryno yn rhoi golwg gwir a theg ac a ydynt wedi'u paratoi yn briodol yn unol â Deddf y Gwasanaeth Iechyd Gwladol 1977, a chyfarwyddiadau'r Trysorlys a wneir odani. Yr wyf hefyd yn adrodd os nad yw'r Rhagair, yn fy marn i, yn gyson â'r datganiadau ariannol, os nad yw Cynulliad Cenedlaethol Cymru wedi cadw cofnodion cyfrifydda priodol, neu os nad wyf wedi cael yr holl wybodaeth a'r esboniadau y mae arnaf eu hangen ar gyfer fy archwiliad.

Yr wyf yn adolygu a yw'r datganiad ar dudalen 47 yn adlewyrchu bod Cynulliad Cenedlaethol Cymru wedi cydymffurfio â chanllawiau'r Trysorlys ar "Corporate governance: statement on the system of financial control". Yr wyf yn cyflwyno adroddiad os nad yw'n bodloni'r gofynion a bennir gan y Trysorlys, neu os yw'r datganiad yn gamarweiniol neu'n anghyson â gwybodaeth arall yr wyf yn gwybod amdani drwy fy archwiliad o'r datganiadau ariannol.

Sail y farn

Cynheliais fy archwiliad yn unol â Safonau Archwilio y Deyrnas Unedig a gyhoeddwyd gan y Bwrdd Arferion Archwilio. Mae archwiliad ariannol yn cynnwys archwiliad, ar sail prawf, o dystiolaeth sy'n berthnasol i symiau a datgeliadau trafodion ariannol a gynhwysir yn y datganiadau ariannol. Mae hefyd yn golygu asesu'r amcangyfrifon a'r dyfarniadau arwyddocaol a wneir gan y Swyddog Cyfrif wrth baratoi'r datganiadau ariannol, ac asesu a yw'r polisïau cyfrifydda yn briodol i’r amgylchiadau, wedi eu cymhwyso'n gyson a'u datgelu'n ddigonol.

Cynlluniais fy archwiliad a’i gyflawni er mwyn casglu'r holl wybodaeth a'r esboniadau a oedd yn angenrheidiol yn fy marn i er mwyn i mi gael digon o dystiolaeth i roi sicrwydd rhesymol nad oes camddatgan sylweddol yn y datganiadau ariannol, boed hynny wedi drwy gamgymeriad, neu drwy dwyll neu afreoleidd-dra arall. Yr wyf hefyd wedi gwerthuso pa mor ddigonol yw cyflwyniad yr wybodaeth yn y datganiadau ariannol wrth lunio fy marn.

Y farn

Yn fy marn i, mae'r datganiadau ariannol cryno yn rhoi golwg gwir a theg o sefyllfa ymddiriedolaethau’r NHS yng Nghymru ar 31 Mawrth 2001 ac o'r gwaged, cyfanswm yr enillion a'r colledion cydnabyddedig a'r llifau arian am y flwyddyn a ddaeth i ben bryd hynny ac maent wedi'u paratoi yn briodol yn unol ag Adran 98(4) o Ddeddf y Gwasanaeth Iechyd Gwladol 1977 a'r cyfarwyddiadau a wneir odani gan y Trysorlys.

Nid oes dim sylwadau gennyf i'w cyflwyno ar y datganaidau ariannol hyn.

John Bourn
Archwilydd Cyffredinol Cymru
13 Rhagfyr 2001

Cynulliad Cenedlaethol Cymru
Bae Caerdydd
Caerdydd, CF99 1NA

Cyfrif Incwm a Gwariant
am y flwyddyn yn diweddu 31 Mawrth 2001

	Nodiadau	2000-2001 £000	1999-2000 £000
Incwm o weithgareddau	2	**1,810,726**	1,681,004
Incwm eithriadol: addasiad arian amhariad	3.1	**-**	9,578
Incwm eithriadol: arian cymorth strategol	3.2	**19,162**	-
Incwm gweithredu arall	4	**196,748**	182,901
Cyfanswm yr incwm		**2,026,636**	1,873,483
Treuliau gweithredu	5.1	**(1,947,701)**	(1,794,333)
Gwarged gweithredu		**78,935**	79,150
Costau ad-drefnu/ailstrwythuro sylfaenol		**-**	(372)
(Colled)/elw ar waredu asedau sefydlog		**(450)**	2,297
Gwarged cyn llog		**78,485**	81,075
Llog banc derbyniadwy		**4,473**	3,620
Llog taladwy	7	**(1,338)**	(4,083)
Gwarged ar weithgareddau cyffredin		**81,620**	80,612
Cyfalaf difidend cyhoeddus - difidendau taladwy		**(73,988)**	(81,318)
Gwarged/(diffyg) am y flwyddyn	13	**7,632**	(706)
Diffyg am y flwyddyn ac eithrio eitemau eithriadol	3	**(11,530)**	(10,284)

Mae'r holl weithrediadau'n parhau.

Mae'r nodiadau ar dudalennau 53 i 72 yn rhan o'r cyfrif hwn.

Datganiad o Gyfanswm yr Enillion a'r Colledion Cydnabyddedig am y flwyddyn yn diweddu 31 Mawrth 2001

	Nodyn	**2000-2001 £000**	1999-2000 £000
Gwarged ar weithgareddau cyffredin		**81,620**	80,612
Mynegeio ac ailbrisio asedau sefydlog diriaethol	13	**17,629**	66,752
Addasiad i'r cronfeydd wrth gefn adeg amhariad	13	**(1,101)**	(2,771)
Addasiad i'r cronfeydd wrth gefn adeg ailgyflunio	13	**(7,923)**	92,477
Symudiadau eraill ar y gronfa wrth gefn o asedau a roddwyd	13	**571**	2,370
Symudiadau cronfeydd wrth gefn eraill	13	**(667)**	-
Cyfanswm yr enillion a'r colledion a gydnabuwyd yn y flwyddyn		**90,129**	239,440

Mae'r nodiadau ar dudalennau 53 i 72 yn rhan o'r cyfrif hwn.

Y Fantolen ar 31 Mawrth 2001

	Nodiadau	**31 Mawrth 2001 £000**	31 Mawrth 2000 £000
Asedau Sefydlog Diriaethol	8.1	**1,307,514**	1,293,330
Asedau cyfredol			
Stociau		**26,311**	26,042
Dyledwyr:			
symiau sy'n ddyledus o fewn blwyddyn	9	**89,219**	92,750
symiau sy'n ddyledus ar ôl mwy na blwyddyn	9	**46,286**	33,383
Buddsoddiadau tymor byr		**-**	2,450
Arian yn y banc ac arian mewn llaw	16	**14,241**	11,991
		176,057	166,616
Llai:			
Rhwymedigaethau cyfredol			
Credydwyr: symiau sy'n ddyledus o fewn blwyddyn	10.1	**140,366**	140,892
Asedau cyfredol net		**35,691**	25,724
Llai:			
Credydwyr: symiau sy'n ddyledus ar ôl mwy na blwyddyn	10.2	**34,723**	26,310
Darpariaeth at rwymedigaethau a chostau	11	**63,568**	66,576
Cyfanswm yr asedau net		**1,244,914**	1,226,168
A ariannwyd gan:			
Cyfalaf			
Cyfalaf difidend cyhoeddus	12	**1,138,453**	1,135,848
Cronfeydd wrth gefn			
Cronfa ailbrisio wrth gefn	13	**84,764**	81,529
Cronfa wrth gefn o asedau a roddwyd	13	**24,257**	23,120
Cronfa incwm a gwariant wrth gefn	13	**(2,560)**	(14,329)
		1,244,914	1,226,168

Mae'r nodiadau ar dudalennau 53 i 72 yn rhan o'r cyfrif hwn.

Ann Lloyd
Swyddog Cyfrif

30 Tachwedd 2001

Datganiad Llif Arian am y flwyddyn yn diweddu 31 Mawrth 2001

	Nodiadau	2000-2001 £000	2000-2001 £000	1999-2000 Wedi'i ailddatgan £000
Mewnlif arian net o weithgareddau gweithredu	14		**149,631**	144,278
Adenillion ar fuddsoddiadau a gwasanaethu cyllid				
Llog a dderbyniwyd		**4,544**		3,594
Llog a dalwyd		**(667)**		(3,697)
Elfen llog y prydlesau cyllid		**(546)**		(350)
Mewnlif/(all-lif) arian net o'r adenillion ar fuddsoddiadau a gwasanaethu cyllid			**3,331**	(453)
Gwariant cyfalaf a buddsodiadau ariannol				
Taliadau i gaffael asedau sefydlog		**(74,217)**		(101,293)
Derbyniadau o werthu asedau sefydlog		**5,032**		13,994
All-lif arian net o weithgareddau buddsoddi			**(69,185)**	(87,299)
Cyfalaf difidend cyhoeddus - difidendau a dalwyd			**(75,483)**	(80,990)
Rheoli adnoddau hylifol				
Prynu buddsoddiadau asedau cyfredol		**(37,900)**		(273,899)
Gwerthu buddsoddiadau asedau cyfredol		**40,350**		273,399
Mewnlif/(all-lif) arian net o reoli adnoddau hylifol			**2,450**	(500)
Mewnlif/(all-lif) arian net cyn ariannu			**10,744**	(24,964)
Ariannu				
Cyfalaf difidend cyhoeddus a dderbyniwyd		**14,835**		46,096
Cyfalaf difidend cyhoeddus a ad-dalwyd		**(20,153)**		(29,914)
Benthyciadau'r Llywodraeth a dderbyniwyd - tymor byr		**31,000**		28,845
Benthyciadau'r Llywodraeth a ad-dalwyd - tymor hir		-		(1,425)
Benthyciadau'r Llywodraeth a ad-dalwyd - tymor byr		**(31,000)**		(28,845)
Blaendaliadau benthyciadau/broceriaeth a dderbyniwyd		**1,712**		8,179
Blaendaliadau benthyciadau/broceriaeth a ad-dalwyd		**(6,277)**		-
Derbyniadau cyfalaf eraill		**1,692**		2,436
Elfen gyfalaf y prydlesau cyllid		**(303)**		(306)
(All-lif)/mewnlif arian net o ariannu			**(8,494)**	25,066
Cynnydd mewn arian	15		**2,250**	102

Mae'r nodiadau ar dudalennau 53 i 72 yn rhan o'r cyfrif hwn.

Nodiadau ar y Cyfrif

Polisïau cyfrifydda

1.1 Y confensiwn cyfrifydda

Mae'r cyfrif hwn wedi'i baratoi o dan y confensiwn cost hanesyddol, wedi'i ddiwygio drwy ailbrisio asedau sefydlog diriaethol, ac yn unol â chyfarwyddiadau'r Trysorlys, i roi golwg gwir a theg ac i gydymffurfio â'r safonau cyfrifydda a gyhoeddwyd neu a fabwysiadwyd gan y Bwrdd Safonau Cyfrifydda i'r graddau y mae'r rhain yn briodol i ymddiriedolaethau'r NHS. Mae'r cyfrif yn gyfuniad o gyfrifon archwiliedig unigol y pymtheg ymddiriedolaeth NHS yng Nghymru.

1.2 Asedau sefydlog

a. Cyfalafu

Mae asedau sefydlog diriaethol y gellir eu defnyddio am fwy na blwyddyn, ac sydd â chost sy'n gyfwerth â £5,000 neu'n fwy na hynny, yn cael eu cyfalafu.

Mae grwpiau o asedau sefydlog diriaethol sy'n gyd-ddibynnol, neu a gâi eu darparu neu eu hamnewid, fel rheol, fel grwp â chyfanswm eu gwerth yn £5,000 neu'n fwy na hynny ac sydd o dan ofalaeth un rheolwr, yn cael eu cyfalafu.

Mae asedau sefydlog diriaethol, beth bynnag fo'u gwerth unigol neu gyfunol, sy'n rhan o'r costau sefydlu cychwynnol ar gyfer adeilad newydd, yn cael eu cyfalafu.

b. Prisio

Sail y prisio:

Mae tir, adeiladau, gosodiadau a ffitiadau a ddelir at ddibenion gweithredol yn cael eu datgan yn ôl cost eu hamnewid a hynny ar ôl dibrisiant. Prisir tir ac adeiladau nad oes eu hangen yn ôl eu gwerth ar y farchnad agored ar gyfer dibenion eraill. Cynhelir prisiadau gan y Prisiwr Dosbarth bob pum mlynedd; gwnaed y prisiadau diwethaf ar 31Mawrth 1999. Rhwng prisiadau, caiff mynegeion prisiau sy'n briodol i gategori'r ased eu defnyddio i gyrraedd gwerth cyfredol

Prisir offer a ddelir at ddibenion gweithredol yn ôl y gost gyfredol. Prisir offer nad oes eu hangen yn ôl y gost adenilladwy net. Mae offer a ddelir o dan brydlesau cyllid yn cael eu cyfalafu am werth teg yr ased.

Prisir asedau sydd wrthi'n cael eu hadeiladu yn ôl y gost gyfredol. Mae honno'n deillio o'r gwariant a dynnwyd, y caiff mynegai priodol ei ddefnyddio ar ei gyfer.

c. Dibrisiant

Codir cost dibrisiant ar bob prif ddosbarth o asedau sefydlog diriaethol fel a ganlyn:

nid yw tir rhydd-ddaliol nac asedau sydd wrthi'n cael eu hadeiladu yn cael eu dibrisio;

mae adeiladau, gosodiadau a ffitiadau'n cael eu dibrisio yn ôl eu gwerth cyfredol dros weddill oes tybiedig yr asedau, yn unol â chyngor y Prisiwr Dosbarth;

mae les-ddaliadau'n cael eu dibrisio dros gyfnod y brydles sy'n weddill;

mae offer yn cael eu dibrisio yn ôl y gost gyfredol dros oes tybiedig yr ased.

d. Asedau a roddwyd

Mae asedau sefydlog diriaethol a roddwyd yn cael eu cyfalafu yn ôl eu pris pan y'u derbyniwyd, a'u prisio a'u dibrisio yn unol â'r disgrifiad uchod ar gyfer asedau a brynwyd.

Mae gwerth asedau sefydlog diriaethol a roddwyd, a'r elfen a roddwyd mewn asedau a roddwyd yn rhannol yn cael ei adlewyrchu mewn cronfa wrth gefn o roddion a gredydir â gwerth y rhodd wreiddiol ac unrhyw ailbrisio dilynol; mae swm sy'n gyfwerth â chost y dibrisiant a'r holl addasiadau adeg gwaredu yn cael eu rhyddhau o'r gronfa hon bob blwyddyn i'r Cyfrif Incwm a Gwariant

e. Y gronfa ailbrisio wrth gefn

Mae addasiadau adeg ailbrisio neu fynegeio asedau nas rhoddwyd yn cael eu cymryd i'r gronfa ailbrisio wrth gefn. Mae cost amhariad ar asedau sefydlog yn cael ei chymryd i'r gronfa ailbrisio wrth gefn yn gyntaf i wrthbwyso unrhyw ailbrisiadau blaenorol ar asedau ac mae unrhyw falansau ar gyfer amhariadau yn cael eu codi ar y Cyfrif Incwm a Gwariant.

1.3 Stociau

Mae stociau'n cynnwys adnoddau crai a nwyddau i'w defnyddio a chânt eu prisio yn ôl p'un bynnag yw'r isaf - eu cost neu'r gwerth net y gellir eu gwireddu amdano.

1.4 Ymchwilio a datblygu

Mae gwariant ar ymchwilio a datblygu yn cael ei godi yn erbyn incwm yn y flwyddyn y'i tynnir, ac eithrio i'r graddau y mae'n ymwneud â phroject pendant y gellir credu yn rhesymol fod y manteision sy'n deillio ohono yn fanteision sicr. Mae gwariant sy'n cael ei ohirio fel hyn yn cael ei gyfyngu i werth disgwyliedig y manteision yn y dyfodol a'i amorteiddio drwy'r Cyfrif Incwm a Gwariant ar sail systemataidd dros y cyfnod y disgwylir iddo elwa o'r project.

1.5 Colledion a thaliadau arbennig

Yn unol ag FRS12, yr ymddiriedolaethau sy’n gyfrifol am gost cyfan colledion a thaliadau arbennig, sy'n cynnwys cymorth sy'n ddyledus o Gronfa Risg Cymru. Maent yn cronni arian ar gyfer amcangyfrif o gost colledion pendant neu debygol a rhwymedigaethau taliadau arbennig, gan ddatgelu taliadau posibl eraill fel rhwymedigaethau annisgwyl.

Mae gan bob ymddiriedolaeth lefel gor-dâl newidiol, ar sail cydymffurfedd yr ymddiriedolaeth â Safonau Rheoli Risg Cymru. Yr ymddiriedolaethau NHS sy’n gyfrifol am dalu’r gor-dâl ar unrhyw gais llwyddiannus o dan y categorïau canlynol:

a. rhwymedigaeth gyfreithiol (sy’n cynnwys esgeulustod clinigol ac esgeulustod arall);

b. unrhyw ddigwyddiad lle collir gwasanaeth yr NHS;

c. achosion o losgi bwriadol neu ddifrod maleisus os oes tystiolaeth i awgrymu bod ymddiriedolaeth wedi diogelu ei hadeiladau ond yr aed iddynt yn anghyfreithlon wedyn; a

d. costau sy'n deillio o achosion anafiadau personol (e.e. costau cyfreithiol ac iawndal a roddir i geiswyr).

1.6 Tâl archwilwyr

Cost archwilio cyfrifon yr ymddiriedolaethau NHS unigol yw'r ffioedd archwilio a ddatgelir yn Nodyn 5.1.

1.7 Cynllun pensiwn yr NHS

Mae ymddiriedolaethau'r NHS yn cymryd rhan naill ai yng nghynllun pensiwn yr NHS neu mewn cynlluniau pensiwn preifat. Mae cynllun pensiwn yr NHS yn gynllun statudol, gyda chyfraniadau diffiniedig, y nodir ei ddarpariaethau yn Rheoliadau Cynllun Pensiwn yr NHS 1995 (O.S. 1995 Rhif 300). Mae ymddiriedolaethau'r NHS yn talu cyfraniadau cyflogwr yn ôl y cyfraddau a bennir o dro i dro gan y Cynulliad, fel y’i cynghorir gan Actiwari'r Llywodraeth a chyda chydsyniad y Trysorlys. Cyfradd y cyfraniadau ar gyfer 2000-01 oedd 5% o’r tâl pensiynadwy (1999-2000: 4%).

Nid yw costau pensiwn ychwanegol sy'n deillio o ymddeoliadau cynnar yn cael eu hariannu gan y cynllun, ac eithrio pan ymddeolir oherwydd afiechyd. Newidiodd yr Asiantaeth Bensiynau y trefniadau ar gyfer ymdrin â chostau ymddeoliadau cynnar o 6 Mawrth 1995 ymlaen. Ar gyfer ymddeoliadau cynnar a ddigwyddodd cyn y dyddiad hwnnw, caiff y costau ychwanegol eu hailgodi ar yr ymddiriedolaeth a'u cynnwys yn y treuliau gweithredu wrth iddynt godi. Ar gyfer ymddeoliadau cynnar na chânt eu hariannu gan y cynllun o'r dyddiad hwnnw ymlaen, caiff cyfanswm llawn y rhwymedigaeth ar gyfer y gost ychwanegol ei godi ar y Cyfrif Incwm a Gwariant ar yr adeg y bydd yr ymddiriedolaeth yn ymrwymo i'r ymddeoliad, ni waeth beth fo'r dull talu.

1.8 Adnoddau hylifol

Mae adneuon a buddsoddiadau eraill, y gellir eu troi yn rhwydd yn symiau hysbys o arian am eu symiau cario neu'n agos iddynt, yn cael eu trin fel adnoddau hylifol yn y datganiad llif arian. Nid yw'r ymddiriedolaethau'n dal unrhyw fuddsoddiadau gyda dyddiadau aeddfedu fwy na blwyddyn o'r dyddiad prynu.

1.9 Prydlesau

Mae asedau a ddelir o dan brydlesau cyllid a chontractau hurbwrcas yn cael eu cyfalafu yn y Fantolen a'u dibrisio dros eu hoes defnyddiol. Mae rhenti o dan brydlesau gweithredol yn cael eu codi ar sail ddigyfnewid dros gyfnod telerau'r brydles.

1.10 TAW a dalwyd

Mae incwm a gwariant yn cael eu cynnwys yn net o TAW adenilladwy. Os na ellir adennill TAW a dalwyd oddi wrth Adran Tollau Tramor a Chartref EM, caiff y gost gros (gan gynnwys TAW) ei chodi ar y Cyfrif Incwm a Gwariant.

1.11 Ailgyflunio ymddiriedolaethau

Ar 31 Mawrth 2000, diddymwyd Ymddiriedolaeth NHS Cymuned Caerdydd a'r Cylch, ac Ymddiriedolaeth NHS Ysbyty Athrofaol Prifysgol Cymru ac Ysbyty Llandoche a'u hailffurfio wedyn fel Ymddiriedolaeth NHS Caerdydd a'r Fro ar 1 Ebrill 2000. Mae cyfanswm y balansau yn y cyfrif hwn ar 1 Ebrill 2000 yn adlewyrchu'r cyfansymiau a adroddwyd o'r blaen ar gyfer balansau'r ymddiriedolaethau NHS a oedd yn parhau adeg eu cau ar 31 Mawrth 2000 ynghyd â balansau agoriadol yr ymddiriedolaeth gyfun newydd ar 1 Ebrill 2000. Mae'r balansau agoriadol yn dangos newid yng nghyfansoddiad cronfeydd wrth gefn yr ymddiriedolaeth newydd. Adeg ailgyflunio, gosodwyd y gronfa ailbrisio wrth gefn a'r gronfa incwm a gwariant wrth gefn ar sero gan addasu cyfalaf difidend cyhoeddus yn y cyfeiriad arall yn ôl £7,923,000. Nid oes newid yn gyffredinol yn yr asedau net a adroddwyd ar 31 Mawrth 2000.

1.12 Cronfa Risg Cymru

Ar 1 Ebrill 1999, trosglwyddwyd y cyfrifoldeb dros weinyddu Cronfa Risg Cymru (y Gronfa Risg) i Ymddiriedolaeth NHS Conwy a Sir Ddinbych oddi wrth hen Awdurdod Gwasanaethau Cyffredin Iechyd Cymru.

Mae'r cyfrif hwn yn cyfuno cyfrifon ymddiriedolaethau'r NHS ac nid yw'n cynnwys asedau a rhwymedigaethau'r Gronfa Risg am fod honno'n gweithredu ar sail asiantaeth ar gyfer yr holl gyrff iechyd yng Nghymru. Y darpariaethau yr adroddir arnynt yn Nodyn 11 yw'r cyfanswm a adroddwyd gan yr holl ymddiriedolaethau yng Nghymru, p'un a gaiff y ceisiadau eu setlo'n uniongyrchol gan yr ymddiriedolaethau neu gan y Gronfa Risg yn gweithredu fel asiant.

Incwm o weithgareddau 2

	2000-2001	1999-2000
	£000	£000
Awdurdodau iechyd	**1,783,097**	1,660,626
Cynulliad Cenedlaethol Cymru	**6,235**	2,776
Ymddiriedolaethau Gofal Sylfaenol	**270**	-
Heblaw'r NHS:		
Incwm o gleifion preifat	**7,682**	7,164
Taliadau'r Ddeddf Traffig Ffyrdd	**6,928**	4,711
Eraill	**6,514**	5,727
	1,810,726	1,681,004

Eitemau eithriadol

3.1 Amhariad ar asedau sefydlog

Cyhoeddwyd FRS11, sy'n ymdrin ag amharu ar asedau sefydlog, ym mis Gorffennaf 1998 a dyma'r drydedd flwyddyn y paratowyd cyfrifon ymddiriedolaethau'r NHS yn unol â'r safon hon. Yr effaith a gafodd ar yr ymddiriedolaethau oedd sicrhau y cofnodir eu hasedau sefydlog yn y datganiadau ariannol a hynny heb eu bod yn fwy na'u swm adenilladwy. Yn 2000-01, yn sgil hyn, codwyd taliad amhariad o £5,521,000 ar y Cyfrif Incwm a Gwariant. Mae'r Trysorlys wedi cytuno y dylai'r ymddiriedolaethau gael eu hystyried yn ddi-fai o ganlyniad i gyflwyno'r FRS11. Er mwyn diddymu effaith y costau eithriadol, cafodd yr ymddiriedolaethau incwm ychwanegol drwy’r awdurdodau iechyd. Anfonwyd swm cyfwerth gan yr ymddiriedolaethau yn ôl i'r Cynulliad fel ad-daliad cyfalaf difidend cyhoeddus. Diddymodd y llif cylchol hwn o arian effaith andwyol y taliad amhariad eithriadol ar allu'r ymddiriedolaethau o dan sylw i gyflawni eu dyletswydd i dalu'r costau, heb dynnu costau ychwanegol o gyllid cyhoeddus.
Ym 1999-2000 triniwyd yr incwm hwn fel incwm “eithriadol” am fod rhan ohono yn ymwneud â niwtraleiddio’r diffyg Incwm a Gwariant a ddygwyd ymlaen o 1998-99.

3.2 Arian cymorth strategol

Cafodd sawl ymddiriedolaeth "arian cymorth strategol" yn 2000-01, sef arian anghylchol ychwanegol a gymeradwyir gan y Gweinidog Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol i roi cymorth o fewn cyfnod cynlluniau adfer yr ymddiriedolaethau y cytunwyd arnynt. Dyma'r incwm eithriadol a gafodd yr ymddiriedolaethau.

	£000	**£000**
Gwarged am y flwyddyn		**7,632**
Incwm eithriadol: arian cymorth strategol		
Ymddiriedolaeth NHS Caerdydd a'r Fro	(3,275)	
Ymddiriedolaeth NHS Sir Gaerfyrddin	(3,716)	
Ymddiriedolaeth NHS Ceredigion a Chanolbarth Cymru	(428)	
Ymddiriedolaeth NHS Gogledd-ddwyrain Cymru	(5,164)	
Ymddiriedolaeth NHS Sir Benfro a Derwen	(1,702)	
Ymddiriedolaeth NHS Abertawe	(4,127)	
Ymddiriedolaeth NHS Gwasanaethau Ambiwlans Cymru	(750)	
		(19,162)
Diffyg am y flwyddyn heb gynnwys eitemau eithriadol		**(11,530)**

Incwm gweithredu arall **4**

	2000-2001	1999-2000
	£000	£000
Addysg, hyfforddiant ac ymchwil	**87,065**	77,797
Cyfraniadau elusennol	**5,224**	5,717
Trosglwyddiad o'r gronfa wrth gefn o asedau a roddwyd ar gyfer dibrisiant a gwaredu asedau a roddwyd	**2,894**	2,996
Cynlluniau creu incwm heblaw gofal cleifion	**12,732**	7,502
Gwasanaethau Cludo Cleifion	**82**	44
Incwm arall		
Darparu gwasanaethau golchi, patholeg, cyflogres	**10,136**	8,627
Taliadau llety ac arlwyo	**13,345**	12,154
Ffioedd marwdai	**918**	908
Taliadau'r staff am ddefnyddio ceir	**2,094**	1,821
Eraill	**62,258**	65,335
	196,748	182,901

Treuliau gweithredu

5.1 Treuliau gweithredu

Treuliau gweithredu	2000-2001 £000	1999-2000 £000
Cyflogau ac enillion (heb gynnwys costau'r cyfarwyddwyr)	**1,325,519**	1,223,543
Costau'r cyfarwyddwyr	**7,722**	7,688
Cyflenwadau a gwasanaethau - clinigol	**247,719**	217,526
Cyflenwadau a gwasanaethau - cyffredinol	**42,517**	41,213
Contractau gyda chyrff eraill yr NHS	**13,608**	6,511
Y sefydliad	**56,963**	52,054
Cludiant	**16,283**	13,828
Adeiladau	**98,737**	96,145
Dibrisio ac amorteiddio	**68,093**	74,877
Amhariadau asedau sefydlog	**5,521**	5,764
Costau'r flwyddyn 2000	**-**	2,460
Ffioedd archwilio	**1,349**	1,087
Taliadau eraill i'r archwilwyr	**940**	868
Colledion, taliadau arbennig a dyledion anadenilladwy	**40,369**	28,469
Rhenti prydlesau gweithredu	**16,538**	16,139
Llogi cyfarpar a pheiriannau	**2,288**	1,775
Eraill	**3,535**	4,386
	1,947,701	1,794,333

5.2 Colledion, taliadau arbennig a dyledion anadenilladwy: costau i dreuliau gweithredu

	Premiwm ar gyfer trefniadau yswiriant £000	Taliadau heb eu cronni o'r blaen £000	Cynnydd yn y ddarpariaeth ar gyfer taliadau yn y dyfodol £000	2000-2001 Cyfanswm £000	1999-2000 £000
Esgeulustod clinigol	-	21,633	6,839	**28,472**	19,493
Anafiadau personol	-	4,079	3,068	**7,147**	5,280
Pob colled a thaliad arbennig arall	-	383	103	**486**	594
Ffioedd cyfreithiol amddiffyn a chostau gweinyddol	-	1,438	615	**2,053**	1,156
Premiymau yswiriant	84	-	-	**84**	214
	84	27,533	10,625	**38,242**	26,737
Dyledion anadenilladwy	-	893	1,234	**2,127**	1,732
Cyfanswm a godwyd ar wariant	**84**	**28,426**	**11,859**	**40,369**	28,469

Mae anafiadau personol yn cynnwys £616,000 ar gyfer budd-daliadau anafiadau parhaol.

Treuliau gweithredu (parhad)

5.3 Ymrwymiadau blynyddol o dan brydlesau gweithredu na ellir eu canslo

	Tir ac adeiladau		Prydelesau eraill	
	2000-2001	1999-2000	**2000-2001**	1999-2000
	£000	£000	**£000**	£000
Prydlesau gweithredu sy'n dod i ben:				
O fewn blwyddyn	**850**	848	**2,120**	2,613
Rhwng 1 a 5 mlynedd	**725**	670	**9,682**	8,049
Ar ôl 5 mlynedd	**1,950**	2,194	**220**	955
	3,525	3,712	**12,022**	11,617

Mae treuliau gweithredu yn cynnwys £16,538,000 ar gyfer rhenti prydlesau gweithredu (1999-2000: £16,139,000) a £2,228,000 ar gyfer llogi cyfarpar a pheiriannau (1999-2000: £1,775,000).

5.4 Tâl aelodau'r Bwrdd

	Tâl fel Cyfarwyddwr	**Tâl arall**	**2000-2001 Cyfanswm**	1999-2000
	£000	**£000**	**£000**	£000
Tâl cyfarwyddwyr anweithredol	796	-	**796**	692
Tâl cyfarwyddwyr gweithredol:				
cyflogau sylfaenol	5,033	827	**5,860**	6,034
buddion	176	7	**183**	172
bonws yn ôl perfformiad	32	-	**32**	39
cyfraniadau pensiwn a dalwyd	254	39	**293**	242
Iawndal am golli swydd	130	-	**130**	1,140
Pensiynau cyfarwyddwyr a chyn-gyfarwyddwyr (ar wahân i gynllun pensiwn yr NHS)	-	-	**-**	111
	6,421	873	**7,294**	8,430

Gwrthododd un cyfarwyddwr dâl o £5,619. Ni thalwyd unrhyw lwfansau yn ei le.

Treuliau gweithredu (parhad)

Syrthiodd tâl yr aelodau (heb gynnwys cyfraniadau pensiwn) o fewn yr amrediadau canlynol:

					2000-2001 Nifer	1999-2000 Nifer
£	0	-	£	5,000	**12**	55
£	5,001	-	£	10,000	**79**	30
£	10,001	-	£	15,000	**1**	3
£	15,001	-	£	20,000	**2**	11
£	20,001	-	£	25,000	**12**	5
£	25,001	-	£	30,000	**-**	1
£	30,001	-	£	35,000	**-**	-
£	35,001	-	£	40,000	**-**	-
£	40,001	-	£	45,000	**2**	2
£	45,001	-	£	50,000	**2**	-
£	50,001	-	£	55,000	**3**	5
£	55,001	-	£	60,000	**4**	10
£	60,001	-	£	65,000	**9**	7
£	65,001	-	£	70,000	**6**	5
£	70,001	-	£	75,000	**4**	4
£	75,001	-	£	80,000	**7**	10
£	80,001	-	£	85,000	**6**	7
£	85,001	-	£	90,000	**7**	3
£	90,001	-	£	95,000	**1**	5
£	95,001	-	£	100,000	**3**	5
£	100,001	-	£	105,000	**3**	1
£	105,001	-	£	110,000	**5**	3
£	110,001	-	£	115,000	**3**	1
£	115,001	-	£	120,000	**2**	3
£	120,001	-	£	125,000	**1**	3
£	125,001	-	£	130,000	**2**	1
£	130,001	-	£	135,000	**2**	-
£	135,001	-	£	140,000	**1**	-
£	140,001	-	£	145,000	**-**	-
£	145,001	-	£	150,000	**-**	-
£	150,001	-	£	155,000	**-**	-
£	155,001	-	£	160,000	**-**	-
£	160,001	-	£	165,000	**-**	-
£	165,001	-	£	170,000	**-**	1
Nifer aelodau'r bwrdd yn ystod y flwyddyn ariannol:					**179**	181

Costau a niferoedd staff

6.1 Costau staff

	2000-2001	1999-2000
	£000	£000
Cyflogau misol ac wythnosol	**1,178,770**	1,104,458
Costau nawdd cymdeithasol	**82,657**	75,022
Costau pensiwn	**54,232**	38,647
Staff asiantaethau	**17,464**	11,916
	1,333,123	1,230,043

6.2 Nifer y staff ar gyfartaledd

	Nifer y staff wedi'i fynegi fel nifer cyfartal ag amser cyflawn	
	2000-2001	1999-2000
	Nifer	Nifer
Meddygol a deintyddol	**4,256**	4,100
Ambiwlans	**1,694**	1,624
Gweinyddol ac ystadau	**10,553**	10,067
Cynorthwywyr gofal iechyd a staff cymorth eraill	**8,790**	7,558
Nyrsys, bydwragedd ac ymwelwyr iechyd	**24,264**	23,268
Pobl sy'n dysgu bod yn nyrsys, bydwragedd ac ymwelwyr iechyd	**40**	45
Gwyddonol, therapiwtig a thechnegol	**7,432**	7,155
Eraill	**132**	1,277
	57,161	55,094

6.3 Ymddeol oherwydd afiechyd

Yn ystod 2000-01 cytunwyd ar 298 o ymddeoliadau cynnar o ymddiriedolaethau NHS Cymru ar sail afiechyd. Yr amcangyfrif o gostau pensiwn ychwanegol yr ymddeoliadau afiechyd hyn (o'i gyfrifo ar sail cyfartaledd a'i dalu gan gynllun Pensiwn yr NHS) yw £10,689,000.

Costau a niferoedd staff (parhad)

6.4 Derbyniodd y nifer canlynol o gyflogeion dâl (heb gynnwys cyfraniadau pensiwn) sy'n syrthio o fewn yr amrediadau canlynol:

	2000-2001	1999-2000
	Nifer	Nifer
£ 40,001 - £ 45,000	**416**	340
£ 45,001 - £ 50,000	**262**	254
£ 50,001 - £ 55,000	**209**	203
£ 55,001 - £ 60,000	**198**	187
£ 60,001 - £ 65,000	**206**	297
£ 65,001 - £ 70,000	**269**	234
£ 70,001 - £ 75,000	**189**	157
£ 75,001 - £ 80,000	**141**	115
£ 80,001 - £ 85,000	**115**	63
£ 85,001 - £ 90,000	**79**	60
£ 90,001 - £ 95,000	**63**	33
£ 95,001 - £ 100,000	**35**	14
£ 100,001 - £ 105,000	**23**	8
£ 105,001 - £ 110,000	**11**	10
£ 110,001 - £ 115,000	**7**	9
£ 115,001 - £ 120,000	**8**	2
£ 120,001 - £ 125,000	**8**	2
£ 125,001 - £ 130,000	**2**	2
£ 130,001 - £ 135,000	**1**	-
£ 135,001 - £ 140,000	**1**	1
£ 140,001 - £ 145,000	**3**	-
£ 145,001 - £ 150,000	**-**	-
£ 150,001 - £ 155,000	**-**	-
£ 155,001 - £ 160,000	**-**	1
£ 160,001 - £ 165,000	**1**	-
£ 210,001 - £ 215,000	**1**	-
£ 220,001 - £ 225,000	**1**	-

Mae'r cofnodion ar gyfer £210,000-£225,000 yn cyfeirio at gyflogi dau ymgynghorydd Offthalmig gan Ymddiriedolaeth NHS Gogledd-orllewin Cymru ar gyfer mentrau rhestrau aros am gyfnod byr er mwyn bodloni targedau rhestrau aros (a gyflawnwyd). Cafodd y costau eu cymeradwyo gan Awdurdod Iechyd Gogledd Cymru.

Llog taladwy

7

	2000-2001	1999-2000
	£000	£000
Dyled gychwynnol sy'n dwyn llog	-	2,957
Benthyciadau pellach oddi wrth y Llywodraeth	**643**	656
Prydlesau cyllid	**546**	306
Llacio gostyngiadau darpariaethau	**149**	164
	1,338	4,083

Asedau sefydlog diriaethol

8.1

	Tir	Adeiladau, gosodiadau a ffitiadau	Asedau sy'n cael eu hadeiladu	Offer	Cyfanswm
	£000	£000	£000	£000	£000
Cost neu brisiad					
Ar 1 Ebrill 2000 (wedi'u hailddatgan)	140,248	1,054,125	21,450	379,672	**1,595,495**
Ychwanegiadau - a brynwyd	613	38,069	17,946	26,998	**83,626**
Ychwanegiadau - a roddwyd	-	715	119	2,631	**3,465**
Trosglwyddiadau	63	19,115	(22,694)	3,516	**-**
Gwarediadau	(10,398)	(611)	(3,549)	(30,052)	**(44,610)**
Mynegeio	-	13,382	270	8,892	**22,544**
Amhariad asedau sefydlog	(287)	(756)	-	(58)	**(1,101)**
Ailbrisiadau eraill	111	1,189	(255)	(4,666)	**(3,621)**
Ar 31 Mawrth 2001	130,350	1,125,228	13,287	386,933	**1,655,798**
Dibrisiant					
Ar 1 Ebrill 2000 (wedi'u hailddatgan)	5	45,996	21	256,143	**302,165**
Gwarediadau	-	(311)	-	(28,478)	**(28,789)**
A ddarparwyd yn ystod y flwyddyn	-	37,410	-	30,683	**68,093**
Trosglwyddiadau	-	(20)	-	20	**-**
Mynegeio	-	597	-	5,700	**6,297**
Amhariad asedau sefydlog	-	2,498	2,967	56	**5,521**
Ailbrisiadau eraill	-	(249)	-	(4,754)	**(5,003)**
Ar 31 Mawrth 2001	5	85,921	2,988	259,370	**348,284**
Gwerth llyfr net ar 31 Mawrth 2001	130,345	1,039,307	10,299	127,563	**1,307,514**
Gwerth llyfr net ar 1 Ebrill 2000	140,243	1,008,129	21,429	123,529	1,293,330

O'r cyfansymiau gwerth llyfr net ar 31 Mawrth 2001, yr oedd £970,000 yn ymwneud â thir a brisiwyd am ei werth ar y farchnad agored a £931,058 yn ymwneud ag adeiladau, gosodiadau a ffitiadau a brisiwyd am eu gwerth ar y farchnad agored.

Mae'r gwarediadau'n cynnwys trosglwyddo buddiannau les-ddaliol mewn tir ac adeiladau o dan gynlluniau'r Fenter Cyllid Preifat (PFI) yn ysbyty newydd Castell-nedd Port Talbot ac yn Ysbyty Athrofaol Prifysgol Cymru yng Nghaerdydd. Yn yr achosion hyn, ni chafwyd llif arian cyfatebol yn y flwyddyn ariannol (a hynny am mai gwerth y gwasanaethau a ddarperir o dan y cynllun PFI yw'r gydnabyddiaeth gyfatebol). Dyma sy'n esbonio'r gwahaniaeth rhwng y gwerth llyfr net llai'r derbyniadau cyfalaf a'r golled ar waredu asedau sefydlog yn y Cyfrif Incwm a Gwariant.

Mae'r ailddatganiad ar 1 Ebrill 2000 yn adlewyrchu addasiad yn y balansau agoriadol ar gyfer tir ac offer yn y cyfrifon isorweddol ac ni chafwyd dim effaith ar y gwerthoedd llyfr net.

8.2 Crynodeb o'r gwerthoedd llyfr net

	A brynwyd	A roddwyd	31 Mawrth 2001 Cyfanswm	31 Mawrth 2000
	£000	**£000**	**£000**	£000
Tir	130,073	272	**130,345**	140,243
Adeiladau, gosodiadau a ffitiadau	1,025,235	14,072	**1,039,307**	1,008,129
Offer	117,665	9,898	**127,563**	123,529
Asedau sy'n cael eu hadeiladu	10,284	15	**10,299**	21,429
	1,283,257	**24,257**	**1,307,514**	1,293,330

8.3 Gwerth llyfr net y tir a'r adeiladau

	31 Mawrth 2001	31 Mawrth 2000
	£000	£000
Rhydd-ddaliol	**1,151,253**	1,137,460
Prydles hir	**17,772**	10,261
Prydles byr	**627**	651
	1,169,652	1,148,372

8.4 Gwerth llyfr net yr asedau a ddelir o dan brydlesau cyllid a chontractau hurbwrcas

	31 Mawrth 2001	31 Mawrth 2000
	£000	£000
Tir	**10**	10
Adeiladau, gosodiadau a ffitiadau	**4,980**	5,133
Offer	**535**	697
	5,525	5,840

Cyfanswm y dibrisiant a godwyd ar y Cyfrif Incwm a Gwariant mewn perthynas ag asedau a ddelid o dan brydlesau cyllid a chontractau hurbwrcas oedd £454,000 (1999-2000: £165,000).

Dyledwyr **9**

	31 Mawrth 2001 £000	31 Mawrth 2000 £000
Symiau sy'n ddyledus o fewn blwyddyn		
Dyledwyr NHS	**53,224**	60,882
Dyledwyr eraill	**28,103**	25,313
Llai y ddarpariaeth ar gyfer dyledion anadenilladwy	**(4,373)**	(4,377)
Blaendaliadau eraill ac incwm arall a gronnwyd	**12,265**	10,932
	89,219	92,750
Symiau sy'n ddyledus ar ôl mwy na blwyddyn		
Dyledwyr NHS	**35,244**	27,129
Dyledwyr eraill	**135**	114
Blaendaliadau ac incwm a gronnwyd	**10,907**	6,140
	46,286	33,383
	135,505	126,133

Credydwyr

10.1 Symiau sy'n ddyledus o fewn blwyddyn

	31 Mawrth 2001 £000	31 Mawrth 2000 £000
Llog taladwy	**17**	198
Blaendal benthyciad cyfalaf difidend cyhoeddus	**256**	850
Broceriaeth oddi wrth awdurdodau iechyd	**1,500**	3,650
Taliadau a dderbyniwyd ar gyfrif	**376**	1,615
Credydwyr NHS	**6,937**	14,232
Credydwyr masnach heblaw'r NHS - refeniw	**48,310**	37,701
Credydwyr masnach heblaw'r NHS - cyfalaf	**9,152**	7,251
Credydwyr masnach heblaw'r NHS - colledion a thaliadau arbennig	**1,386**	5,631
Costau treth a nawdd cymdeithasol	**20,501**	22,446
Cyfalaf difidend cyhoeddus - difidendau taladwy	**731**	2,226
Arian cleifion	**1,947**	2,145
Rhwymedigaethau o dan brydlesau cyllid a chontractau hurbwrcas	**345**	558
Pensiynau yn ymwneud â chyn-gyfarwyddwyr	**173**	172
Pensiynau yn ymwneud â staff heblaw cyn-gyfarwyddwyr	**828**	835
Blwydd-dâl	**6,587**	7,131
Credydwyr eraill	**11,282**	13,538
Croniadau ac incwm a ohiriwyd	**30,038**	20,713
	140,366	140,892

10.2 Symiau sy'n ddyledus ar ôl mwy na blwyddyn

	31 Mawrth 2001 £000	31 Mawrth 2000 £000
Blaendal benthyciad cyfalaf difidend cyhoeddus	**12,230**	14,051
Broceriaeth oddi wrth awdurdodau iechyd	**6,679**	6,679
Rhwymedigaethau o dan brydlesau cyllid a chontractau hurbwrcas	**5,045**	4,481
Credydwyr NHS	**-**	3
Pensiynau yn ymwneud â chyn-gyfarwyddwyr	**340**	514
Pensiynau yn ymwneud â staff heblaw cyn-gyfarwyddwyr	**177**	359
Credydwyr masnach heblaw'r NHS - colledion a thaliadau arbennig	**1,744**	-
Credydwyr eraill	**8,508**	223
	34,723	26,310

10.3 Rhwymedigaethau o dan brydlesau cyllid

Yr oedd lleiafswm taliadau prydles y dyfodol o dan brydlesau cyllid yr oedd yr ymddiriedolaethau'n ymrwymedig iddynt fel a ganlyn:	31 Mawrth 2001 £000	31 Mawrth 2000 £000
O fewn blwyddyn	**871**	915
Rhwng blwyddyn a phum mlynedd	**3,067**	2,985
Ar ôl pum mlynedd	**10,570**	5,643
Llai costau cyllid a ddyrennir i gyfnodau yn y dyfodol	**(9,118)**	(4,504)
	5,390	5,039

Darpariaethau ar gyfer rhwymedigaethau a chostau **11**

	Ar 1 Ebrill 2000 £000	Addasiad i'r ddarpariaeth a sefydlwyd mewn blwyddyn flaenorol £000	Llacio disgownt £000	Yn codi yn ystod y flwyddyn £000	A ddefnydd-iwyd yn ystod y flwyddyn £000	Ar 31 Mawrth 2001 £000
Esgeulustod clinigol	43,388	(14,545)	-	21,384	(7,927)	**42,300**
Anafiadau personol	9,373	(2,009)	67	5,077	(2,141)	**10,367**
Yr holl golledion a thaliadau arbennig eraill	225	(84)	-	187	(136)	**192**
Ffioedd cyfreithiol amddiffyn a chostau gweinyddol eraill	2,081	(834)	-	1,449	(676)	**2,020**
	55,067	(17,472)	67	28,097	(10,880)	**54,879**
Pensiynau yn ymwneud â:						
cyn-gyfarwyddwyr	452	4	-	-	(425)	**31**
staff eraill	5,369	143	82	356	(1,305)	**4,645**
	5,821	147	82	356	(1,730)	**4,676**
Ailstrwythuro	-	-	-	359	-	**359**
Eraill	5,688	(503)	-	1,267	(2,798)	**3,654**
	66,576	**(17,828)**	**149**	**30,079**	**(15,408)**	**63,568**

Fel y nodwyd yn Nodyn 1.5 ar y polisi cyfrifydda, mae’r ymddiriedolaethau’n darparu ar gyfer yr holl geisiadau yn eu herbyn. Cyfyngir rhwymedigaeth yr ymddiriedolaethau i lefel gor-dâl newidiol pob ymddiriedolaeth, ac mae’r gweddill yn cael ei adennill o Gronfa Risg Cymru (y Gronfa Risg). Mae’r ymddiriedolaethau’n amcangyfrif y cânt £22,626,000 yn 2001-02 a £22,267,000 yn 2002-03 a’r tu hwnt o’r Gronfa Risg mewn perthynas â'r colledion a'r taliadau arbennig (gan gynnwys esgeulustod clinigol).

Mae'r ffigurau uchod yn dangos darpariaethau'r ymddiriedolaethau ar gyfer esgeulustod clinigol. Bu Ymddiriedolaeth NHS Conwy a Sir Ddinbych yn rheoli'r Gronfa Risg ar sail asiantaeth ar ran yr ymddiriedolaethau a'r awdurdodau iechyd yng Nghymru.

Ar 31 Mawrth 2001, £66,543,000 oedd cyfanswm y darpariaethau esgeulustod clinigol yn ymddiriedolaethau'r NHS (£48,449,000 ar 31 Mawrth 2000). O’r cyfanswm hwn, amcangyfrifir mai £64,801,000 oedd y swm i’w hawlio o’r Gronfa Risg (uwchlaw swm y gor-dâl ar gyfer pob achos).

Cyfalaf difidend cyhoeddus

12 Dadansoddiad o'r newidiadau mewn cyfalaf difidend cyhoeddus

	2000-2001	1999-2000
	£000	£000
Ar 1 Ebrill	**1,135,848**	794,961
Cyfalaf difidend cyhoeddus a ddilëwyd mewn perthynas ag ymddiriedolaethau a ddiddymwyd	**(186,219)**	(699,157)
Cyfalaf difidend cyhoeddus a freiniwyd mewn ymddiriedolaethau newydd	**194,142**	949,939
Cyfalaf difidend cyhoeddus a freiniwyd mewn ymddiriedolaethau oedd yn bodoli adeg ailgyflunio	**-**	12,190
Cyfalaf difidend cyhoeddus a ad-dalwyd	**(20,153)**	(29,914)
Benthyciadau a droswyd yn gyfalaf difidend cyhoeddus	**-**	61,733
Cyfalaf difidend cyhoeddus a flaendalwyd yn y flwyddyn	**14,835**	46,096
Ar 31 Mawrth	**1,138,453**	1,135,848

Symudiadau yn y cronfeydd wrth gefn

13 Symudiadau yn y cronfeydd wrth gefn yn y flwyddyn

	Cronfa ailbrisio wrth gefn	**Cronfa asedau a roddwyd wrth gefn**	**Cronfa Incwm a Gwariant**	**Cyfanswm**
	£000	**£000**	**£000**	**£000**
Ar 1 Ebrill 2000	81,529	23,120	(14,329)	**90,320**
Addasiadau adeg ailgyflunio	(11,994)	-	4,071	**(7,923)**
Trosglwyddiad o'r Cyfrif Incwm a Gwariant	-	-	7,632	**7,632**
Ailbrisio/mynegeio asedau sefydlog	17,049	580	-	**17,629**
Trosglwyddiad enillion/(colledion) a wireddwyc	(66)	-	66	-
Asedau a roddwyd yn y flwyddyn	-	3,465	-	**3,465**
Dibrisiant a gwaredu asedau a roddwyd	-	(2,894)	-	**(2,894)**
Amhariadau	(1,087)	(14)	-	**(1,101)**
Symudiadau eraill ar y cronfeydd	(667)	-	-	**(667)**
Ar 31 Mawrth	**84,764**	**24,257**	**(2,560)**	**106,461**

Mae'r addasiadau adeg ailgyflunio ar 1 Ebrill 2000 yn adlewyrchu trosglwyddo asedau o hen Ymddiriedolaeth NHS Caerdydd a'r Cylch ac Ymddiriedolaeth NHS Ysbyty Athrofaol Cymru ac Ysbyty Llandoche i Ymddiriedolaeth NHS newydd Caerdydd a'r Fro. Wrth ailgyflunio, gosodwyd y gronfa ailbrisio wrth gefn a'r gronfa incwm a gwariant wrth gefn ar sero. Gwnaed addasiadau canlyniadol i'r cyfalaf difidend cyhoeddus a freiniwyd yn yr ymddiriedolaeth newydd.

Mae'r amhariadau'n cynnwys y costau i'r gronfa ailbrisio wrth gefn a'r gronfa o roddion wrth gefn o amhariadau ar yr asedau sefydlog.

Addasiad ar gronfa ailbrisio Gwasanaethau Ambiwlans Cymru yn sgil ailddosbarthu asedau yw'r symudiadau eraill ar y cronfeydd.

Cysoniad y gwarged gweithredu â'r mewnlif arian o'r gweithgareddau gweithredu **14**

	2000-2001	1999-2000
		Wedi'i ailddatgan
	£000	£000
Gwarged gweithredu	**78,935**	79,150
Taliadau mewn perthynas ag ad-drefnu/ailstrwythuro sylfaenol	**-**	(372)
Dibrisiant	**68,093**	74,877
Amhariadau asedau sefydlog	**5,521**	5,764
Trosglwyddiad o'r gronfa wrth gefn o asedau a roddwyd	**(2,894)**	(2,996)
Cynnydd mewn stociau	**(269)**	(6,517)
Cynnydd o ran dyledwyr	**(14,606)**	(36,896)
Cynnydd mewn credydywr a darpariaethau	**14,851**	31,268
Mewnlif arian net o weithgareddau gweithredol	**149,631**	144,278

Cysoniad y llif arian net â'r symudiad ar y ddyled net **15**

	2000-2001	1999-2000
		Wedi'i ailddatgan
	£000	£000
Cynnydd mewn arian	**2,250**	102
(Mewnlif)/all-lif arian o reoli'r adnoddau hylifol	**(2,450)**	500
Mewnlif arian o ddyled newydd	**(32,712)**	(37,024)
All-lif arian o ddyled a ad-dalwyd a thaliadau cyfalaf prydlesau cyllid	**37,580**	30,576
Newid mewn dyled net o ganlyniad i lifau arian	**4,668**	(5,846)
Newidiadau anariannol mewn dyled	**(654)**	399,233
Dyled net ar 1 Ebrill	**(15,828)**	(409,215)
Dyled net ar 31 Mawrth	**(11,814)**	(15,828)

Dadansoddiad o'r newidiadau yn y ddyled net **16**

	Ar 1 Ebrill 2000 (wedi'i ailddatgan)	**Llifau arian**	**Newidiadau anariannol**	**Ar 31 Mawrth 2001**
	£000	**£000**	**£000**	**£000**
Arian yn y banc ac mewn llaw	11,991	2,250	-	**14,241**
Buddsoddiadau asedau cyfredol	2,450	(2,450)	-	**-**
Broceriaeth awdurdodau iechyd	(10,329)	2,150	-	**(8,179)**
Blaendaliadau benthyciadau cyfalaf difidend cyhoeddus	(14,901)	2,415	-	**(12,486)**
Prydlesau cyllid	(5,039)	303	(654)	**(5,390)**
	(15,828)	**4,668**	**(654)**	**(11,814)**

Cysoniad symudiadau mewn cronfeydd **17**

	2000-2001	1999-2000
	£000	£000
Gwarged am y flwyddyn	**81,620**	80,612
Cyfalaf difidend cyhoeddus - difidendau taladwy	**(73,988)**	(81,318)
	7,632	(706)
Mynegeio ac ailbrisio asedau sefydlog diriaethol	**17,629**	66,752
Benthyciadau a chyfalaf difidend cyhoeddus newydd	**208,977**	1,008,225
Cyfalaf difidend cyhoeddus a benthyciadau oddi wrth y Llywodraeth a ad-dalwyd ac a ddilëwyd	**(206,372)**	(1,075,105)
Addasiadau eraill adeg ailgyflunio	**(7,923)**	92,477
Symudiadau ar y gronfa wrth gefn o asedau a roddwyd	**571**	2,370
Amhariad asedau sefydlog	**(1,101)**	(2,771)
Symudiadau cronfeydd wrth gefn eraill	**(667)**	-
Ychwanegiad net at gronfeydd y Llywodraeth	**18,746**	91,242
Cronfeydd y Llywodraeth ar 1 Ebrill	**1,226,168**	1,134,926
Cronfeydd y Llywodraeth ar 31 Mawrth	**1,244,914**	1,226,168

Ymrwymiadau cyfalaf **18**

Swm yr ymrwymiadau o dan gontractau gwariant cyfalaf ar ddyddiad y fantolen oedd £19,727,000 (1999-2000: £18,629,000).

Rhwymedigaethau annisgwyl **19**

Ar 31 Mawrth 2001, yr oedd ceisiadau â gwerth posibl o £149,814 (31 Mawrth 2000: £130,781,000) wedi'u gwneud yn erbyn ymddiriedolaethau'r NHS yng Nghymru. Mae dadlau ynghylch y ceisiadau hyn ac ni ellir penderfynu ar rwymedigaeth ariannol yr ymddiriedolaethau, os o gwbl, nes datrys y dadlau. Yn unol â gofynion FRS12, ni wnaed dim darpariaeth yng nghyfrifon 2000-01 ar gyfer yr eitemau hyn.

Yn ogystal, adroddodd 14 ymddiriedolaeth gyfanswm o £257,658,000 o rwymedigaethau annisgwyl mewn perthynas ag adeiladau (31 Mawrth 2000: £121,000,000). Fel uchod, ni wnaed dim darpariaeth yn y cyfrifon hyn ar gyfer yr eitemau hyn.

Gallai ceisiadau eraill mewn ymgyfreitha godi yn y dyfodol yn sgil achosion a ddigwyddodd heb roi gwybod amdanynt. Ni ellir pennu'r gwariant a allai godi o geisiadau o'r fath yn rhesymol gywir ac nid oes darpariaeth wedi'i gwneud ar eu cyfer.

Colledion a thaliadau arbennig **20**

	Nifer yr achosion	Gwerth £
Esgeulustod clinigol	597	11,709,893
Anafiadau personol	660	3,571,926
Yr holl golledion a thaliadau arbennig eraill	2,271	1,733,085
	3,528	**17,014,904**
Ac o'r rhain, achosion dros £100,000		
Esgeulustod clinigol	17	4,935,948
Anafiadau personol	4	473,564
Yr holl golledion a thaliadau arbennig eraill	1	800,000
	22	**6,209,512**
Hefyd, o'r rhain, achosion o daliadau interim cronnol dros £100,000		
Esgeulustod clinigol	13	3,871,581
Anafiadau personol	3	497,822
	16	**4,369,403**

Trafodion partïon cysylltiedig **21**

Bernir bod Cynulliad Cenedlaethol Cymru, yr awdurdodau iechyd ac ymddiriedolaethau'r NHS yn bartïon cysylltiedig. Yn ystod y flwyddyn, cyflawnfodd yr ymddiriedolaethau nifer arwyddocaol o drafodion sylweddol gyda'r Cynulliad a chyrff eraill yr NHS.

Datgelodd pedair ymddiriedolaeth drafodion partïon cysylltiedig eraill: Ymddiriedolaeth NHS Caerdydd a’r Fro, Ymddiriedolaeth NHS Gogledd Morgannwg, Ymddiriedolaeth NHS Gogledd-orllewin Cymru ac Ymddiriedolaeth NHS Abertawe. Yn 2000-01, cyfanswm y trafodion rhwng partïon cysylltiedig ac aelodau byrddau a staff uwch allweddol oedd taliadau o £5,656,175 a derbyniadau o £1,040,595. Ceir mwy o fanylion am y trafodion yng nghyfrifon yr ymddiriedolaethau unigol.

Trafodion cyllid preifat **22**

Yn ystod 2000-01, datgelodd 6 ymddiriedolaeth drafodion cyllid preifat: Ymddiriedolaeth NHS Bro Morgannwg, Ymddiriedolaeth NHS Caerdydd a'r Fro, Ymddiriedolaeth NHS Sir Gaerfyrddin, Ymddiriedolaeth NHS Gofal Iechyd Gwent, Ymddiriedolaeth NHS Sir Benfro a Derwen ac Ymddiriedolaeth NHS Pontypridd a Rhondda.

Adroddodd yr ymddiriedolaethau hyn ddeg cynllun PFI. Mae dau gynllun ar y fantolen ac wyth oddi arni. Yr amcangyfrif o gyfanswm gwerth cyfalaf y rhain yw £109,530,000. Cynhwyswyd £3,236,000 o fewn treuliau gweithredu’r cynlluniau hyn. Mae’r ymddiriedolaethau wedi ymrwymo i dalu £13,137,000 mewn taliadau blynyddol o dan y cynlluniau. Ceir mwy o fanylion yng nghyfrifon yr ymddiriedolaethau unigol.

Y GWASANAETH IECHYD GWLADOL -
YMDDIRIEDOLAETHAU'R NHS YNG NGHYMRU

CYFARWYDDYD CYFRIFON A RODDWYD GAN Y TRYSORLYS YN UNOL AG ADRAN 98(4) DEDDF GWASANAETH IECHYD GWLADOL 1977

1. Mae'r Trysorlys yn cyfarwyddo y caiff cyfrif o Ymddiriedolaethau'r NHS yng Nghymru, a grynhoir gan gyfuno, ei baratoi gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru yn ymwneud â'r flwyddyn ariannol a ddaeth i ben 31 Mawrth 2001 a blynyddoedd ariannol dilynol. Caiff sylfaen y paratoi a ffurf y cyfrifon eu gosod allan yn y paragraffau a'r Atodlenni canlynol.

2. Yn y Cyfarwyddyd hwn, onid yw'r cyd-destun yn gofyn fel arall, golyga "Ymddiriedolaethau'r NHS" bob un o Ymddiriedolaethau'r NHS yng Nghymru.

SYLFAEN Y PARATOI

3. Caiff cyfrif cyfunol o Ymddiriedolaethau'r NHS ei baratoi o gyfrifon archwiliedig Ymddiriedolaethau'r NHS y mae'n ymwneud â hwy a bydd yn cydymffurfio â'r canlynol:

(a) arfer cyfrifo a gaiff ei dderbyn yn gyffredinol yn y Deyrnas Unedig (UK GAAP)
(b) gofynion cyfrifo a datguddio Deddf y Cwmnïau;
(c) yr holl safonau cyfrifo perthnasol a gyhoeddwyd gan y Bwrdd Safonau Cyfrifo neu a fabwysiadwyd ganddo, cyn belled ag y maent yn briodol i'r NHS yng Nghymru a'u bod mewn grym ar gyfer y flwyddyn ariannol y caiff y cyfrifon eu paratoi ar ei chyfer;
(d) yr holl arweiniad perthnasol a roddwyd yn y llyfryn Cyfrifon Ymddiriedolaethau'r NHS (Cymru) – Llawlyfr ar gyfer Cyfrifon;
(e) y confensiwn cost hanesyddol a addaswyd gan gynnwys asedau sefydlog am eu gwerth i'r busnes o gyfeirio at gostau cyfredol; a stociau ar y gost ailosod gyfredol net isaf (neu gost hanesyddol os nad yw hyn yn sylweddol wahanol) a chost sylweddoladwy net.

FFURF A CHYNNWYS

4. Bydd cyfrif cyfunol Ymddiriedolaethau'r NHS yn cynnwys rhagair, cyfrif ar gyfer incwm a gwariant, mantolen, datganiad llif arian a datganiad o gyfanswm yr enillion a cholledion a gydnabyddir, gan gynnwys y cyfryw nodiadau sy'n angenrheidiol i sicrhau dealltwriaeth gywir o'r cyfrifon.

5. Bydd cyfrif cyfunol Ymddiriedolaethau'r NHS yn rhoi golwg gwir a theg ar y sefyllfa fel ag y mae ar ddiwedd y flwyddyn ariannol, a golwg ar yr incwm a'r gwariant, yr enillion a'r colledion, a'r llifau arian yn ystod y flwyddyn.

6 Caiff y rhagair a’r fantolen eu llofnodi gan y Swyddog Cyfrifo a’u dyddio.

AMRYWIOL

7 Caiff y cyfarwyddyd ei ailgynhyrchu fel atodiad i’r cyfrifon cyhoeddedig.

8 Mae’r cyfarwyddyd hwn yn disodli’r cyfarwyddyd a ddyddiwyd 16 Chwefror 1999.

B Glicksman
SWYDDOG CYFRIFO’R TRYSORLYS
16 Hydref 2000

Atodlen 1

CYMHWYSO GOFYNION CYFRIFO A DATGUDDIO DEDDF Y CWMNÏAU A'R GOFYNION CYFRIFO

Deddf y Cwmnïau
1 Ni fydd yr eithriadau datguddio a ganiateir gan Ddeddf y Cwmnïau yn gymwys i'r NHS oni chymeradwyir hwy yn benodol gan y Trysorlys.

2 Mae Deddf y Cwmnïau yn gwneud datguddio gwybodaeth benodol yn Adroddiad y Cyfarwyddwr yn ofynnol. I'r graddau y mae'n briodol i'r NHS, caiff y wybodaeth sy'n ymwneud â chyrff y NHS ei chynnwys yn y rhagair.

3 Nid yw'n ofynnol i gyrff y NHS ddarparu'r wybodaeth am gost hanesyddol a ddisgrifir ym mharagraff 33 o Atodlen 4 i Ddeddf y Cwmnïau.

Safonau Cyfrifo
4 Nid yw'n ofynnol i gyrff y NHS gynnwys nodyn yn dangos elw a cholledion y gost hanesyddol fel y disgrifir yn FRS 3.

Atodlen 2

GOFYNION YCHWANEGOL
1 Bydd y rhagair yn cynnwys datganiad i'r perwyl fod y cyfrifon cyfunol wedi eu paratoi i gydymffurfio â Chyfarwyddyd a roddwyd gan y Trysorlys yn unol ag Adran 98(4) Deddf NHS 1977.

2 Bydd y rhagair hefyd yn cynnwys disgrifiad o gefndir statudol a phrif swyddogaethau cyrff y NHS y mae yn ymwneud â hwy ynghyd ag arolwg teg o'u gweithgareddau gweithredol ac ariannol, a chrynodeb o'u perfformiad yn erbyn targedau.

3 Bydd y cyfrif cyfunol a'r fantolen ar gyfer incwm a gwariant yn edrych ar y cyfrif fformat 2 ar gyfer colled ac elw a'r fantolen fformat 1 a bennwyd yn atodlen 4 i Ddeddf y Cwmnïau, wedi'u haddasu fel y bo'n briodol.

Cronfeydd a ddelir ar Ymddiriedaeth gan yr Awdurdodau Iechyd ac Ymddiriedolaethau'r NHS yng Nghymru

Datganiad o Gyfrifoldebau Cynulliad Cenedlaethol Cymru a'r Swyddog Cyfrif

Mae Adran 98(4) o Ddeddf Gwasanaeth Iechyd Gwladol 1977 yn ei gwneud yn ofynnol i Gynulliad Cenedlaethol Cymru (y Cynulliad) baratoi datganiad o gyfrifon ar gyfer pob blwyddyn ariannol ar y ffurf a'r sail y mae'r Trysorlys yn eu cyfarwyddo. Caiff y cyfrifon eu paratoi ar ran y Cynulliad gan y Swyddog Cyfrif ar sail gronnol ac mae'n rhaid iddynt roi golwg gwir a theg ar y cronfeydd a ddelir ar ymddiriedaeth gan awdurdodau iechyd ac ymddiriedolaethau'r NHS yng Nghymru ar ddiwedd y flwyddyn, a'u hadnoddau sy'n dod i mewn a'u defnydd o adnoddau a'u llifau arian am y flwyddyn ariannol.

Wrth baratoi'r cyfrifon, mae'n ofynnol i'r Cynulliad:

• cadw at y cyfarwyddyd cyfrifydda a roddwyd gan y Trysorlys, gan gynnwys y gofynion cyfrifydda a datgelu perthnasol, a defnyddio polisïau cyfrifydda addas yn gyson;

• gwneud dyfarniadau ac amcangyfrifon yn rhesymol;

• datgan a gafodd y safonau cyfrifydda cymwys eu dilyn neu beidio a datgelu ac esbonio unrhyw wyriadau perthnasol yn y datganiadau ariannol; a

• pharatoi'r datganiadau ariannol ar sail busnes gweithredol, onid yw'n amhriodol gwneud hynny.

Mae'r Trysorlys wedi penodi Cyfarwyddwr NHS Cymru yn Swyddog Cyfrif ar gyfer Cyfrif Cryno y cronfeydd a ddelir ar ymddiriedaeth gan awdurdodau iechyd ac ymddiriedolaethau'r NHS yng Nghymru. Nodir ei chyfrifoldebau perthnasol, gan gynnwys ei chyfrifoldeb am briodoldeb a rheoleidd-dra'r arian cyhoeddus y mae'n atebol amdano a'i chyfrifoldeb am gadw cofnodion cywir, ym Memorandwm Swyddogion Cyfrif Cynulliad Cenedlaethol Cymru, a gyhoeddwyd gan y Trysorlys.

Tystysgrif ac Adroddiad Archwilydd Cyffredinol Cymru i Aelodau Cynulliad Cenedlaethol Cymru

Yr wyf wedi archwilio'r datganiadau ariannol ar dudalennau 79 i 89 o dan Adran 98(4) o Ddeddf y Gwasanaeth Iechyd Gwladol 1977. Mae'r datganiadau ariannol cryno hyn wedi'u paratoi o dan y confensiwn cost hanesyddol fel y'u diwygiwyd drwy ailbrisio asedau sefydlog penodol a'r polisïau cyfrifydda a nodir ar dudalennau 82 i 84.

Priod gyfrifoldebau'r Swyddog Cyfrif a'r Archwilydd

Fel y disgrifir ar dudalen 77, Cyfarwyddwr NHS Cymru, fel Swyddog Cyfrif, sy'n gyfrifol am baratoi'r datganiadau ariannol cryno yn unol â Deddf y Gwasanaeth Iechyd Gwladol 1977 a chyfarwyddiadau'r Trysorlys a wneir odani. Mae'r Swyddog Cyfrif hefyd yn gyfrifol am baratoi'r Rhagair. Mae fy nyletswyddau i, fel archwilydd annibynnol, yn cael eu harwain gan y Bwrdd Arferion Archwilio ac arweiniad moesol y proffesiwn archwilio.

Yr wyf yn adrodd fy marn ar p'un a yw'r datganiadau ariannol yn rhoi golwg gwir a theg ac a ydynt wedi'u paratoi yn briodol yn unol â Deddf y Gwasanaeth Iechyd Gwladol 1977, a chyfarwyddiadau'r Trysorlys a wneir odani. Yr wyf hefyd yn adrodd os nad yw'r Rhagair, yn fy marn i, yn gyson â'r datganiadau ariannol, os nad yw Cynulliad Cenedlaethol Cymru wedi cadw cofnodion cyfrifydda priodol, neu os nad wyf wedi cael yr holl wybodaeth a'r esboniadau y mae arnaf eu hangen ar gyfer fy archwiliad.

Sail y farn archwilio

Cynheliais fy archwiliad yn unol â Safonau Archwilio y Deyrnas Unedig a gyhoeddwyd gan y Bwrdd Arferion Archwilio. Mae archwiliad ariannol yn cynnwys archwiliad, ar sail prawf, o dystiolaeth sy'n berthnasol i symiau a datgeliadau trafodion ariannol a gynhwysir yn y datganiadau ariannol. Mae hefyd yn golygu asesu'r amcangyfrifon a'r dyfarniadau arwyddocaol a wneir gan y Swyddog Cyfrif wrth baratoi'r datganiadau ariannol, ac asesu a yw'r polisïau cyfrifydda yn briodol i'r amgylchiadau, wedi eu cymhwyso'n gyson a'u datgelu'n ddigonol.

Cynlluniais fy archwiliad a'i gyflawni er mwyn casglu'r holl wybodaeth a'r esboniadau a oedd yn angenrheidiol yn fy marn i er mwyn i mi gael digon o dystiolaeth i roi sicrwydd rhesymol nad oes camddatgan sylweddol yn y datganiadau ariannol, boed hynny drwy gamgymeriad, neu drwy dwyll neu afreoleidd-dra arall. Yr wyf hefyd wedi gwerthuso pa mor ddigonol yw cyflwyniad yr wybodaeth yn y datganiadau ariannol wrth lunio fy marn.

Y farn

Yn fy marn i, mae'r datganiadau ariannol cryno yn rhoi golwg gwir a theg o sefyllfa'r cronfeydd a ddelir ar ymddiriedolaeth gan awdurdodau iechyd ac ymddiriedolaethau'r NHS yng Nghymru ar 31 Mawrth 2001 ac o'r adnoddau a oedd yn dod i mewn a sut yr oeddent yn cael eu defnyddio yn y flwyddyn a ddaeth i ben bryd hynny ac maent wedi'u paratoi yn briodol yn unol ag Adran 98(4) o Ddeddf y Gwasanaeth Iechyd Gwladol 1977 a'r cyfarwyddiadau a wneir odani gan y Trysorlys.

Nid oes dim sylwadau gennyf i'w cyflwyno ar y datganaidau ariannol hyn.

John Bourn
Archwilydd Cyffredinol Cymru
13 Rhagfyr 2001

Cynulliad Cenedlaethol Cymru
Bae Caerdydd
Caerdydd
CF99 1NA

Datganiad o'r Gweithgareddau Ariannol am y flwyddyn yn diweddu 31 Mawrth 2001

		2000-2001				1999-2000
		Cronfeydd anghyfyngedig	**Cronfeydd cyfyngedig**	**Cronfeydd gwaddol**	**Cyfanswm**	
	Nodiadau	**£000**	**£000**	**£000**	**£000**	£000
Adnoddau'n dod i mewn						
Rhoddion		3,280	5,792	-	**9,072**	8,770
Cymynroddion		946	1,180	-	**2,126**	1,657
Incwm buddsoddiadau		499	903	3	**1,405**	1,626
Incwm arall		363	116	-	**479**	510
Cyfanswm yr adnoddau'n dod i mewn		5,088	7,991	3	**13,082**	12,563
Adnoddau a wariwyd						
Cost cynhyrchu cronfeydd		38	28	-	**66**	126
Grantiau taladwy	2	3,548	5,947	9	**9,504**	10,685
Gweithgareddau i hybu amcanion elusennol	3	886	2,601	145	**3,632**	3,604
Rheoli a gweinyddu		112	248	1	**361**	358
Cyfanswm yr adnoddau a wariwyd	4.1	4,584	8,824	155	**13,563**	14,773
Adnoddau net yn dod i mewn/(yn mynd allan) cyn trosglwyddiadau		504	(833)	(152)	**(481)**	(2,210)
Trosglwyddiadau gros rhwng cronfeydd		(776)	776	-	**-**	-
Adnoddau net (yn mynd allan) cyn ailbrisiadau a gwaredu asedau buddsoddi		(272)	(57)	(152)	**(481)**	(2,210)
Enillion/(colledion) adeg ailbrisio eu hasedau sefydlog eu hunain		-	-	48	**48**	448
Enillion/(colledion) adeg ailbrisio a gwaredu asedau buddsoddi		(791)	(2,001)	-	**(2,792)**	1,519
Symudiadau net yn y cronfeydd		(1,063)	(2,058)	(104)	**(3,225)**	(243)
Cyfanswm y cronfeydd a ddygwyd ymlaen ar 1 Ebrill	14	15,010	24,326	7,442	**46,778**	47,021
Cyfanswm y cronfeydd a gariwyd ymlaen ar 31 Mawrth	14	**13,947**	**22,268**	**7,338**	**43,553**	46,778

Mae'r nodiadau ar dudalennau 82 i 89 yn rhan o'r cyfrif hwn.

Y Fantolen ar 31 Mawrth 2001

	Nodiadau	**31 Mawrth 2001**	31 Mawrth 2000
		£000	£000
Asedau sefydlog			
Asedau diriaethol	6	**7,215**	7,303
Buddsoddiadau	7.1	**29,448**	32,114
		36,663	39,417
Asedau cyfredol			
Dyledwyr	8	**640**	1,684
Buddsoddiadau ac adneuon tymor byr	13	**3,683**	3,278
Arian yn y banc ac mewn llaw	13	**5,204**	4,682
		9,527	9,644
Rhwymedigaethau cyfredol			
Credydwyr: Symiau sy'n ddyledus o fewn blwyddy	9	**2,637**	2,283
Asedau cyfredol net		**6,890**	7,361
Asedau Net		**43,553**	46,778
Cronfeydd yr Elusennau			
Cronfeydd Gwaddol	14	**7,338**	7,442
Cyfyngedig	14	**22,268**	24,326
Anghyfyngedig	14	**13,947**	15,010
Cyfanswm y Cronfeydd	14	**43,553**	46,778

Mae'r nodiadau ar dudalennau 82 i 89 yn rhan o'r cyfrif hwn.

Ann Lloyd
Swyddog Cyfrif

30 Tachwedd 2001

Datganiad Llif Arian am y flwyddyn yn diweddu 31 Mawrth 2001

	Nodiadau	**2000-2001** £000	1999-2000 £000
Mewnlif/(all-lif) net arian o weithgareddau gweithredu	12	**1,053**	(2,342)
Gwariant cyfalaf			
Taliadau i gaffael asedau sefydlog buddsoddi	7.1	**(8,669)**	(5,186)
Taliadau o werthu asedau sefydlog buddsoddi	7.2	**8,543**	6,448
Mewnlif/(all-lif) net arian wariant cyfalaf		**(126)**	1,262
Rheoli adnoddau hylifol			
Taliadau i gaffael buddsoddiadau asedau cyfredol ac adneuon		**(544)**	(7,283)
Derbyniadau o werthu buddsoddiadau asedau cyfredol ac adneuon		**139**	7,873
Mewnlif/(all-lif) net arian o reoli adnoddau hylifol		**(405)**	590
Cynnydd/(Gostyngiad) mewn arian	13	**522**	(490)

Mae'r nodiadau ar dudalennau 82 i 89 yn rhan o'r cyfrif hwn.

Nodiadau ar y Cyfrifon

Polisïau cyfrifydda

1.1 Y confensiwn cyfrifydda

Mae’r cyfrif hwn wedi’i baratoi yn unol â'r Datganiad Arferion a Argymhellir – Cyfrifon ac Adroddiadau Elusennau - a gyhoeddwyd ym mis Hydref 2000 gan Gomisiynwyr Elusennau Cymru a Lloegr, ac â'r Arferion a’r Polisïau Cyfrifydda Safonol ar gyfer yr NHS a gymeradwywyd gan y Cynulliad.

1.2 Adnoddau'n dod i mewn

Mae cronfeydd anghyfyngedig ar gael i'w defnyddio yn ôl disgresiwn y corff NHS i hybu ei amcanion cyffredinol. Mae cronfeydd cyfyngedig yn amodol ar gyfyngiad penodol a osodwyd gan y rhoddwyr neu gan bwrpas yr apêl. Mae cronfeydd gwaddol yn adnoddau cyfalaf lle y mae'n ofynnol, yn gyfreithiol, i’r corff NHS eu buddsoddi neu eu cadw ar gyfer y dibenion a bennwyd gan y rhoddwyr. Mae'r polisïau a ddilynir, sy'n ymdrin ag incwm, cymorth gwirfoddol a rhoddion, fel a ganlyn:

a. Rhoddion arian

Mae'r holl adnoddau sy'n dod i mewn yn cael eu cynnwys yn llawn yn y Datganiad o Weithgareddau Ariannol cyn gynted ag y gellir bodloni'r tri ffactor canlynol:

i. hawl – yn codi pan fydd adnoddyn penodol yn dderbyniadwy neu pan ddaw hawl elusen yn orfodadawy yn gyfreithiol;

ii. sicrwydd – pan geir sicrwydd rhesymol y bydd yr adnoddyn sy'n dod i mewn yn dod i law;

iii. mesur – pan all gwerth ariannol yr adnoddau sy'n dod i mewn gael ei fesur yn ddigon dibynadwy;

b. Rhoddion mewn da ac asedau a roddwyd

i. Dim ond ar ôl eu dosbarthu y cynhwysir asedau a roddwyd gan yr elusen i'w dosbarthu ymhellach yn y Datganiad o Weithgareddau Ariannol;

ii. caiff asedau a roddwyd i'w defnyddio gan yr elusen (e.e. eiddo i'w feddiannu gan yr elusen ei hun) eu cynnwys yn y Datganiad o Weithgareddau Ariannol fel adnoddau sy'n dod i mewn pan gânt eu derbyn;

iii. caiff rhoddion mewn da a roddwyd ar ymddiriedaeth i'r elusen i'w troi yn arian i’w ddefnyddio wedyn eu cynnwys yn y Datganiad o Weithgareddau Ariannol yn y cyfnod cyfrifydda pan gaiff y rhodd ei gwerthu.

Ym mhob achos, naill ai amcangyfrif rhesymol o'u gwerth i'r elusen neu'r swm a wireddwyd mewn gwirionedd yw'r swm a gynhwysir yn y cyfrifon ar gyfer rhoddion mewn da ac asedau a roddwyd.

1.3 Asedau sefydlog diriaethol

a. Cyfalafu

Mae'r holl asedau sy'n syrthio i'r categorïau canlynol yn cael eu cyfalafu:

i. Asedau diriaethol y gellir eu defnyddio am fwy na blwyddyn, ac sydd â chost sy'n gyfwerth â £5,000 neu'n fwy na hynny;

ii. grwpiau o asedau diriaethol sy'n gyd-ddibynnol neu a gâi eu darparu neu eu hamnewid, fel rheol, fel grŵp â chyfanswm eu gwerth yn fwy na £5,000 a'u gwerth unigol yn £250 neu fwy.

b. Prisio

Caiff asedau sefydlog eu prisio fel a ganlyn:

i. Prisir tir, adeiladau, gosodiadau a ffitiadau yn unol â'r Datganiadau o Arferion Prisio Asedau a'r Nodiadau cyfarwyddyd a baratoir gan Sefydliad Brenhinol y Syrfewyr Siartredig. Cynhelir prisiadau yn broffesiynol bob pum mlynedd. Gwnaed y prisiad diwethaf ar 31 Mawrth 1999. Rhwng y prisiadau hyn, defnyddir mynegai addas i ailbrisio'r asedau;

ii. prisir offer yn ôl p'un bynnag yw'r isaf: amcangyfrif o gost net eu hamnewid neu'r swm a all gael ei adennill;

iii. prisir asedau sydd wrthi'n cael eu hadeiladu yn ôl eu cost gyfredol.

c. Dibrisiant

Ac eithrio tir, mae asedau sefydlog diriaethol nad ydynt yn cael eu dal fel eiddo buddsoddi yn cael eu dibrisio yn ôl rhandaliadau blynyddol cyfwerth dros weddill eu bywyd tybiedig.

d. Asedau a roddwyd

Mae asedau a roddwyd yn cael eu cyfalafu pan gânt eu derbyn ar sail y gost amnewid lawn.

1.4 Asedau sefydlog buddsoddi

i. Ni chaiff asedau eiddo eu dibrisio ond yn hytrach dangos eu pris ar y farchnad agored. Cynhelir prisiadau gan briswyr proffesiynol bob pum mlynedd. Gwnaed y prisiad diwethaf ar 31 Mawrth 1999 heblaw ailbrisiad, ym mis Medi 1999 ar gyfer un eiddo buddsoddi yn perthyn i Ymddiriedolaeth NHS Sir Benfro a Derwen. Rhwng y prisiadau, defnyddir amcangyfrif gorau'r Ymddiriedolwyr o'u gwerth cyfredol ar y farchnad agored. Caiff yr holl enillion a cholledion a wireddwyd ac nas gwireddwyd sy'n deillio o ailbrisio'r buddsoddiadau asedau sefydlog eu cofnodi yn y Datganiad o Weithgareddau Ariannol yn y flwyddyn y maent yn codi;

ii. mae stociau a chyfrannau a ddyfynnir yn cael eu cynnwys yn y Fantolen yn ôl eu pris canol marchnad, heb gynnwys difidendau;

iii. mae asedau sefydlog buddsoddi eraill yn cael eu cynnwys yn ôl amcangyfrif gorau'r Ymddiriedolwyr o'u gwerth cyfredol ar y farchnad.

1.5 Cyfraniadau pensiwn

Caiff cost cyfraniadau pensiwn y cyflogwyr i gynllun Blwydd-dâl yr NHS a chynlluniau eraill eu codi ar y Datganiad o Weithgareddau Ariannol yn y flwyddyn y mae'r rhwymedigaethau yn codi.

1.6 Adnoddau a wariwyd

Mae'r grantiau taladwy yn cael eu cynnwys yn y Datganaid o Weithgareddau Ariannol cyn gynted ag y bydd rhwymedigaeth debygol wedi codi.

1.7 Newid yn sail y cyfrifydda

Nid yw sail y cyfrifydda wedi ei newid yn ystod y flwyddyn.

1.8 Cronfeydd ymddiriedaeth

O dan Adran 90 o Ddeddf yr NHS 1977 mae gan yr awdurdodau iechyd bwer i dderbyn, dal a gweinyddu cronfeydd ar ymddiriedaeth at bob diben neu at unrhyw ddiben sy'n ymwneud â'r gwasaneth iechyd. Mae Adran 11 o Ddeddf y Gwasanaeth Iechyd Gwladol a Gofal Cymunedol 1997 yn ymestyn y pwer hwn i ymddiriedolaethau'r NHS.

Adnoddau a wariwyd - grantiau taladwy **2**

	2000-2001				1999-2000
	Cronfeydd anghyfyngedig	**Cronfeydd cyfyngedig**	**Cronfeydd gwaddol**	**Cyfanswm**	
	£000	**£000**	**£000**	**£000**	£000
Lles ac amwynderau'r cleifion	2,148	1,421	9	**3,578**	3,569
Lles ac amwynderau'r staff	549	856	-	**1,405**	1,255
Ymchwil	335	762	-	**1,097**	874
Cyfraniadau i'r NHS	64	1,871	-	**1,935**	4,099
Amrywiol (266 o grantiau)	452	1,037	-	**1,489**	888
	3,548	**5,947**	**9**	**9,504**	10,685

Adnoddau a wariwyd - Gweithgareddau i hybu amcanion elusennol **3**

	2000-2001				1999-2000
	Cronfeydd anghyfyngedig	**Cronfeydd cyfyngedig**	**Cronfeydd gwaddol**	**Cyfanswm**	
	£000	**£000**	**£000**	**£000**	£000
Lles ac amwynderau'r cleifion	233	507	11	**751**	769
Lles ac amwynderau'r staff	137	193	-	**330**	378
Ymchwil	3	315	-	**318**	616
Cyfraniadau i'r NHS	398	75	-	**473**	369
Amrywiol (44 o daliadau)	115	1,511	134	**1,760**	1,472
	886	**2,601**	**145**	**3,632**	3,604

Mae ffigurau cymaradwy y flwyddyn flaenorol wedi'u hailddatgan i adlewyrchu'r gofynion newydd ynghylch cyflwyno adroddiadau a geir yn y Datganiad o Arferion a Argymhellir a dosbarthiadau mwy priodol gan fyrddau Cyfarwyddwyr Awdurdod Iechyd Gogledd Cymru.

Cyfanswm yr adnoddau a wariwyd **4.1**

	2000-2001					1999-2000
	Grantiau taladwy	**Cost cynhyrchu'r cronfeydd**	**Gweith-gareddau i hybu amcanion elusennol**	**Rheoli a gwein-yddu**	**Cyfanswm**	
	£000	**£000**	**£000**	**£000**	**£000**	£000
Staff	-	-	587	-	**587**	582
Dibrisiant	-	-	134	2	**136**	134
Taliadau i'r archwilwyr						
- Ffioedd archwilio				55	**55**	56
- Ffioedd eraill	-	-	-	5	**5**	5
Gwasanaethau a brynwyd oddi wrth gyrff NHS	-	40	-	241	**281**	241
Eraill	9,504	26	2,911	58	**12,499**	13,755
	9,504	**66**	**3,632**	**361**	**13,563**	14,773

Cyfanswm yr adnoddau a wariwyd (parhad)

4.2 Costau staff

	2000-01	1999-2000
	£000	£000
Cyflogau misol ac wythnosol	**526**	524
Costau nawdd cymdeithasol	**39**	39
Costau pensiwn eraill	**22**	19
	587	582
Nifer y cyflogeion amser-llawn yn ystod y flwyddyn ar gyfartaledd oedd:	**31**	42

Dadansoddiad yr asedau net

5

	2000-2001				
	Cronfeydd anghyfyngedig	**Cronfeydd cyfyngedig**	**Cronfeydd gwaddol**	**Cyfanswm**	1999-2000
	£000	**£000**	**£000**	**£000**	£000
Asedau sefydlog diriaethol	17	6	7,192	**7,215**	7,303
Buddsoddiadau	9,906	19,536	6	**29,448**	32,114
Asedau cyfredol	4,553	4,830	144	**9,527**	9,644
Rhwymedigaethau cyfredol	(529)	(2,104)	(4)	**(2,637)**	(2,283)
	13,947	**22,268**	**7,338**	**43,553**	46,778

Asedau sefydlog diriaethol

6

	Tir ac adeiladau rhydd-ddaliol	**Gosod-iadau, fitiadau ac offer**	**Cyfanswm**
	£000	**£000**	**£000**
Cost neu brisiad			
Balans ar 1 Ebrill 2000	7,678	6	**7,684**
Ailbrisiadau	48	-	**48**
Balans ar 31 Mawrth 2001	**7,726**	**6**	**7,732**
Dibrisiant cronnol			
Balans ar 1 Ebrill 2000	379	2	**381**
Y gost am y flwyddyn	134	2	**136**
Balans ar 31 Mawrth 2001	**513**	**4**	**517**
Gwerth llyfr net ar 31 Mawrth 2001	**7,213**	**2**	**7,215**
Gwerth llyfr net ar 1 Ebrill 2000	7,299	4	7,303
Cost hanesyddol ar 31 Mawrth 2001	6,004	4	6,008

Asedau sefydlog

7.1 Buddsoddiadau	**2000-2001**	1999-2000
	£000	£000
Gwerth ar y farchnad ar 1 Ebrill	**32,114**	31,836
Llai: Gwarediadau am eu gwerth agoriadol ar y farchnad	**(8,401)**	(6,130)
Ychwaneger: Caffaeliadau yn ôl eu cost/prisiad	**8,669**	5,199
(Colled)/enilliad net nas gwireddwyd adeg ailbrisio	**(2,934)**	1,201
Trosglwyddo buddsoddiadau i gyrff NHS eraill	**-**	8
Gwerth ar y farchnad ar 31 Mawrth	**29,448**	32,114
Cost hanesyddol ar 31 Mawrth	**24,967**	22,763

7.2 Derbyniadau o werthu asedau sefydlog buddsoddi	**2000-2001**	1999-2000
	£000	£000
Derbyniadau o werthu asedau sefydlog buddsoddi	**8,543**	6,448
Gwaredu ar werth y farchnad	**(8,401)**	(6,130)
Enilliad a wireddwyd adeg gwaredu	**142**	318

7.3 Cyfansoddiad y portffolio ar 31 Mawrth	**31 Mawrth 2001**	31 Mawrth 2000
	£000	£000
Eiddo buddsoddi	**255**	250
Buddsoddiadau a restrwyd ar y gyfnewidfa stoc	**22,860**	29,068
Arian a ddelir fel rhan o'r portffolio buddsoddi	**1,149**	1,208
Buddsoddiadau mewn cronfa adneuo/buddsoddi gyffredin	**4,303**	-
Buddsoddiadau eraill	**881**	1,588
	29,448	32,114

Yn y Deyrnas Unedig y delir pob buddsoddiad.

Dyledwyr

8 Symiau sy'n ddyledus o fewn blwyddyn

	31 Mawrth 2001	31 Mawrth 2000
	£000	£000
Dyledwyr masnach	**43**	69
Blaendaliadau	**-**	2
Incwm a gronnwyd	**334**	1,186
Dyledwyr eraill	**263**	427
	640	1,684

Mae *dyledwyr eraill* yn cynnwys nifer fawr o eitemau isel eu gwerth nad yw'n hawdd eu dadansoddi o dan benawdau'r dyledwyr eraill

Credydwyr

9 Symiau sy'n ddyledus o fewn blwyddyn

	31 Mawrth 2001	31 Mawrth 2000
	£000	£000
Credydwyr masnach	**192**	272
Symiau sy'n ddyledus i ymgymeriadau atodol a chysylltiedig	**61**	61
Credydwyr eraill	**1,957**	1,674
Coniadau	**427**	276
	2,637	2,283

Mae *credydwyr eraill* yn cynnwys nifer fawr o eitemau isel eu gwerth nad yw'n hawdd eu dadansoddi o dan benawdau'r credydwyr eraill

Rhwymedigaethau annisgwyl

10 Nid oedd dim rhwymedigaethau annisgwyl sylweddol yn bodoli ar ddyddiad y fantolen.

Ymrwymiadau

11 Mae gan yr elusennau yr ymrwymiadau canlynol ar 31 Mawrth

	31 Mawrth 2001	31 Mawrth 2000
	£000	£000
Projectau elusennol	**13**	16
Cyfalaf	**46**	300
Eraill	**250**	369
	309	685

Mae'r gostyngiad yn yr ymrwymiadau hyd at 31 Mawrth 2001 yn deillio, yn rhannol, o dalu ymrwymiadau o fewn y flwyddyn.

Cysoniad y newidiadau mewn adnoddau â'r mewnlif arian net o'r gweithgareddau gweithredu **12**

	31 Mawrth 2001	31 Mawrth 2000
	£000	£000
Adnoddau net yn mynd allan cyn ailbrisiadau a gwaredu buddsoddiadau	**(481)**	(2,210)
Cost dibrisiant	**136**	134
Colled ar waredu asedau a buddsoddiadau	**-**	(5)
Gostyngiad/(cynnydd) o ran dyledwyr	**1,044**	(672)
Cynnydd o ran credydwyr	**354**	424
Rhoddion anariannol	**-**	(13)
Mewnlif/(all-lif) arian net o weithgareddau gweithredol	**1,053**	(2,342)

Dadansoddiad y cronfeydd net **13**

	1 Ebrill 2000	Llifau arian	31 Mawrth 2001
	£000	**£000**	**£000**
Arian yn y banc ac mewn llaw	4,682	522	**5,204**
Buddsoddiadau asedau cyfredol	3,278	405	**3,683**
	7,960	**927**	**8,887**

Symudiadau yn y cronfeydd, fesul math **14**

	Anghyfyngedig	Cyfyngedig	Gwaddol	Cyfanswm
	£000	**£000**	**£000**	**£000**
Ar 1 Ebrill 2000	15,010	24,326	7,442	**46,778**
Adnoddau'n dod i mewn	5,088	7,991	3	**13,082**
Adnoddau a wariwyd	(4,584)	(8,824)	(155)	**(13,563)**
Symudiadau eraill yn y flwyddyn	(1,567)	(1,225)	48	**(2,744)**
Ar 31 Mawrth 2001	**13,947**	**22,268**	**7,338**	**43,553**

Mae digon o adnoddau'n cael eu cadw ar ffurf briodol i bob cronfa gael ei defnyddio o fewn unrhyw gyfyngiad a osodwyd.

Trafodion partïon sy'n perthyn **15**

Yn ystod y flwyddyn, nid oes yr un o'r Ymddiriedolwyr nac aelodau o'r staff rheoli allweddol na phartïon sy'n perthyn iddynt wedi cyflawni unrhyw drafodion sylweddol gyda'r ymddiriedolaethau elusennol. Dangosir manylion pob trafodiad gan barti sy'n perthyn yng nghyfrifon yr ymddiriedolaethau elusennol unigol.

CRONFEYDD Y GWASANAETH IECHYD GWLADOL A DDELIR AR YMDDIRIEDAETH (CYMRU)

CYFARWYDDYD CYFRIFON A RODDWYD GAN Y TRYSORLYS

1. Mae'r Trysorlys, yn unol ag Adran 98 (4) Deddf Gwasanaeth Iechyd Gwladol 1977 gan hynny yn rhoi'r cyfarwyddyd canlynol.

2. Yn y cyfarwyddyd hwn, onid yw'r cyd-destun yn gofyn fel arall –

golyga'r "Ddeddf" Ddeddf Gwasanaeth Iechyd Gwladol 1977;

mae'r "Awdurdodau" yn cyfeirio at yr holl Awdurdodau Iechyd, Awdurdodau Iechyd Arbennig, Ymddiriedolaethau'r NHS, yr holl Ymddiriedolwyr Arbennig a benodwyd yn canlyn Adran 29(1) Deddf Aildrefnu'r Gwasanaeth Iechyd Gwladol 1973 ac Adran 95(1) Deddf Gwasanaeth Iechyd Gwladol 1977 (fel y'i haddaswyd) ac unrhyw ymddiriedolwyr ar gyfer ymddiriedolaeth yr NHS a benodwyd yn canlyn Adran 11 Deddf Gwasanaeth Iechyd Gwladol a Gofal Cymunedol 1990.

3. Yn unol ag Adran 98(4) y Ddeddf, bydd yr Ysgrifennydd Gwladol yn darparu cyfrif cryno o gronfeydd yr Awdurdodau a ddelir ar ymddiriedaeth yn ymwneud â'r flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 1997 a blynyddoedd ariannol dilynol, fel y nodwyd yn y paragraffau a'r Atodlen ganlynol.

4. Bydd y cyfrifon cryno yn cynnwys:

(a) rhagair
(b) datganiad o'r gweithgareddau ariannol
(c) mantolen
(d) datganiad o'r llif arian
(e) y cyfryw nodiadau a allai fod yn angenrheidiol ar gyfer y dibenion y cyfeirir atynt ym mharagraff 5 isod.

5. Bydd y cyfrif cryno yn rhoi golwg gwir a theg ar y gweithgareddau ariannol ar gyfer y flwyddyn a'r sefyllfa fel ag y mae ar ddiwedd y flwyddyn ariannol a bydd yn dangos y cronfeydd elusennol a'r cronfeydd nad ydynt yn elusennol a ddelir ar ymddiriedaeth ar wahân. Yn amodol ar y gofyniad hwn, bydd y cyfrif cryno hefyd yn bodloni'r canlynol, heb gyfyngu ar y wybodaeth a roddir:

(a) gofynion cyfrifo a datguddio Deddf y Cwmnïau;

(b) arfer cyfrifo a gaiff ei dderbyn yn gyffredinol yn y Deyrnas Unedig gan gynnwys safonau cyfrifo a gyhoeddwyd gan y Bwrdd Safonau Cyfrifo neu a fabwysiadwyd ganddo;

(c) yr holl arweiniad perthnasol a roddwyd gan y Comisiwn Elusennau;

(d) unrhyw ofynion datguddio a chyfrifo y gallai'r Trysorlys eu cyhoeddi o bryd i'w gilydd;

cyn belled ag y mae'r rhain yn briodol i gronfeydd yr Awdurdodau a ddelir ar ymddiriedaeth a'u bod mewn grym am y flwyddyn ariannol y caiff y cyfrif cryno ei baratoi ar ei chyfer.

6. Caiff y cyfarwyddyd cyfrifo hwn ei ailgynhyrchu fel atodiad i'r cyfrif cryno cyhoeddedig.

Llofnodwyd *Jamie Mortimer*

SWYDDOG CYFRIFO'R TRYSORLYS

Dyddiwyd 1 Mai 1997

ATODLEN

Rhagair

1. Bydd y rhagair yn cynnwys datganiad i'r perwyl i'r cyfrif cryno gael ei baratoi yn unol â chyfarwyddyd a roddwyd gan y Trysorlys yn unol ag Adran 98 (4) Deddf Gwasanaeth Iechyd Gwladol 1977.

Datganiad o Weithgareddau Ariannol a'r Fantolen

2. Bydd y datganiad o weithgareddau ariannol a'r fantolen yn dilyn y fformat penodedig a ddangoswyd yn y Datganiad Arfer Cymeradwy – Cyfrifo gan Elusennau.

Nodiadau i'r Cyfrif

3. Bydd y nodiadau i'r cyfrif yn cynnwys manylion o'r polisïau cyfrifo a fabwysiadwyd.

4. Caiff nodiadau eglurhaol pellach eu darparu lle bynnag y bo angen er mwyn galluogi defnyddwyr i ddeall y cyfrifon yn gywir.

Cymhwyso Gofynion Deddf y Cwmnïau a'r Safonau Cyfrifo

5. Ni fydd yr eithriadau datguddio a ganiateir gan Ddeddf y Cwmnïau yn gymwys i'r NHS oni chymeradwyir hwy yn benodol gan y Trysorlys.

6. Nid yw'n ofynnol i'r cyfrifiad cryno gynnwys cyfrif ar gyfer incwm a gwariant.

7. Nid yw'n ofynnol i'r cyfrif cryno gynnwys nodyn yn dangos elw a cholledion y gost hanesyddol fel y disgrifir yn FRS 3.

Eraill

8. Caiff y rhagair a'r fantolen eu llofnodi gan y Swyddog Cyfrifo a'u dyddio.